

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE VE FİNLANDIYA'DA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ
YETİŞTİREN BÖLÜMLERİN DERS PROGRAMLARI VE GİRİŞ SINAVLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Cevdet DURAN

DANIŞMAN
Doç. Dr. Murat KUL

BARTIN-2019

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE VE FİNLANDİYA'DA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ
YETİŞTİREN BÖLÜMLERİN DERS PROGRAMLARI VE GİRİŞ SINAVLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Cevdet DURAN

DANIŞMAN
Doç.Dr. Murat KUL

BARTIN-2019

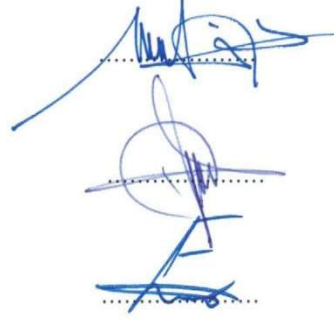
KABUL ve ONAY

Cevdet DURAN tarafından hazırlanan ““Türkiye ve Finlandiya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Bölümlerin Ders Programları ve Giriş Sınavlarının karşılaştırılması”” başlıklı bu çalışma 30.04.2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği/oy çokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan :Dr. Öğr. Üyesi Murat KUL

Üye :Prof. Dr. Fatih ÇATIKKAŞ

Üye :Dr. Öğr.Üyesi Fatih YAŞARTÜRK

Bu tezin kabulü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../...../..... tarih ve .....sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Nuriye SEMERCİ

(Enstitü Müdürü)

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Doç.Dr. Murat KUL'un danışmanlığında hazırlamış olduğum "**Türkiye ve Finlandiya'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Bölümlerin Ders Programları ve Giriş Sınavlarının karşılaştırılması**" adlı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

30/04/2019

İMZA

Cevdet DURAN

ÖN SÖZ

Mezunu olmaktan gurur duyduğum ve hayatıma büyük değerler ve yaşam biçimi katan Ortadoğu Teknik Üniversitesi Beden eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümünden mezun olduktan 24 yıl sonra 1995 yılında bıraktığım yüksek lisans eğitimine başlamam eğitimin hiç bir zaman bitmediğine olan inancımı bir kez daha doğruladı.1989 yılı yaz ayında yeteneklerimi ölçmek için çok sıkı ve üst seviyedeki adaylar arasında çok yönlü ve oldukça zorlu testlerde göstermek için benim sıram geldi ve o gün benim için sonsuza dek sürecek. Beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak sürdürdüğüm meslek hayatımda ODTÜ' lü olmanın sağladığı yabancı dil ve özgüven sayesinde 2005-2016 yılları arasında Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-Ge Projeler ve Bartın Valiliği Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler koordinatörü olarak yürüttüğüm AB projeleri ile neredeyse tüm AB ülkelerinde okul ziyaretleri iyi uygulama paylaşımları ve meslektaşlarımla tanışma fırsatı buldum. Birçok projeyi birlikte yürüttüğümüz büyük bir beğeni ve saygı duyduğum Helsinki Üniversitesi Palmenia Sürekli eğitim merkezinden Dr. Lauri AHONEN'e bu tez sayesinde teşekkür etmek istedim. Yine tez çalışmam için gerekli bilgi ve dokümanları bulmamda yardımcı olan Jyväskylä Üniversitesi beden eğitimi ve sağlık fakültesi doktora sonrası araştırmacısı Kasper SALİN'e teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim boyunca desteklerini gördüğüm danışmanım Doç.Dr. Murat KUL, Doç.Dr. Mutlu TÜRKMEN, Doç.Dr. Taner BOZKUŞ, Prof.Dr. Nuriye SEMERCİ ve Prof.Dr. Çetin SEMERCİ hocalarıma teşekkür ediyorum. Ayrıca tezimin basım ve düzenlemesi için desteğini hep gördüğüm ve araştırmaların inceliklerini öğrendiğim Enstitü müdür yardımcım Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Volkan YÜZÜAK'a teşekkür ediyorum.

Sevdiklerimin desteği yanımda olmasaydı, bir tez yazmak mümkün olmazdı. Eşim Esin ve kızım Deniz'e, sevgilerimle.

Cevdet DURAN

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Türkiye ve Finlandiya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Bölümlerin Ders Programları ve Giriş Sınavlarının karşılaştırılması Cevdet DURAN

Bartın Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Ana Bilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç.Dr. Murat KUL

Bartın-2019, Sayfa: XIII+ 110

Bu araştırmanın genel amacı, Finlandiya ve Türkiye deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin ders programları ve giriş sınavlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi, benzerlik ve farklılıkların ortaya konulmasıdır. Bu çalışmada, Finlandiya ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerde yapılan öğrenci seçim sınavlarında benzerlikler ve farklılıklar incelenmiştir. Ayrıca, çalışmada Finlandiya ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin müfredatlarının benzerlik ve farklılıklarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Ülkelerarası karşılaştırmalı eğitim çalışması olarak nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman incelemesi yöntemi ve literatür taraması yapılarak ilgili tez, kitap, dergi ve makale gibi basılı bilimsel yayınlardan ve internet verilerinden yararlanılarak toplanan veriler, yapılan karşılaştırmalar sonucu tespit edilen benzerlik ve farklılıklar doğrultusunda tablo haline getirilmiş ve bu bilgiler yorumlanmıştır.

Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı Yükseköğretim Kurumu (YÖK) tarafından (2018 en son yapılan) merkezi olarak yapıldığından bu program ile öğrenci seçim yöntemleri formülasyonu YÖK tarafından yapılmakta; sınav biçimi, içeriği, istenilen şartlar ve puanlar ise üniversitelerin kendilerine bırakıldığından bu çalışmada tüm üniversiteler incelenmiştir. Bu bağlamda, Finlandiya’da bulunan 14 üniversite ve 22 uygulamalı bilimler üniversitesi arasında sadece Jyväskylä Üniversitesinde beden eğitimi

ve spor öğretmenliği bölümü bulunan bu üniversitenin ders müfredatları ve giriş sınavları incelenerek Türkiye ile karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın soncunda Türkiye'deki üniversiteler ile Finlandiya'daki Jyväskylä Üniversitesi arasında ders programları bakımından alan eğitimi, meslek bilgisi ve Finlandiya'da öğretmenlik için yüksek lisans zorunluluğun olması açısından farklılık olduğu görülmüştür. Öğrenci seçme yöntemlerinde her iki ülkede fiziksel yetenek sınavı yapılmaktadır. Ancak, Finlandiya'da yerleştirme puanına; öğretmenlik uygulama sınav puanının dahil edilmesinin önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı eğitim, Beden eğitimi, Öğretim programı

ABSTRACT

Master's Thesis

Comparison of Curriculum and Entrance Exams of Physical Education and Sport Teaching Departments in Turkey and Finland.

Cevdet DURAN

Bartın University

Graduate School of Educational Sciences, Department of Physical Education and Sport Teaching

Department of Physical Education and Sports Education

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Murat KUL

Bartın-2019, Page: XIII + 110

The general objectives of this research are to examine the entrance exams and curriculum of the physical education and sports teacher education Universities in Finland and Turkey as comparative study and to demonstrate the similarities and differences. In this study, the similarities and differences in student selection exams of physical education and sport teachers training universities in Turkey and Finland were examined. In addition, the similarities and differences in curriculum of physical education and sport teachers training universities in Turkey and Finland were aimed to examine.

As a qualitative research method as a cross-country comparative education study, the document analysis method and literature review were conducted and the data collected from the related printed scientific publications such as thesis, book, journal and article and internet data were tabulated in line with the similarities and differences determined as a result of the comparisons made it was reviewed.

In Turkey, because the curriculum of Physical Education and Sports Program is determined by Higher Education Council (YÖK) as a central decision maker institution (based on 2018), formulation of student selection at the university enrollment exam is also conducted by YÖK; yet, the content, methods, conditions and grades of the exam are determined by the universities themselves. In this regard, this study examines all universities in Turkey, hence only one university among 14 universities and 22 applied science universities in Finland, course curriculum and entrance exam of the Physical Education and Sports Program at Jyvaskyla University was examined, conducting comparison and contrasts between the countries.

Results of the study indicated that there are similarities between the universities in Turkey and Finland in relation the curriculum utilized. However, the results also yielded that there are differences between the two countries in that there is obligatory education of Master degree to pursue for the Finnish instructors to enable the teaching position at the university. Furthermore, it is identified that in both countries Physical aptitude test is delivered as student selection method, yet, it is significantly identifying factor that in Finland, the grades of practicum are also incorporated into the grades of student selection.

Keywords: Comparative education, Physical education, Curriculum

İÇİNDEKİLER

KABUL ve ONAY	II
BEYANNAME.....	III
ÖN SÖZ.....	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
TABLolar LİSTESİ	XI
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XIII
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Araştırmanın Problemi	12
1.3. Araştırmanın Önemi.....	13
1.4. Sayıltı	15
1.5. Sınırlılıklar	15
1.6. Tanımlar	15
İKİNCİ BÖLÜM: LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	18
2.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Tanımı Ve Tarihsel Gelişimi	18
2.2. Dünyada Ve Türkiye’de Beden Eğitimi Ve Spor Alanında Karşılaştırmalı Eğitim .	23
2.3. Beden Eğitiminin Tarihi ve Tanımı	26
2.3.1. Beden Eğitiminin Amaçları	29
2.4. Türk Millî Eğitim Sisteminin Yapısı ve Özellikleri.....	32
2.5. Finlandiya Eğitim Sistemi.....	36
2.5.1. Finlandiya	36
2.5.2. Finlandiya Eğitim Sisteminin Temel Özellikleri	36
2.6. Finlandiya ve Türkiye’de Beden Eğitiminin Mevcut Durumu	47
2.6.1. Finlandiya’da Beden Eğitiminin Mevcut Durumu	47
2.6.2 Türkiye’de Beden Eğitimi Dersinin Mevcut Durumu	52

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	63
3.1. Araştırma Modeli	63
3.2. Çalışma Grubu.....	63
3.3. Verilerin Toplanması.....	64
3.4. Verilerin Analizi.....	64
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR	65
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	65
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular.....	70
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular.....	78
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular	81
4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	92
4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular	93
BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇLAR, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	95
5.1. Sonuçlar.....	95
5.2. Tartışma.....	96
5.3. Öneriler.....	98
KAYNAKÇA	99
ÖZGEÇMİŞ.....	110

TABLULAR LİSTESİ

Tablo No		Sayfa No
1.1	Finlandiya Olimpiyat Oyunları Sonuçları	3
1.2	Türkiye olimpiyat oyunları sonuçları	4
1.3	Türkiye PISA sonuçları	7
1.4	Finlandiya PISA Sonuçları	8
2.1	2015 yılı öğrenci başına USD olarak ortalama harcama	37
2.2	Finlandiya’da Mesleklerin Popülerlik Düzeyi	44
4.1	Finlandiya Jyväskylä Üniversitesi Lisans Ders Müfredatı	66
4.2	Finlandiya Jyväskylä Üniversitesi Yüksek Lisans Ders Müfredatı	69
4.3	Finlandiya Jyväskylä Üniversitesi Beden Eğitimi ve Sağlık Öğretmeni Ders Programı Genel Toplam	70
4.4	Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 1. Yıl Ders Programı	71
4.5	Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 2. Yıl Ders Programı	72
4.6	Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 3. Yıl Ders Programı	73
4.7	Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 4. Yıl Ders Programı	74
4.8	Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Ders Programı Genel Toplam	74
4.9	Türkiye’de ki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı Genel Kültür Dersleri	75
4.10	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Alan Eğitimi Dersleri	76
4.11	Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Meslek Bilgisi Dersleri	77
4.12	Türkiye Üniversiteleri Üniversite Seçme Sınavı TYT Başvuru taban puanları	83-84
4.13	Türkiye Üniversiteleri özel yetenek seçme sınavı İçerikleri	86-87
4.14	Koordinasyon Sınavı İçerikleri	89-90

4.15	Motorsol Test ve Koşu Sınavı İçerikleri	91
4.16	Başvuru için Ön Koşul isteyen Üniversiteler	92

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil No		Sayfa No
2.1	Türkiye Eğitim Sistemi Yapısı	32
2.2	Finlandiya Eğitim Sistemi Yapısı	39
4.1.	Türkiye de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre yüzdeler dağılımı	93
4.2	Finlandiya'da Jyväskylä Üniversitesi beden eğitimi ve sağlık öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre yüzdeler dağılımı	94

BÖLÜM I

GİRİŞ

Eğitim, bilgi ile etkileşime girerek, öğrenme ve bilgi üretme yoluyla bireysel anlamda yüksek bir yaşam düzeyine ulaşmanın, toplum olarak gelişme ve ilerlemenin, ileri ülkeler arasında bize yakışır bir yer almanın başlıca yoludur. Ayrıca ülkede demokratik ve insan haklarına uygun bir siyasal ve toplumsal sistem kurup geliştirmenin yolu da yine eğitimden geçer. Bir toplumun en önemli gelişmişlik göstergelerinden biri olarak kabul edilen eğitim, en genel anlamıyla bireylerde istendik davranışların kazandırılması ve bununla birlikte olumsuz davranışların da sonlandırılmasıdır (Özyılmaz, 2017). Akyüz (2001) ise eğitimi; “Kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının istenilen doğrultuda geliştirilmesi ya da ona birtakım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür,” olarak tanımlamıştır.

Eğitim, birey ve toplumun geleceğini doğrudan etkilemesi ve sosyal yapının oluşmasındaki önemli tesiri sebebiyle toplumların gelişmesinde en önemli süreç olarak görülür. Bir ülkenin hem maddeten ve manen kalkınması, hem de dünya üzerinde yaygın olan teknolojik yarışmadaki yerini alması ancak, o ülkedeki insanların eğitilmesi, onlara bilgi, beceri ve yetenekler kazandırılması, yeni teknolojiler geliştirilmesi, en azından yeni teknolojilerin her alanda kullanılmasıyla mümkündür (Özyılmaz, 2017).

Toplumlar, en değerli varlıkları, geleceklerinin ümidi çocuklarını kendi eğitim felsefe ve amaçları doğrultusunda, özgürlük içinde, yüksek bir sorumluluk bilinciyle biçimlendirerek, bilimsel düşünme gücüne sahip üstün bir kişilik ve karakterde vatandaşlar yetiştirme görevini, en kutsal mesleğin mensupları öğretmenlere vermiştir. Öğretmenin amacı millî, lâik, demokratik ve çağdaş ilke ve değerler üzerinde yükselen Cumhuriyetimizin sonsuza kadar daha hızlı bir tempo ile yücelmesini ve korunmasını sağlayacak özgür düşünceli nesiller yetiştirmektir.(Ataunal,2013)

Darling-Hammond (2007) insanların nasıl öğrendiği ve etkili bir şekilde nasıl öğretildiği ile ilgili bilinenler hakkındaki hızlı gelişmelere dayanarak herhangi bir öğretmen eğitimi programının merkezinde olması gereken temel kavramlar ve pedagojileri anlattığı “Öğretmenleri değişen bir dünyaya hazırlamak: Öğretmenlerin öğrenmesi ve yapması gerekenler.” adlı kitabında mesleğin en gelişmiş standartlarını temsil eden ortak unsurlarla bilgili bir öğretmen eğitimi müfredatı oluşturulmasını tavsiye etmektedir.

Eğitimde istenilen sonuçlara ulaşıp ulaşılamadığının öğrenilmesi ve geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi, bu alanda süregelen değerlendirme çalışmalarının yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Ulusal değerlendirmelerin yanı sıra uluslararası değerlendirme çalışmaları, ülkelerin kendi düzeylerini diğer ülkelerle karşılaştırma fırsatı yaratmaları açısından önemli bulunmaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından düzenlenmekte olan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı - PISA (Programme for International Student Assessment), bunlardan birisi olup katılımcı ülkelerin eğitim durumlarını ortaya koyarak kendi ulusal eğitim problemlerini belirlemelerine ve yeni eğitim politikaları üretmelerine katkı sağlamayı hedeflemektedir (Grek, 2009).

Avrupa Birliği' ne uyum süreci ve uluslararası eğitim normları, küresel boyutta gerçekleşen ekonomik ve teknolojik gelişmeler, eğitimde kalite arayışı, mevcut sistemin beklentiyi karşılamada yetersiz kalması ve ekonomik kalkınmayı sağlayacak bir eğitim sistemine kavuşma isteğinin yanı sıra 2003 ve 2006 yılı PISA sonuçları, genel olarak Türkiye' de eğitim alanında bazı reformların yapılması gereğini ortaya çıkarmıştır (Akpınar ve Aydın, 2007). Eğitim sistemlerini geliştirmek ve modernleştirmek için yeni arayışlar içerisinde olan ülkemiz ve çok sayıda ülke PISA gibi uluslararası ölçme ve değerlendirme sonuçlarında başarılı olan ülkelerin eğitim sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelemektedir. 2000 yılından beri yapılan PISA sınavlarında hep üst seviyede yer alan Finlandiya dünya ülkelerinin dikkati çekmiş ve en son yapılan 2015 sınavında en üste olmasının bu başarının tesadüf olmadığını eğitim sistemlerindeki başarının sürekliliğin sağlandığını göstermiştir. Bu çalışmanın konusunu oluşturan Finlandiya'nın PISA sınavlarında gösterdiği başarı giderek artan sayıda PISA turistini ülkeye çekmektedir (Wennevold 2004 ve Ireland, 2012).

Finlandiya'nın PISA da elde ettiği başarısının altında yatan en önemli sebeplerin başında öğretmen yetiştirme programı gelir (Simola, 2005). Bu programın en önemli özelliği başlangıçta motivasyonu yüksek ve yetenekli öğrencileri programa kabul ederek öğretmen eğitiminin kalitesini sürekli yüksek tutmayı başarmaktır (Malaty, 2006). Finlandiya eğitim sistemi, Finli öğrencilerinin göstermiş olduğu akademik performansı nedeniyle dünya çapında dikkat çekmiştir. Finlandiya eğitim müfredatının ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, genel başarıya potansiyel olarak katkıda bulunmaktadır (Simola, 2005). Kaliteli bir beden eğitimi programı, öğrenciler, veliler ve topluluklar için eğitim sistemlerinin ayrılmaz

ve tamamlayıcı bir parçasıdır. Avrupa Beden Eğitmciler derneğinin 2019 yılı sloganında belirttiği gibi “Beden Eğitimsiz Eğitim Olmaz” (EUPEA, 2019).

1.1. Problem Durumu

Günümüzde eğitimin bu denli önemli olması toplumsal gelişmişlikle arasındaki sıkı ilişkiden kaynaklanmaktadır. Ülkelerin ve milletlerin gelişmişlik ön şartı olarak kabul edilen kültürel, sosyal ve teknolojik yapıların temel taşının eğitim olduğunu söylemek bu noktada doğru olacaktır. Eğitim bir yandan bireyi yaşadığı toplum için yararlı ve nitelikli kişiler haline getirirken diğer yandan toplum niteliğine de aynı paralelde katkı sağlamaktadır. Ülkelere, coğrafi koşullara, kültürlere ve değerlere göre farklılıklar gösterse de eğitim tüm toplumlarda aynı ortak amaca hizmet etmektedir. Atatürk de “Eğitimdir ki, bir ulusu ya özgür, bağımsız, Şanlı, yüksek bir toplum olarak yaşatır ya da tutsaklığa ve sefalete sürükler” sözüyle eğitimin değerini belirtmiştir (Kalemoglu, 2011).

Hızlı teknolojik gelişmelerle birlikte beden eğitimi ve sporun insan yaşamındaki önemi de giderek artmıştır. Sağlıklı bir nesil oluşturmak, iş verimi ve bedensel gücü yüksek bireyler yetiştirmek ve toplumlar arası kaynaştırıcı sosyal etkileri artırmak gibi nedenlerden dolayı insanlar ve ülkeler beden eğitimi ve spora büyük önem vermektedirler. Bununla birlikte elit sporcular yetiştirerek uluslararası müsabakalarda öne çıkabilmek, ülke ismini duyurarak tanıtıma katkı sağlamak gibi özel hedefler doğrultusunda da beden eğitimi ve spor ülkelerin önemle üzerinde durduğu alanlardan biridir (Kalemoglu, 2011).

Eğitimdeki başarısı dünya genelinde 2000 yılından bu yana yapılan PISA sınavlarıyla kanıtlanmış ve dünyanın gelişmiş ülkeleri dahil örneğin Amerika Birleşik Devletleri tarafından önemle takip edilen Finlandiya'nın eğitimdeki başarısına en büyük katkı sağlayan faktörlerden olan beden eğitimi ve spora büyük önem verdiği Finlandiya eğitim ve kültür bakanlığının 2030 strateji belgesinde spor ve gençlik başlığı altındaki önceliklerinden anlaşılmaktadır (Strategy 2030).

Finlandiya'nın elit sporcularının uluslararası en önemli yarışma olan olimpiyat oyunlarını sonuçlarına baktığımızda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yetiştirilmesine neden büyük önem verdiklerini anlayabiliriz. Tablo 1.1'de Finlandiya olimpiyat oyunları sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 1.1: Finlandiya Olimpiyat Oyunları Sonuçları

İlk Katılım	Yaz Oyunları	London 1908			
	Kış Oyunları	Chamonix 1924			
		Altın	Gümüş	Bronz	Toplam
Madalya	Yaz Oyunları	101	84	118	303
	Kış Oyunları	43	62	61	166
En İyi Beş Branş	Atletizm	48	35	31	114
	Güreş	26	28	29	83
	Kayaklı Koşu	21	25	34	80
	Kayakla atlama	10	8	4	22
	Jimnastik	8	5	12	25

(Olympian Database, 2019)

Tablo 1.1'e göre Finlandiya'nın 1928 yılında Londra'da katılmaya başladığı yaz olimpiyat oyunları sonuçları toplam madalya sayısı 303 ve bu madalyaların alındığı en iyi beş spor branşı Atletizm, Güreş, Kayaklı koşu, Kayakla atlama ve Jimnastik olarak görülmektedir. Chamonix 1924 de katılmaya başladığı kış olimpiyat oyunlarında bugüne kadar kazandığı toplam madalya sayısı 166 dır.

Tablo 1.2'de Türkiye olimpiyat oyunları sonuçları gösterilmektedir

Tablo 1.2: Türkiye olimpiyat oyunları sonuçları

İlk Katılım	Yaz Oyunları	Stockholm 1912			
	Kış Oyunları	Garmisch Partenkirchen 1936			
		Altın	Gümüş	Bronz	Toplam
Madalya	Yaz Oyunları	40	27	28	95
	Kış Oyunları	-	-	-	-
En İyi Beş Branş	Güreş	29	18	16	63
	Halter	8	1	2	11
	Atletizm	1	3	3	7
	Tekvando	1	3	3	7
	Judo	1	-	1	2

(Olympian Database, 2019)

Tablo 1.2'e göre 1912 yılında Stokholm'de katılmaya başladığımız Türkiye yaz olimpiyat oyunları sonuçları toplam madalya sayısı 95 ve bu madalyaların alındığı en iyi beş spor branşı Güreş, Halter, Atletizm, Tekvando ve Judo olarak görülmektedir. Garmisch Partenkirchen 1936 da katılmaya başladığımız kış olimpiyat oyunlarında madalyamız bulunmamaktadır.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin desteği ile 126 ülkede gerçekleştirilen araştırmada; araştırmaya katılan ülkelerin %92'sinden daha fazlasında beden eğitimi dersinin öğretim programlarında zorunlu ders olarak bulunduğu tespit edilmiştir. (Hardman ve Marshall (2000) Bireylerin fiziksel etkinlikler yolu ile zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerine katkıda bulunarak beden ve ruhen sağlıklı olmaları amacını güden beden eğitimi derslerinin, bu işlevleri yerine getirebilmesi için üç temel ögenin bulunması gerekmektedir. Bunlar; öğrenci, öğretmen ve programdır. Bu üç öge, beden eğitimi dersini yönlendiren, biçimlendiren en önemli olgulardır. İlköğretim okullarında beden eğitimi dersinin daha etkin duruma getirilebilmesi, böylece çocukların bir bütün olarak gelişmesi, bu ögeler arasındaki ilişkinin sağlıklı ve uyumlu olmasına bağlı görünmektedir (Yaylacı, 1998).

Dünyada her alanda hızlı değişim ve gelişmelerin yaşanması, öğretim programlarını ve öğretmen yetiştirme programlarını revize etmeye ve geliştirmeye diğer ülkelerdeki başarılı örneklerle karşılaştırmaya yöneltmektedir. Finlandiya'nın PISA'daki başarısı diğer dünya ülkelerinin dikkatini çekmiş ve çok sayıda ülke tarafından kendi eğitim sistemleri ve özellikle öğretmen yetiştirme programları ile karşılaştırılmıştır.

M. Kemal Atatürk, "Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmenden, eğiticiden mahrum bir millet henüz bir millet adını alma yeteneği kazanmamıştır." sözleriyle milletlerin kalkınmasının ve gelişmesinin ancak iyi yetişmiş öğretmenlerle olacağını cumhuriyetin daha ilk kuruluş yılında belirtmiştir (Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu).

"Sürdürülebilir kalkınma, herkes için istediğimiz geleceğe giden yoldur. Ekonomik büyüme sağlamak, sosyal adaleti sağlamak, çevre sorumluluğunu yerine getirmek ve yönetim ve denetimi güçlendirmek için bir çerçeve sunar "(Ban Ki-Moon Birleşmiş Milletler Eski genel Sekreteri) Birleşmiş Milletler (BM), 2015'te, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin 2030 yılına kadar dünyada değişime öncülük etmesi için, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik küresel bir harekete geçirme çağrısı başlattı. 193 BM üye devletinin tamamı tarafından kabul edildi ve Avrupa Birliği bunun öncüsü oldu. Hedefler toplumumuzda, ekonomimizde ve çevrede sürdürülebilir bir gelişme bütünsel bir vizyonu

sağlayan birbirine bağılı 17 görevden oluşturuldu. “Hiçbirini geride bırakmama” sloganıyla sınırlanan bu iddialı yapılacaklar listesi; Eğitim ve öğretimin tüm yaşam aşamalarında insani gelişimin kilit bir yönü olduğu fikrine dayanan 4 nolu hedef "kaliteli eğitim" le bütünleştirildi (Eurydice, 2019).

Okulların faaliyet gösterdiği dünya, 2000'li yılların başından bu yana küreselleşmenin etkisi ve sürdürülebilir bir gelecek için zorlukların artması ile büyük bir değişim geçirdi, NEDEN? Toplumda ve çalışma hayatında ihtiyaç duyulan yeterlilikler değişti ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek için yeni beceri gerektirdi. NE? Çalışma ortamındaki ve becerilerdeki değişikliklerle ilgili olarak öğretme, pedagoji ve okul uygulamalarının içeriği gözden geçirilmeli ve yenilenmelidir. NASIL? Sorularına daha iyi cevap verebilmek için iyi işleyen eğitim sistemlerinde, 2012-2016 yıllarında reforma giden ve buna bağılı olarak beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme sistemlerini ve beden eğitimi derslerini 2016 yılında yeniden düzenleyen Finlandiya ile Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin müfredatları ile öğrenci seçim yöntemlerinin karşılaştırılması ülkemiz eğitim sisteminde yapılabilecek değişikliklere ve geliştirme çalışmalarına katkı sunması beklenmektedir.

Finlandiya'nın eğitimdeki başarısını araştırmak için yapılmış olan literatür taraması sonucunda çalışmama metot, içerik bakımından katkı sağlayacak çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

Shalberg (2018) “Eğitimde Finlandiya Modeli” adlı kitabında Finlandiya'nın eğitimde ulaştığı başarıyı yakalamak isteyen dünyanın dört bir yanındaki eğitimcilere dört fikre bilhassa odaklanmalarını istiyor:

1. Sağlam bir öğrenme deneyimi için düzenli teneffüs ve fiziksel aktivite kritik önemdedir.
2. Eğitim alanında yapılacak kapsamlı değişiklikler için küçük veri, büyük veriye kıyasla genelde çok daha etkili bir araçtır.
3. Eğitim kazanımlarını daha nitelikli kılmanın yolu hakkaniyeti sağlamaktan geçer.
4. Finlandiya eğitim sistemine dair uydurma bilgiler ve şehir efsaneleri, daha iyi bir eğitim sistemi kurma yolunda verilen çabaları akamete uğratabilir.

Bu dört fikrin yanı sıra iki önemli hususu daha vurguluyor. Birincisi Finlandiya

kurumlarında kullanılan kuramların, modellerin ve fikirlerin çoğu Amerikalı eğitimciler ve akademisyenler tarafından ABD de üretildi. İkincisi layıkıyla uygulandığı takdirde hemen her ülkede eğitimi ciddi ölçüde ve kalıcı olarak daha nitelikli ve hakkaniyetli kılabilecek pek çok iyi uygulama ve politikanın var olduğunu belirtiyor. Finlandiya’da bu iki fikirden çıkan sonuçsa; Artık İnovasyon yoluyla reform yerine daha iyi uygulama yoluyla gelişmeye odaklanmalıdır. Son olarak kitabını da bizim ülkemiz içinde ders olacak bir tavsiyeyle “Eğitimde yaptığımız değişiklikleri aceleye getirerseniz, her şeyi berbat edersiniz” tamamlamıştır.

Colagrossi (2018), Finlandiya'nın eğitim sisteminin en iyi olmasının 10 nedenini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

- 1-Standart test olmaması
- 2-Öğretmenler için hesap verebilirlik (gerekli değil) sistemi
- 3-İşbirliğinin olması- rekabet ortamının olmaması
- 4-Temel ihtiyaçların öncelik haline getirilmesi
- 5- Okula daha büyük bir yaşta başlamak
- 6-Geleneksel bir kolej eğitiminden sonra çok seçenekli profesyonel tercihler sunmak
- 7-Okul ders saatleri geç başlar ve azdır.
- 8-İlkokulda ilk 6 yıl aynı öğretmenle eğitim alınması
- 9-Okul atmosferinin rahat olması.
- 10-Daha az ödev verilmesi ve okul dışı çalışmalara yer verilmesi şeklinde sıralamıştır.

Tablo 1.3 te Türkiye PISA sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 1.3: Türkiye PISA sonuçları

	2000	2003	2006	2009	2012	2015
Katılan Ülke Sayısı	32	41	57	65	65	72
Matematik Okuryazarlığı		36 (423)	53 (424)	41 (445)	44 (448)	50 (420)
Fen Okuryazarlığı		36 (434)	47 (424)	42 (454)	43 (463)	54 (425)
Okuma Becerisi		34 (441)	37 (447)	39 (464)	42 (475)	40 (428)
Ortak Problem Çözme		36 (408)				47 (422)

<http://www.oecd.org/pisa/>

Tablo 1.3'e göre 2003 yılında katılmaya başladığımız PISA sonuçları verilmiştir.2003 yılında 41 ülke arasında 36, 2006 yılında 57 ülke arasında 50, 2009 yılında 65 ülke arasında

41, 2012 yılında 65 ülke arasında 44, 2015 yılında 72 ülke arasında 50. olduğumuz görülmektedir. 2018 yılında yapılan sınavın sonuçları henüz açıklanmamıştır.

Tablo1.4 te Finlandiya PISA sonuçları gösterilmektedir

Tablo 1.4: Finlandiya PISA Sonuçları

	2000	2003	2006	2009	2012	2015
Katılan Ülke Sayısı	32	41	57	65	65	72
Matematik Okuryazarlığı	4 (536)	2 (544)	2 (548)	6 (541)	12 (519)	13 (511)
Fen Okuryazarlığı	3 (538)	1 (548)	1 (563)	2 (554)	5 (545)	5 (631)
Okuma Becerisi	1 (546)	1 (543)	2 (547)	3 (536)	6 (524)	4 (526)
Ortak Problem Çözme		2 (548)				7 (534)

(Finlandiya Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 2018)

Tablo 1.4'e göre 2000 yılından beri yapılan PISA sınavlarında Finlandiya'nın sonuçları verilmiştir.2000 yılında 32 ülke arasında 1, 2003 yılında 41 ülke arasında 1, 2006 yılında 57 ülke arasında 1 2009 yılında 65 ülke arasında 5, 2012 yılında 65 ülke arasında 5,2015 72 ülke arasında 4 . sırada olduğu görülmektedir. 2018 yılında yapılan sınavın sonuçları henüz açıklanmamıştır

Hardman yönetiminde hazırlanan “Dünya Çapında Okul Beden Eğitimi üçüncü Araştırması” - Final Raporu 2013 (Hardman, Murphy, Routen ve Tones, 2013). Bu ortak UNESCO-NWCPEA Projesi aracılığıyla okullarda Kaliteli Beden Eğitimi ve Kaliteli Beden Eğitimi Öğretmenliği Eğitimi ile ilgili temel konuların yer aldığı 232 ülke / özerk bölge den veri toplandı (Afrika 43, Asya 23, Avrupa 57, Latin Amerika 23, Orta Doğu 14, Kuzey Amerika 61 ve Okyanusya 11). Projede;

1. Okullarda Beden Eğitiminin Genel Durumu
2. Beden Eğitimi Müfredatı Zaman Tahsisi
3. Beden Eğitimi Konusu ve Öğretmen Durumu
4. Beden eğitimi müfredatı a-Amaç ve konular b-İçerik Etkinlik Alanları c-İlgililik ve verimlilik kalite konuları d-Beden Eğitiminin İzlenmesi (Kalite Güvencesi dahil)
5. Beden Eğitimi Kaynakları a-Öğretim personeli b- Tesisler ve ekipman
6. Eşitlik (Dahil Etme) Konuları a- Dahil etme ve cinsiyet b- Dahil etme ve engellilik
7. Ortaklık Yolları (okul dışı ortamlarda beden eğitimi ve spor aktivitesine bağlantılar)
8. Okul Beden Eğitiminde ‘ İyi Uygulama’ Örnekleri

9. Kaliteli Beden Eğitimi ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Göstergeleri ve Beden Eğitimi Temel İhtiyaç Modeli konularında önemli bulgular elde edilmiştir.

Yli-Piipari (2014) “Beden Eğitimi Müfredatı Reformu” başlıklı makalesinde, beden eğitiminin Finlandiya okullarında sağlam bir temele sahip olduğu ve Finlandiya toplumunda güçlü bir desteğe sahip olduğu sonucuna varmaktadır. Finlandiya'da 2020 temel eğitim hedefi doğrultusunda 2012 yılında başlanıp 2016 yılında tamamlanan yeni temel eğitim reformu, 21. yüzyılın temel, yaşamsal vatandaş becerilerini vurgular: düşünme becerileri, çalışma ve etkileşim yolları, el sanatları ve ifade becerileri, katılım ve inisiyatif ve öz-farkındalık ve kişisel sorumluluk. Temel eğitim reformu Beden Eğitimi, sanat, el sanatları eğitimi ve sivil / vatandaşlık eğitimi için daha fazla zaman ve kaynak ayırmıştır. Beden eğitimi öğretmenin bakış açısından, bu değişiklikler yetersiz olsa da ümit vericidir. Yeni Temel Eğitim reformu, 1-9. Sınıflar için haftalık bir ders ekleyerek beden Eğitimi süresini artırmıştır. Çekirdek müfredat doğrultusunda yerel yönetimler ve okullar beden eğitimi müfredatlarını düzenlemişlerdir.

Morgan (2014) “Finlandiya Eğitim Sistemi; diğer ülkeler tarafından örnek alınabilecek gerçek bir başarı öyküsü” başlıklı araştırmasında; Finlandiya eğitim sisteminin, tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak, öğretimde öğrenci merkezli bir yaklaşım ve ülkedeki en iyi öğrencilerden seçilen yüksek eğitilmiş bir öğretim işgücüne sahip olması üzerine oluşturulduğunu belirtmiş. Bu sistem sayesinde uluslararası sınavlardaki çoğu ülkeyi geride bıraktığını söylüyor. Bu başarının, ana etkeninin eşitliği, işbirliğini ve tüm vatandaşları için güçlü sosyal kalkınma programları sağlama konusundaki bağlılığı göstermesinden dolayı bir kısmı ise Finlandiya'nın sosyal değerleri ile ilgili olduğunu belirlemiştir.

Norveç Eğitim ve Öğretim Müdürlüğünden Søbby (2015) “Finlandiya Eğitim Sistemi” başlıklı makalesinde Neden iyi işleyen bir Finlandiya eğitim sistemi gözden geçirilmeli, düzeltilmeli ve yenilenmeli? Pasi Sandberg'e göre cevap şu ki: “Finlandiya'daki eğitimciler, çok doğru bir şekilde okulların ulusal test puanlarındaki buldukları yerleri korumaya çalışmak yerine gençlerin, yaşamlarında ihtiyaç duydukları şeyleri öğretmeleri gerektiğini” düşünmektedir. 21. yüzyıl becerilerine veya yeterliliklerine duyulan ihtiyaç, Finlandiya'daki temel eğitim müfredatının tasarımını diğer birçok ülkede olduğu gibi etkilemiştir.

Annerstedt (2008) İsveçli spor bilim insanı tarafından yapılan “İskandinav'da beden eğitimi, karşılaştırmalı bakış açısı” çalışmasında İskandinavya ülkelerindeki okul

sistemlerinin çok benzer olduğunu, son eğitim reformları ademi merkezîyetçilik ve hedeflere vurgu yapma yolunda ilerlerlediğini, amaç ve hedeflerin ulusal müfredatta formüle edildiğini, ancak içerik ve yöntemlerin yerel yönetimlerin, okulların hatta öğretmenlerin sorumluluğunda olduğunu belirtmiştir. Karşılaştırmalı analizi İskandinav ülkelerinde beden eğitimi arasında birçok benzerlik olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin bir tür “smorgasbord” (çok çeşitli) fiziksel aktivitelerden birini seçtikleri geniş bir içerik alanı ile karakterize edilen bir İskandinav beden eğitimi modeli olduğunu tespit etmiştir. Pratikte Avrupa'nın geri kalanında olduğu gibi, top oyunları, jimnastik, fitness eğitimi ve atletizmin daha yaygın olduğu, öte yandan, İskandinav kültürüne yönelik kayak, paten, oryantiring ve açık alan eğitimi(outdoor) gibi tipik faaliyetler, çevre sorunlarına ve sağlığa odaklanarak, diğer birçok ülkede bulunanlardan farklı bir beden eğitimi programının bir parçasını oluşturmaktadır. Sağlık, özellikle İsveç ve Finlandiya'da beden eğitiminde merkezi bir yeterlilik alanıdır; Danimarka ve Norveç'te ise sağlık, ilk iki ülkede olduğu gibi vurgulanmamaktadır.

Pühse & Gerber (2005) tarafından düzenlenen ve uluslararası beden eğitimi karşılaştırması başlıklı kitabında: kavramlar, sorunlar, beklentiler, beden eğitiminin durumu 40 ülkede uygulanan dünya çapındaki bir anket aracılığıyla karşılaştırılmıştır. Türkiye’de Prof Dr Seyhan Hasırcı tarafından sağlanan veriler bulunmakta ayrıca Finlandiya da bu çalışma yer almaktadır. Beden eğitiminin durumu hakkında kapsamlı bilgi sağlamak için yapılan ilk nitel yaklaşımlardan biridir

Ülkemizde Finlandiya ile yapılan karşılaştırmalı çalışmalara bakıldığında;

Ceylan (2017) “Türkiye İle Finlandiya’nın Eğitim Sistemleri İle Ders Programlarındaki Beden Eğitimi Dersinin Yeri Ve Önemi” isimli çalışmasında; Finlandiya’nın Eğitimi ‘Herkes için eşit imkânlar sağlamak’ ilkesine dayandırdığı ve eşitlik kavramına olağanüstü değer verdiğini tespit etmiş. Fin okullarında spora bol bol yer verildiği ve beden eğitimi ders saatlerinin daha da arttırılması yönünde çalışmalar yapıldığına dair bilgiler sunmuştur. Türkiye’de ders kitapları eğitimin baş aktörleri olarak bilinirken, Finlandiya’da kitaplar sadece figüran olarak yer almaktadır. Bununla birlikte Fin eğitiminde çocuklar zorunlu eğitim bitene kadar sınav olmazken; Türkiye’de ilkokul da sınavlar başlamaktadır. Finlandiya’da Beden Eğitimi ve Spor dersleri 1.sınıftan 9. Sınıfa kadar branş öğretmeni tarafından uygulanmaktadır. Türkiye’de ise, beden eğitimi ve spor dersleri ilkokul

döneminde “Oyun ve Fiziki Etkinlik” adı altında sınıf öğretmeni tarafından uygulandığını belirtmiştir.

Ateş ve Burgaz (2014) “Türkiye, ABD ve Finlandiya Öğretmen Yetiştirme Sistemlerine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri ve Türkiye’deki Sistemin Geliştirilmesine İlişkin Öneriler” isimli çalışmasında karşılaştığı ülkelere Finlandiya’nın özellikle PISA daki başarısı nedeniyle tüm dünya ülkelerinin dikaktini üzerine çektiğini belirtmiştir.

Aras ve Sözen (2012) “Türkiye, Finlandiya Ve Güney Kore’de Öğretmen Yetiştirme Programlarının İncelenmesi” başlıklı çalışmasında Okul öncesi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve matematik öğretmenliği programları seçilmiş ve bu ülkelerde dört temel alanda farklılık ve benzerliklere odaklanılmıştır. Türkiye’de dört yıllık öğretmen eğitiminin ardından devlet okullarında öğretmen olarak görev yapabilmeleri için yüksek lisans eğitimi ya da ek başka bir eğitim istenmemekte ve öğretmen adayı bilişsel bilginin yanı sıra duyuşsal becerileri ölçen herhangi bir sınava tabi tutulmamaktadır. Fakat lisans eğitiminin sınava girmeye hak kazanmak dışında öğretmen atamalarına etkisinin olmaması öğretmen yetiştirmeye yönelik hazırlanan bu lisans programlarının kalitesi üzerine düşündürmektedir.

Çobanoğlu ve Kasapoğlu (2010) “PISA’da Fin Başarısının Nedenleri Ve Nasılları” başlıklı çalışmasında, esneklik, özerklik ve bireysel ihtiyaçların ön plana çıkarıldığı eğitim yaklaşımı, eğitimde fırsat eşitliği, öğretmen yetkinliği ve okuryazar toplum yapısı gibi Finlandiya’ya başarı getirdiği düşünülen bazı etmenler, Fin eğitim sistemi çerçevesinde tartışılmıştır. Ayrıca, eğitimde istenilen kaliteyi yakalamak ve korumak idealiyle, Türkiye açısından gerekli eğitim politikalarının oluşturulmasında Fin örneğinden çıkartılabilecek bazı sonuçlara da değinilmiştir.

Eraslan (2009) “Finlandiya’nın PISA’ daki Başarısının Nedenleri: Türkiye için Alınacak Dersler” başlıklı çalışmasında Finlandiya’daki gözlemleri ve ilgili literatürü kullanarak, Finli öğrencilerin elde ettiği bu başarının arkasındaki eğitim sisteminde öne çıkan dört ana faktörü açıklamak ve bunların farklı bir eğitim sistemi ve sosyo-ekonomik yapıya sahip Türkiye’deki durumla karşılaştırarak Finlandiya örneğinden ne gibi dersler çıkarabileceğimizi tartışmaktadır. Bu dört ana faktör şu şekildedir: (1) öğretmen yetiştirme programı, (2) geleneksel okul yaşamı, (3) kültürel olarak öğretmenlik mesleğine bakış ve (4) hizmet içi öğretmen eğitimi dir.

Bakioğlu ve Yıldız (2013)“Finlandiya’nın PISA başarısına etki eden faktörler bağlamında Türkiye’nin durumu” isimli çalışmasında; Finlandiya’da öğretmenlerin özerkliği merkezi

ve yerel iktidarlarca benimsenmiş ve üstelik halk da öğretmenlere güvenmektedir. Bu durumda öğretmenler, öğrenciler, veliler ve diğer bütün paydaşlar eğitimin içinde kolayca yer alabilmektedir. Zira bu özerk yapıda, okul ve ders programlarının yapımında başta öğretmenler olmak üzere bütün paydaşlar yer almaktadır. Finlandiya’da öğretmen eğitimi araştırma odaklıdır. Bu yaklaşım, çalışma programının bilgi temelini dinamik olduğu fikrine dayanmaktadır. Finlilerin çok amaçlı eğitim sistemini, her çocuğun aynı eğitimi aynı kalitede alabilmesi için oluşturdukları anlaşılmaktadır. Finlandiya’da öz değerlendirme üzerine güçlü bir vurgu olduğunu belirtmektedir.

Kazu ve Aşkın (2010) “Finlandiya ve Türkiye’deki Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Karşılaştırılması” isimli bildiri özetinde; Finlandiya’da uygulama okullarının büyük bir titizlikle seçildiği ve ayrıca her eğitim fakültesinin de bir uygulama okuluna sahip olduğu belirlenmiştir. Finlandiya’da uygulama okullarında verilen eğitimin, öğretmen eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmenler için yüksek lisans yapmanın zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Finlandiyanın eğitimdeki başarısının nedenleri üzerine yapılan çalışmalar ve karşılaştırmalar; Finlandiya’da iyi işleyen eğitim sisteminin 2016 temel eğitim reformu yasasıyla daha da geliştirilmeye çalışıldığı ve bu reformu hayata geçirecek olanların iyi yetişmiş (tüm öğretmenler için yüksek lisans zorunlu) öğretmenlerle mümkün olacağı; bu öğretmenlerin de en iyi öğrenciler arasından hakkaniyetle seçilmesi gerektiğini göstermiştir.

“Mutlu çocuklar güçlü Türkiye” solganıyla hazırlanan 2023 eğitim vizyonu tanıtımında Milli Eğitim Bakanı Selçuk “Unutulmamalıdır ki her eğitim sistemi öğretmenlerin omuzlarında yükselir ve hiç biri öğretmenin niteliğini aşamaz” buda ulusal eğitim sistemimizin dünya ülkeleri arasında öne çıkabilmesi örneğin PISA sınavlarında iyi yetişmiş öğretmenlerle olabilir (MEB 2023 eğitim vizyonu).

1.2. Araştırmanın Problemi

Bu araştırmanın genel amacı, Finlandiya ve Türkiye deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin ders programları ve giriş sınavlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi, benzerlik ve farklılıkların ortaya konulmasıdır. Belirlenen amaç doğrultusunda ise ilgili alt problemler aşağıdaki gibidir:

1. Finlandiya’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin öğretim programının genel yapısı nasıldır?
2. Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin öğretim programının genel yapısı nasıldır?
3. Finlandiya’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin giriş sınavlarının genel yapısı nasıldır?
4. Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin giriş sınavlarının genel yapısı nasıldır?
5. Finlandiya ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin giriş sınavlarının benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
6. Finlandiya ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin öğretim programlarının benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Erdoğan (2013) Avrupa Birliği ve Karşılaştırmalı Eğitim makalesinin sonuç bölümünde; özellikle belli ülkelerin eğitim adına uluslararası nitelikte sayılabilecek çalışmaları yüzeysel bir şekilde değil akademik bir altyapı desteği ve özeni ile yaptıkları görülmektedir. Türkiye’de de bu özeni gerektirecek yani Karşılaştırmalı Eğitim araştırmalarını gerekli kılacak benzer gelişmeler tarih boyunca yaşanmıştır. Nitekim eğitim sistemi değişik açılardan değiştirilmeye çalışılmış ve Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile eğitim ekseni etrafında çok önemli ilişkiler gerçekleştirilmiştir. Şimdi de AB’ne tam üyelik yolunda bir süreç yaşanmaktadır.

Çağdaş bilimsel anlayış, eğitimi bireyin fiziksel, duygusal, bilişsel ve sosyal becerilerinin kendisi ve toplumu için en ideal şekilde gelişmesi durumu olarak açıklar. Kişileri bedensel, ruhsal, duysal ve sosyal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek çağdaş eğitimin bir parçası ise çağdaş yaklaşıma uygun eğitimin amacının gerçekleşmesi kişinin, zihinsel eğitiminin yanı sıra bedensel eğitimi ile de mümkündür. Hareket etmeyi öğrenme ve davranış yoluyla öğrenmeyi hedefleyen beden eğitimi, genel eğitimin koparılamaz bir parçasıdır (Kangalgil ve ark. 2006). Ceylan (2017) deki çalışmasında Avrupa Komisyonunun 2013 raporunda bütün Avrupa ülkeleri beden eğitimi ve sporun okullardaki yeri ve önemini kabul ettiğini belirtmektedir. Beden eğitimi ve spor tüm dünya ülkelerinin eğitim sistemleri içerisinde değerini korumakta ve bireysel gelişim için önemli bir rol üstlenmektedir (Kalemoğlu,

2011). Beden eğitimi derslerinden öğrencilerin en iyi şekilde yarar sağlayabilmeleri için en iyi öğrenciler arasından seçilmiş iyi yetişmiş beden eğitimi öğretmenlerine ihtiyaç vardır.

Hattie (2009), eğitimsel etkilerin ve müdahalelerin okul çağındaki çocuklar arasındaki öğrenci başarısı üzerindeki etkileri üzerine deneysel araştırma sentezinde, öğretmen yeterliliğinin öğrenci öğrenimini etkileyen önemli bir faktör olduğu sonucuna varmıştır. Yetkin, ehil öğretmenlerin yetiştirilmesi, dünyadaki öğretmen eğitiminin açık ve ortak bir amacıdır. Darling-Hammond (2007), yüksek kaliteli öğretmen eğitimi sunmanın, yeni pedagojik yaklaşımlar yaratmak için "perspektiflerin genişletilmesi ve sınırların aşılması" gerektirdiğini öne sürüyor. Korthagen ve meslektaşları ayrıca, eğer öğretmen eğitimi bir fark yaratacaksa, amaçlanan öğretmen öğrenme sürecinin ayrıntılı bir görüşüne dayanan dikkatli bir program tasarımı gerektirdiğini vurguluyor. Özel pedagojik yaklaşımların kullanımı ve bu tür yaklaşımların planlanması ve uygulanması için sorumluluk alabilecek etkin personelin katılımı gerekmektedir (Korthagen, Loughran ve Russell, 2006).

Beden eğitimi alanında, öğretmen eğitiminin gelecekteki öğretmenleri geniş kapsamlı görevler için hazırlaması beklenmektedir. Mesleğinde yeterli, yetkin mezun olan Beden eğitimi öğretmenleri, kaliteli beden eğitimi derslerini icra etmenin yanı sıra tüm okuldaki fiziksel aktivitelerin etkin bir şekilde sorumluluğunu üstlenirler. Hem kaliteli beden eğitimi hem de tüm okul Fiziksel Aktivite teşviki, sağlığı geliştiren Fiziksel Aktiviteye yaşam boyu katılımın nihai hedefini paylaşır.

Beden eğitimi ve spor, birçok ulusun toplumsal yapısında ve kültüründe tamamlayıcı bir rol oynamaktadır. Bu role sahip beden eğitimi dersleri bütün gelişmiş ülkelerin eğitim programlarının ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır (Paige 1982 aktaran Kalemoglu 2011). PISA'daki başarısı nedeniyle Finlandiya eğitim sistemi tüm dünya ülkelerinin dikkatini çekmiştir. Finlandiya'nın PISA da elde ettiği başarısının altında yatan en önemli sebeplerin başında öğretmen yetiştirme programı gelir (Simola, 2005). Türkiye ve Finlandiya'daki Beden Eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren Üniversitelerin ders programları ve giriş sınavlarının karşılaştırılmalı olarak incelenmesinde yarar görülmüştür. Yapılan bu araştırma sonucu programın olumlu ve olumsuz yönleriyle ilgili elde edilen bilgiler ışığında, uygulanmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmeni seçme ve bunların eğitimi için oluşturulacak ders programlarının geliştirilmesine katkı sunması beklenmektedir.

1.4. Sayılı

- Finlandiya'daki kurumlardaki kişilerden sözlü olarak alınan bilgilerin ve internet sayfalarından ve literatür taramalarından elde edilmiş bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

- Araştırma, Finlandiya ve Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin müfredatları ve öğrenci seçme yöntemlerinin incelenmesiyle sınırlıdır.
- Araştırma için Finlandiya'da tek bir Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni yetiştiren üniversite olan Jyväskylä Üniversitesi değerlendirilmiştir. Türkiye'de YÖK tarafından belirlenen merkezi sistem uygulanması nedeniyle, en son yayınlanan 30 Mayıs 2018 yılı yeni öğretmen yetiştirme lisans ders programı ile YÖK tarafından formülasyonu ve hesaplaması belirlenen seçim yöntemleri üniversitelerimiz tarafından belirlenen beden eğitimi ve spor öğretmeni seçim yöntemleri incelenmeye alınmıştır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: ABD'li eğitimci J. Dewey'e (1859- 1952) göre, eğitim yaşama hazırlık değil, yaşamın ta kendisidir; eğitimin amacı çocuğa ne düşüneceğini değil, düşünmeyi öğretmektir" (Okçabol, 2005)

Karşılaştırmalı eğitim: Topumlardaki mevcut eğitim problemlerini ve bu problemleri doğuran nedenleri, diğer toplumlardaki benzer faktörlere değinerek saptayan bir inceleme ve araştırma alanıdır (Lauwerys vd. 1979).

Beden eğitimi: Bucher (1983) Beden eğitimi ve sporun temelleri kitabında "toplam eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçası ...", bu sonucun gerçekleşmesi için seçilen fiziksel faaliyetler aracılığıyla insan performansının iyileştirilmesi amacına sahip bir çaba alanı olarak tanımlanmıştır. Diğerleri bu tanıma fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan uygun vatandaş olarak geliştirmiştir. Konu alanına ek olarak, kendine güven ve kendini gerçekleştirilmeyi destekleyerek ve öğrencilerin işbirliği, yaratıcılık ve bağımsızlık gibi

kişisel becerilerde ustalaşmasına yardımcı olmak için sorumluluğu diğer konu alanlarıyla paylaşarak eğitimde rol oynar. (Capel ve Whitehead 2012)

Öğretmen: Örgün ve yaygın, her çeşit ve düzeyde, resmi ve özel eğitim kurumlarında düzenli olarak eğitim ve öğretim hizmeti veren kişidir.

PISA: Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı PISA (Programme for International Student Assessment), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD'nin (Organisation for Economic Cooperation and Development) üç yıllık aralarla 2000 yılından buyana düzenlemekte olduğu ve 15 yaş grubu öğrencilerin modern toplumlara tam katılım için gerekli olan temel bilgi ve becerileri edinme derecesini karşılaştırılmalı olarak değerlendirdiği 72 ülkenin katılımcı (2015 yılı için) olduğu bir araştırmadır.. Değerlendirme fen, okuma ve matematiğin temel konularına odaklanmaktadır. Öğrencilerin yenilikçi bir alandaki yeterlilikleri de değerlendirilir (2015'te bu alan işbirlikçi bir problem çözmedir). Değerlendirme, yalnızca öğrencilerin bilgiyi yeniden üretip üretmediklerini belirlemez; Ayrıca, öğrencilerin öğrendiklerinden ne kadar iyi tahmin edebileceğini ve bu bilgiyi okul içinde ve dışında yabancı ortamlarda uygulayabildiğini inceler. Bu yaklaşım, modern ekonomilerin bireyleri bildikleri için değil, bildikleriyle yapabilecekleri için ödüllendirdiği gerçeğini yansıtmaktadır (OECD, 2019).

Avrupa Bakalorya (Baccalaureate) Geçerliliği

Avrupa Bakaloryası diploması, resmi olarak Avrupa Birliğinin tüm ülkelerinde ve diğer bazı ülkelerde yükseköğrenime giriş niteliği olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, Avrupa Bakaloryası diploma sahipleri, eşdeğer niteliklere sahip ülke vatandaşlarıyla aynı hak dâhil olmak üzere, Avrupa Birliği'ndeki herhangi bir üniversite veya yükseköğrenim kurumuna kabul talebinde bulunabilirler.

AKTS Avrupa Kredi Transferi ve Biriktirme Sistemi

Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS), çalışmalarını ve dersleri daha şeffaf hale getirmek için Avrupa Yüksek Eğitim Alanının bir aracıdır. Öğrencilerin ülkeler arasında geçiş yapmalarını ve akademik niteliklerini ve yurtdışındaki çalışma dönemlerini tanımalarını sağlar. AKTS, bir yükseköğretim kurumundan alınan kredilerin, başka bir alanda çalışılan bir yeterlilik için sayılmasına olanak sağlar. AKTS kredisi tanımlanmış öğrenme çıktılarına ve bunlarla ilişkili iş yüküne dayalı öğrenmeyi temsil eder. AKTS öğrenciler için çalışma programlarının esnekliğini artırır. Ayrıca, yükseköğretim programlarının planlanması, sunulması ve değerlendirilmesini de destekler. Bologna

Sürecinde, ulusal eğitim sistemlerini uluslararası olarak daha karşılaştırılabilir kılmayı amaçlayan merkezi bir araçtır. AKTS ayrıca, Diploma Eki gibi diğer belgelerin farklı ülkelerde daha net ve kolay kullanılmasına yardımcı olur. AKTS, Avrupa Yüksek Eğitim Alanındaki ülkelerin birçoğu tarafından ulusal kredi sistemi olarak kabul edilmiştir ve artan bir şekilde başka yerlerde kullanılmaktadır. (Avrupa Komisyonu Eğitim ve Öğretim)

BÖLÜM II

LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Karşılaştırmalı Eğitimin Tanımı Ve Tarihsel Gelişimi

“Yabancı ülkelere git, oralarda sahip olunan iyi şeyleri öğreneceksin” (Johann Wolfgang von Goethe) (Newworldencyclopedia, 2018).

Karşılaştırmalı eğitime ilk olarak 19 yüzyılda değinilmiş ancak II. Dünya savaşının sonlarına kadar üzerinde durulmamıştır. 1960 lardan önce pek çok eğitimci tarafından karşılaştırmalı eğitim nedir sorusuna cevap aranmıştır.1960 larda ise bağımsız bir bilim dalı olması konusunda görüş birliği oluşmuş ve daha önce diğer bilim dallarından yararlanılan metodolojisi üzerine çalışmalar başlatılmıştır. Karşılaştırmalı eğitimin tanımlanması zor bir alan olduğunu Halls (1990) da belirtmiş, Epstein (1992) de karşılaştırmalı eğitimin uluslararası eğitimle çoğunlukla karıştırıldığını söylemiştir. Bilim insanlarının tanımlamada ortak bir karara varamadıkları ve farklı tanımların yapıldığı karşılaştırmalı eğitimin hedeflerine ulaşmak için psikoloji, felsefe, sosyoloji, tarih, ekonomi, siyaset bilimi, antropoloji gibi disiplinlerden yararlanan kendine özgü biçimi olmayan bir yapı olduğu belirtilmiştir (Bereday,1964, Kubow and Fossum, 2007, Marshall, 2019).

Karşılaştırmalı eğitim literatürü incelendiğinde; Varış (1979), karşılaştırmalı eğitimi, ülkelerin mevcut eğitim problemlerini ve bunları ortaya çıkaran sebepleri diğer ülkelerdeki benzer çalışmalarla tespit eden, inceleme ve araştırma alanı olarak tanımlamış. Türkoğlu, (1998), karşılaştırmalı eğitimi, farklı kültürlerde ve farklı ülkelerde, iki ya da daha fazla eğitim sisteminin kuramsal ve uygulamalı olarak benzerliklerini ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen fenomenlerin anlamını belirten ve insanları toplumsallaştırma ile eğitime yollarına ilişkin yararlı genel önerilere ulaştıran bir disiplin olduğunu belirtmiştir. Trethewey (1976) karşılaştırmalı eğitimi bir toplumun eğitim sistemindeki problemleri konusunda diğer toplumların çözümlerini incelemesi olarak tanımlamaktadır. Ergün (1985) karşılaştırmalı eğitimi farklı toplumların eğitim sistemlerini inceleyerek elde edilen verilerle eğitim yönetimine ve uluslararası barışın sağlanmasına katkıda bulunmaya çalışan bir bilim olarak ifade etmektedir. Manzon (2011) ise

karşılaştırmalı eğitimi iki veya daha fazla ulusal veya kültürel bağlamdaki eğitim sistemleri ve bu sistemlerinin eğitim içi ve dışı ortamlarla ilişkilerini sistematik olarak inceleyen, eğitim araştırmalarının disiplinler arası alt alanı olarak görmektedir. Noah ve Eckstein (1969) karşılaştırmalı eğitim alanının en iyi sosyal bilimler, eğitim ve karşılıklı ulusal çalışmaların kesişimi olarak tanımlanabileceği görüşündedirler. Kandel karşılaştırmalı eğitim çalışmalarını disiplinler arası bir çalışma olarak tanımlamıştır (Trethewey, 1976). Erdoğan'a (2013) göre karşılaştırmalı eğitim, eğitimde program geliştirme, eğitimde psikolojik hizmetler, eğitim yönetimi, eğitimde ölçme değerlendirme, eğitim sosyolojisi ve eğitim felsefesi gibi bir alt eğitim dalıdır. King (2012) karşılaştırmalı eğitimi, olaylar ya da kararlar için ilgili bilgileri ve muhtemel nedenleri sunan ve bazı sorunları açıklığa kavuşturan, gelecek araştırmacılar için hipotezler öneren, yerel özellikler ve uluslararası eğilimler hakkında genel bir resim çizen bir alan olarak tanımlamıştır

Çağımızın dinamik konsepti için de pek çok ülke pozisyonunu güncellenmekte ve hareket alanını genişletmeye çalışmaktadır Bu mücadele içinde okullar artan iş yükü ile başa çıkmaya çalışmaktadır (Kubow ve Fossum 2007). Başkalarının okulları ve bizim okullarımız ekseninde şekillenen çabalar eğitimsel fikir ayrılıklarına ve reformlara rağmen varlığını koruyan, sosyal eşitsizliklerden beslenen zengin bir literatüre dönüşmüş durumdadır.(Munday, Bickmore, Hayhoe, Madden ve Madjii, 2008).

Yatay yaklaşım, dikey yaklaşım, örnek olay incelemesi ve problem çözme genel olarak kullanılan karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarıdır. Yatay yaklaşımda söz konusu ulusların eğitim sistemlerinin öğeleri ayrı ayrı incelenir. Sonraki aşamada, benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konulur. Dikey yaklaşımda, eğitim sisteminin tarihi evrimi, etkilendiği faktörlerle birlikte, incelendikten sonra geleceğe yönelik önerilerde ve tahminlerde bulunulur. Örnek olay yönteminde, bir ulusa özgü eğitim deneyimi kendi kültürel ve toplumsal yapısı içinde incelenir. Benzer koşullar altında faydalı olup olmayacağı konusunda önerilerde bulunulur ya da deneysel çalışmalarla yerinde incelenir. Sağlam'a (1999) göre bir ülkenin eğitim sistemi ile ilgili deneyimleri, öteki ülkeler için bir bakıma "örnek olay" niteliği taşımaktadır. Problem çözme yönteminde ise, bir eğitim sisteminde, hâlihazırda yaşanan sorunlara (bina, araç-gereç, ulaşım, maliyet, öğretim yöntemleri, örtük program) yönelik ulusal ya da uluslararası eğitim deneyimleri incelenir. Türkoğlu (1998), karşılaştırmalı eğitimde izlenen yolları ikiye ayırmaktadır: alan incelemesi ve karşılaştırmalı inceleme. Alan incelemesi bir bölge ya da bir ülke düzeyinde gerçekleştirilen eğitim deneyiminin karşılaştırma yapılmadan derinlemesine

incelenmesidir. Kuramsal çalışmalarda bu bağlamda ele alınabilir. Karşılaştırmalı incelemede ise, farklı ülkeler ya da bölgeler karşılaştırmalı olarak incelenir. Karşılaştırmalı eğitimin gelişim evrelerini yedi olarak tanımlayan bilim adamları olmakla beraber beş evre olarak tanımlayanlar çoğunluktadır (Erdoğan, 2013; Ergün, 1985; Noah ve Eckstein, 1969; Türkoğlu, 2012).

Birinci evre, karşılaştırmalı eğitim gözlemleri yabancı bölgelere giden seyyahların memleketlerine getirdikleri masalları dönemidir. Merak bunların seyahatlerinin asıl sebebiydi ve yerel renklerin cazibesi tanımlamalarına yansımıştı.

İkinci evre, eğitimsel alıntılama dönemidir. Bunlar kendilerini eğitim teorisi, metodoloji, finansman ve organizasyon üzerine yoğunlaştırmıştı. Öğretmen eğitimi, öğretim metotları ve geleneksel müfredata alternatifler, onlar için asıl önemli konulardı. Onların raporları okullar üzerine odaklanmış olmasına rağmen seyyahların öyküleriyle ilgili özellikler devam etti.

Üçüncü evre, yabancı ülkeler ve özellikle onların eğitimi hakkındaki bilgi alışverişinin birçok ülkedeki cehaletin önündeki engelleri yıkabileceğinin düşünüldüğü bir dönemdi. Uluslararası eğitim örgütlerinin karşılaştırmalı eğitim alanına ağırlığını koyduğu dönemdir. Son iki aşama, son yüzyılda ortaya çıkan gelişmeleri temsil etmektedir. Bu dönemlerde daha çok eğitimsel ve sosyal olgular geniş ölçekli olarak dünya çapında gözlenmeye ve açıklanmaya çalışılmıştır.

Dördüncü evre, genel olarak eğitim sistemlerini etkileyen faktörler üzerinde durulmuştur. Türkoğlu (1998) bu faktörleri, doğal ve toplumsal faktörler olarak açıklamaktadır. Doğal faktörler genel olarak bölgesel özelliklere (iklim, ulaşım, haberleşme, coğrafi yapı) göre şekillenmektedir. Toplumsal faktörler ise nüfus, ırk, din, dil, politik durum ve ekonomik yapı olarak açıklanmaktadır.

Beşinci evre, eğitimi etkileyen faktörlerin derinlemesine incelenmesi ve eğitimle olan ilişkilerinin açıklığa kavuşturulması üzerine odaklanılmaktadır. Noah ve Eckstein (1969) son aşamada; açıklayıcı, deneysel ve nitel yöntemler üzerine yoğunlaşmanın olduğuna dikkati çekmektedir.

Karşılaştırmalı eğitimin tarihsel geçmişine baktığımızda. Fransız devrimi'ni genç yaşta tecrübe eden Marc Antonie Jullien, karşılaştırmalı eğitim alanının kurucusu olarak kabul edilmektedir (Erdoğan 2013; Genç 2004; Demir, 2017). Liberal fikirleri Napolyon tarafından kabul edilmeyen ve her zaman demokrat bir ruh ve yönelimde olan Jullien, müfettiş olarak başta Hollanda ve Almanya olmak üzere Avrupa'nın diğer ülkelerine

incelemiştir. İsviçre'deki Johann Pestalozzi ve Philipp Von Fellenberg gibi ileri görüşlü eğitimcileri ziyaret etmiş ve Rus Çarı Alexander'e ve Birleşik Devletler lideri Jefferson'a mektuplar yazmıştır (Mundy vd. 2008).

Yıllarca devam eden çalışmalarının ardından Jüllien, karşılaştırmalı eğitim planını 1817 de yayınlamıştır. Bu planla, öğretmenlere Avrupa'da en iyi öğretim yöntemlerini öğretmek üzere eğitim enstitüsü kurulması çağrısında bulunmuştur. Enstitüde eğitim Bilimleri üzerine çalışan bireyler arasındaki iletişimi teşvik etmek için düzenli bir bülten yayınlamayı da hedeflemiştir. Ayrıca çocuklara ve gençlere dönük kitapları yazmayı teşvik etmeyi amaçlamıştır. Jullien'in amacı, Avrupa'daki en iyi okulları inceleyerek bu okulların nasıl organize edildiğini, hangi öğretim yöntemlerini ve başarılı gelişmeleri uyguladıklarını belirleyip Fransız eğitiminin gelişmesini sağlamaktır. Jüllien 1817 de yayınladığı çalışmasında önceki çalışmalarından farklı olarak, eğitim sistemlerinin sistematik karşılaştırılması bir sınıflandırılmasına ve temel anket araştırmalarına yer vermiştir (Green, 2003)

1824- 1870 yılları arasında yaşayan Rus reformcu Konstantin Dmitrievich Ushinsky, ülkesinde eğitim reformu için gerekli ilkeleri belirlemeye yönelik olarak Avrupa'daki ve Birleşik Devletler'deki eğitim uygulamalarını farklı açılardan incelemiştir. Bir diğer örnek İngiliz bilim adamı ve eğitimci olan Michael Sadler'dir. 1897-1903 yılları arasında İngiliz hükümeti başta Almanya ve Hindistan olmak üzere birçok ülkede eğitim çalışmaları yayınlamıştır. Sadler eğitim kurumlarının ilk önce buldukları kültür ve toplum ile ilişkili olarak incelenmesi gerektiğini vurgu yapmıştır.

19. yüzyılda Latin Amerika ülkelerindeki bazı yazarlar Avrupa ülkelerinin ve Birleşik Devletleri'in eğitim uygulamalarını kendi ülkelerine adapte edebileceklerini öne sürmüşlerdir. Columbia Üniversitesi'nden ünlü karşılaştırmalı eğitimci Bereday (1957) bu süreci ödünç alma dönemi olarak adlandırmıştır. Eğitimciler, yabancı ülkelerdeki okul sistemlerini gözlemlemek ve kendi ülkelerinde hangi tekniklerin ve uygulamaların yararlı olabileceğini belirlemek için farklı ülkelere seyahat etmişlerdir. Çalışmalarda ülkelerin eğitim sistemleri, örgütlenmeleri ve kullandıkları yöntemler incelenmiştir. Bu dönemdeki karşılaştırmalı eğitim literatürü eleştirel olmayıp tanımlayıcı düzeydedir. Örneğin 1840'da Fransa'da Eğitim Bakanı olan Victor Cousin, Prusya eğitim sisteminden ve Hollanda'daki teknik eğitim yaklaşımlarından ilham almıştır.

Haag (1989), karşılaştırmalı eğitimin içeriğiyle ilgili altı alanı formüle etmiştir: problem ve vaka çalışmaları, bölgesel araştırmalar ve okullar ve eğitimle ilgili araştırmalar; dünya

çapında bir eğilim belirleme analizi; eğitim sisteminde eğitim ve planlamanın ekonomik yönleri; eğitim kurumlarının performansı; eğitimin sosyal ve politik işlevleri; ve Marksist bir felsefe açısından eğitimle ilgili benzerlik ve farklılıklar. İkincisi, bugünlerde eğitim sisteminin farklı felsefi görüşlerini içerecek şekilde uyarlanabilir.

Haag (1989), eğitimdeki karşılaştırmalı çalışmaların bir dizi avantajını özetlemiştir: a) desteğin ve uluslararası işbirliğinin kolaylaştırılması; b) diğer sistemleri karşılaştırarak değerlendirme; c) birinin kendi sisteminde potansiyel olarak iyileştirilebilecek koşulların belirlenmesi ve d) eğitim ile ilgili genel ilkelerin belirlenmesi.

Uluslararası araştırmaların ve istatistiksel verilerin ulaştığı sonuçlar eğitim yatırımlarına yön verir ve eğitim sistemlerinin geliştirmesine katkı sağlar. Müfredatın ve öğrenme yaşantılarının ülke çapında değerlendirilmesine olanak verir (Marshall, 2019). Ülkelerin, eğitim durumlarının dünya genelindeki düzeyini görmelerine, ilerlemelerini ve başarılarını kontrol etmelerine yarar..Ayrıca para ve zaman harcamadan yüksek kalite bilgiler sunar.

Karşılaştırmalı eğitim alanında araştırmalar yapan önemli kuruluşlar;

- Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü olan OECD II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'nın inşasına yardımcı olmak amacıyla 1961 yılında kurulmuştur.
- Eurydice (Avrupa Eğitim Bilgi Ağı) çok çeşitli eğitim politikası ve uygulaması hakkında yüksek kalitede bilgi sağlayarak Avrupa'daki eğitim sistemlerini geliştirmeye yardımcı olur. 38 ülkedeki Ulusal Birimlerin desteği ile Eurydice ulusal eğitim sistemlerinin belirli konulara yönelik karşılaştırmaların, göstergelerin ve istatistiklerin tanımlarını yapar. Eurydice, Erasmus+ programı içerisinde yer almaktadır. Eurydice Türkiye Birimi 2003 yılında kurulmuş olup halen çalışmalarına Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı altında devam etmektedir (Eurodice, 2018).
- Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) Kurum, Eurobarometre aracılığıyla Avrupa Birliği üyesi ülkeler, birliğe aday ülkeler ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği üyesi ülkelerde elde ettiği istatistikî verileri, Avrupa Birliği kurumlarına, ulusal yönetimler ve kamuoyu paylaşır. Ülkemizde Eurostat'ın görevini Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) üstlenmiştir.
- UNESCO Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu Misyonunu insanlığın zihninde barışı eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşeri bilimler, kültür ve bilgi ve iletişim aracılığıyla inşa etmek olarak tanımlamaktadır.

<http://www.unesco.org.tr/>

Dünyadaki karşılaştırmalı eğitim kurumları;

- Karşılaştırmalı ve uluslararası eğitim topluluğu (CES) 1956' Newyork'

- Avrupa karşılaştırmalı eğitim topluluğu (CESE) 1961 Londra
- Japonya Karşılaştırmalı Eğitim Topluluğu (JCES)
- Alman Eğitim Toplumunda Uluslararası ve Kültürlerarası Karşılaştırmalı Eğitim (SIIVEDGE)'
- Kanada Karşılaştırmalı ve Uluslararası Eğitim Topluluğu (CIESC)
- Kore Karşılaştırmalı Eğitim Topluluğu (KCES)
- Asya Karşılaştırmalı Eğitim Topluluğu (CESA).
- Karşılaştırmalı eğitim toplulukları dünya konseyi (WCCES) 1970
- Britanya uluslararası ve karşılaştırmalı Eğitim Derneği (BAICE) 1979'te kurulmuştur.

Karşılaştırmalı eğitim dergileri ise –

- Uluslararası Eğitim Dergisi - Yaşam Boyu Öğrenme Dergisi - (-IRE) 1931 •
- Karşılaştırmalı Eğitim İncelemesi (CER), 1957 www.cies.us/
- Britanya uluslararası ve karşılaştırmalı Eğitim Derneği dergisi (BAICE) 1997 www.baice.ac.uk/
- Türkiye Karşılaştırmalı Eğitim Derneği (TCES) 2006

<http://uil.unesco.org/journal-international-review-of-education>

Karşılaştırmalı eğitimin eğitim sürecine olan en değerli katkısı eğitimsel problemlere ürettiği çözümlerdir. Bu çözümler çeşitli eğitim sistemleri arasındaki farklılıklarının incelenmesinden ve problemlerin altında yatan sebeplerin ortaya çıkarılmasından başlanarak geliştirilir. Eğitim Kuramları sayesinde içerisinde yaşanılan dünya daha ayrıntılı şekilde anlaşılmaktadır. Aynı zamanda eğitim kuramlarını ulusal eğitim sistemlerinin karşılaştırılması bağlamında incelemek eğitimde yeni bakış açıları kazanmak ve Uluslararası bir anlayış kazanmak adına da önem arz etmektedir.

2.2. Dünyada Ve Türkiye’de Beden Eğitimi Ve Spor Alanında Karşılaştırmalı Eğitim

Akademik bir çalışma alanı olarak, Karşılaştırmalı Beden Eğitimi ve Spor alanı, 1970'lerden sonra başlayan yeni bir alandır (Haag, 1998). Karşılaştırmalı beden eğitimi tarihsel olarak yalnızca mütevazı bir ilgi görmüştür, ancak bu tür çalışmalara ilgi artmaktadır (Pühse ve Gerber, 2005). Bu artan ilgi muhtemelen daha iyi iletişim, yükseköğretimde daha fazla uluslararası boyut, gerekli dil becerileri ve diğer ülkelerde daha fazla çalışma olanakları nedeniyledir. Kimse tarihsel zamanlardan bu yana, Spartalılar ve Atinalılar tarafından alınan eğitim ile kendi sosyo-kültürel sistemlerinde yer alan beden

eğitimi arasında toplumlar veya bireylerin gözlemediği ve tartışıldığı karřılařtırılmalđ yöntemlerin olduğunu inkar edemez. 1789'da gezginler için 400 sayfalık bir ankete beden eğitimi ve sporu dahil eden Prusyalđ Leopold Berchtold'un ve 1817'de Avrupa'daki ülkeler için beden eğitimi konusu içeren bir dizi soru yayımlayan Fransız Marc Antoine Jullien'in çalışmalarının olduğu bilinmektedir (Hardman, 2008). Verguez (2010), on dört ülkede beden eğitimi hakkında açıklayıcı ve karřılařtırılmalđ bir rapor sunan bir UNESCO (1956) belgesine atıfta bulunmaktadır. Karřılařtırılmalđ Beden Eğitimi ve Spor terimi, 1971'de Zeigler, Howell ve Trebell tarafından düzenlenen bir kitapta yer aldı; Bennett, Howell ve Simri'nin yazdığı, özellikle Karřılařtırılmalđ Beden Eğitimi ve Spor üzerine ilk kitap 1975'te yayınlandı. Karřılařtırılmalđ Beden Eğitimi ve Spor, 1978'de Uluslararası Karřılařtırılmalđ Beden Eğitimi ve Spor Derneği'nin oluşturulmasıyla resmen kuruldu. (Bennet, Howell ve Simri, 1983).

Karřılařtırılmalđ Beden Eğitimi ve Spor, farklı ortamlardaki (ülkeler, bölgeler, kültürler ve toplumlar) eğitim durumunu bilmenize ve anlamınıza izin verir. Diğer eğitim sistemlerinin bilgisi, "Kendini tanımak, kendini diğerleriyle karşılaştırmak" ve Goethe'yi karşılaştırmak üzere Tacitus'un gözleminde belirtildiği gibi, daha derin bir vizyon ve kişinin kendi sisteminin daha iyi anlaşılmasını sağlar. ... "Kendini tanıma, diğer insanları tanımaktan kaynaklanır" iddiasındadır (Bennet, Howell ve Simri, 1983).

Diğer sistemlerin bilgisi, beden eğitimi ve spordaki ana eğilimlerin anlaşılmasını geliştirebilir ve bunları kendi toplumunun ihtiyaçlarına göre kullanabilir veya uyarlayabilir. Yenilikçi uygulamaları motive etmek ve oluşturmak ve politika oluşturucuları bilgilendirmek için yararlı bir araç olabilir. Ayrıca, beden eğitimi ve spordaki süreçler hakkında daha fazla uluslararası farkındalığa açılan bir kapı açar ve bu nedenle daha iyi bir anlayış, deneyim alışverişi, işbirliğine dayalı ortaklıklar ve işbirliğini teşvik eder. Karřılařtırılmalđ beden eğitimi alanının amaçları aşağıdakileri kapsar:

- Toplumda spor / beden eğitimi / fiziksel aktivitenin sistematik incelenmesi.
- Spor / beden eğitimi / fiziksel aktivite ve kültür arasındaki etkileşimi anlamak.
- Kültürel empati ve uluslararası görüşlerin önemini takdir etmek.
- Kültürlerarası / uluslararası alıntılarının yararlarını ve eksikliklerini anlamak.
- Kendi spor / beden eğitimi / fiziksel aktivite sistemi hakkında bilgi edinilmesi.

(D'Amico ve Yan Ho,2016)

Genel olarak, karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor alanı, uluslararası işbirliği ile anlama ve ağ kurmaya katkıda bulunur, çünkü beden eğitimi ve spor sistemlerinin gözlemlenmesine ve değerlendirilmesine olanak tanır. Ulusların sosyo-kültürel, jeo-politik, tarihi ve eğitim koşulları hakkında fikir edinmeye yardımcı olur ve bunun karşılığında birinin kendi sisteminin iyileştirilmesine, değerlendirilmesine veya takdir edilmesine katkıda bulunabilir. Ödünç alınabilecek yönler var, ancak bu tür alınan yönlerin toplum tarafından gerçekten gerekli olması ve yerel gerçekliklerle buluşması için uygun şekilde adapte edilmeleri sağlamalıdır.

Kalemoğlu (2011), Türkiye ve İngiltere'deki İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarının öğretmen görüşlerine göre karşılaştırmalı olarak incelediği doktora tezinde; Türkiye'de yapılan karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor çalışmalarının dünyada ki gelişmelerin gerisinde kaldığını, Türkiye'de yalnızca bir üniversitede karşılaştırmalı eğitim ana bilim dalı bulunduğunu ve lisans düzeyinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği ders programında seçmeli ders olarak yer alan "Karşılaştırmalı Beden Eğitim ve Spor" dersi, bazı üniversitelerde lisansüstü eğitim programlarında okutulduğunu belirtmiştir.

Georgakis ve Graham (2016) Karşılaştırmalı Eğitimden Karşılaştırmalı Pedagojiye: Bir Beden Eğitimi Vaka Çalışması başlıklı makalesinde, karşılaştırmalı eğitimin, beden eğitimi politikalarını ve uygulamalarını bilgilendirmede benzersiz bir rolü olduğunu savunmaktadır. Beden eğitimi için bir örnek olay incelemesi sunarak, karşılaştırmalı eğitimin eğitim araştırmalarının geniş ve çeşitli alanlarında nasıl yararlı ve çok boyutlu bir rol oynayabileceğini göstermiştir.

Karşılaştırmalı beden eğitimi üzerine yapılan yayınlara baktığımızda:

- UNESCO (1956): Sporun eğitimdeki yeri: karşılaştırmalı bir çalışma.
- Bennett, Howell, ve Simri, (1975): Karşılaştırmalı Beden Eğitimi ve Spor.
- Haag, (1989): Araştırma metodolojisinin karşılaştırmalı eğitimde spor pedagojisi için önemi.
- Haag, (1998): Karşılaştırmalı spor bilimleri araştırma metodolojisinde Hermeneutik odaklı veri analizi teknikleri.
- Hardman, ve Marshall, (2000): Dünya çapında okul beden eğitiminin şartları ve durumu araştırması.
- Hardman, (2002): Avrupa Konseyi: Spor Geliştirme Komitesi, Avrupa Beden Eğitimi ve Spor Araştırması.
- Haag, (2004): Araştırma ve öğretim karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor ile ilgili dün - bugün - yarın.

- Hardman ve Marshall, (2005): Dünya çapında beden eğitiminin şartları ve durumu üzerine devam anketi.
- Hardman ve Marshall, (2006): Dünya çapında okullarda beden eğitiminin mevcut durumu üzerine güncelleme.
- Hardman, (2007): Avrupa Birliği'nde Beden Eğitiminin mevcut durumu ve beklentiler.
- Hardman, (2008): Karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor.
- UNESCO -Dünya Çapında Okul Beden Eğitimi Araştırması - Nihai Rapor 2013

Dünyadaki karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor derneklerine baktığımızda;

- SHAPE America – Sağlık ve Beden Eğitimciler Derneği: 1885,
- Uluslararası Beden Eğitimi Federasyonu (FIEP),1923
- Kuzey Batı Ülkeleri Beden Eğitimi Derneği (NWCPEA) UK.1925
- Uluslararası Kadınlar ve Kızlar için Beden Eğitimi ve Spor Derneği, IAPESGW,1949
- Uluslararası Spor Bilimi ve Beden Eğitimi Konseyi (ICSSPE) 1950
- Uluslararası Yüksek Öğretimde Beden Eğitimi Derneği AIESEP 1962
- Avrupa Beden Eğitimi Derneği (EUPEA) 1991,
- Beden Eğitimi Birliği (afPE) UK. 2006

2.3. Beden Eğitiminin Tarihi ve Tanımı

Beden eğitimi, insan toplumunun en erken dönemlerinden bu yana avlanma gibi temel hayatta kalma becerilerinin aktarılması kadar basit biçimlerde var olmuştur. Daha sonra, eski Çin, Hint ve Mısır uygarlıklarında en çok spor yarışmalarında, askeri taktiklerde ve antrenmanlarda ve dövüş sanatlarında rol alan beden eğitimi etkinlik gelenekleri vardı. Erkeklerin fiziksel yiğitliklerini kanıtlamak istemeleri ile Antik Yunan Olimpiyat Oyunları geleneği, milattan önce 776'da başlamıştır (Newworldencyclopedia.org, 2018). Okul temelli beden eğitimi tarihi, milattan önce 386'da Platon'un Akademia okulunda başlamıştır. Yunan filozofu, fiziksel uygunluğun önemini iyi anladı. Sonuçta, özellikle bir güreşçi olarak yetenekli bir sporcuydu. Aslında, bir keresinde şöyle demiştir: “İnsanın yaşamında başarılı olması için, Tanrı ona iki araç, eğitim ve fiziksel aktivite sağlamıştır. Ayrı ayrı değil, biri ruh için, diğeri beden için, ikisi birlikte. Bu iki yolla insan mükemmellik kazanabilir ” (Martin, 2014).

Modern beden eğitimi Almanya, İsveç ve İngiltere üçlüsünden etkilenmiştir. Friedrich Ludwig Jahn, 1811'de Berlin'de çocuklar için ilk jimnastik okulunu kurdu ve burada fiziksel güç ve yetenek standartlarını vurguladı. İsveçli öğretmen Pehr Henrik Ling, Jahn'ın çalışmalarından bağımsız olarak fiziksel koşullanmayı geliştirmek için 1813'te Kraliyet Jimnastik Merkez Enstitüsünü geliştirdi. Bu olay birçok Avrupa ülkesinin 1800'lerden sonra jimnastik için özel okullar açmasına yol açtı.

(Newworldencyclopedia.org,2018)

On sekizinci yüzyılda yazılan Plato, Aristoteles ve Rousseau gibi eğitim konusundaki klasik yazarların tümü, zihnin gelişiminin beden gelişimi ile dengelenmesi gerektiği etkisine dair bir görüş ortaya koymuştur (Hills, 1998).

Beden eğitimi, duygusal zeka, öz yeterlik, sağlık, aktif yaşam, zindelik ve ekip çalışması için motor becerileri, zekayı ve davranışları geliştirmek için tasarlanmış organize, mantıklı, standart tabanlı bir müfredat ve öğretim programı sağlayan akademik bir konudur. (SHAPE America, 2015). Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi; beden, ruhen, zihnen ve sosyal yönlerden, toplumun sağlıklı bir yapıya kavuşmasını sağlayarak genel eğitimin oluşmasında önemli rol oynar (Karaküçük, 1991). Beden eğitimi, eğitimde benzersiz bir rol üstlenir ve eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Beden eğitiminin rolü, bireyin genel sağlığını geliştirmenin yanı sıra beceri geliştirme ve yeterliliği teşvik eden eğitici faaliyetler sağlamaktır (Boyce 2002).

Beden eğitimi dersleri okul programlarının ayrılmaz bir parçası olarak bireyin bir bütün olarak gelişimine destek olur. Sportif aktiviteler yoluyla fiziksel gelişimlerinin ve becerilerinin artırılması, çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerine de katkı sağlar (Siedentop,2011).

Beden eğitimi, toplam eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçası ve amacı, belirlenen sonuçları gerçekleştirmek için seçilen fiziksel faaliyetler aracılığıyla vatandaşları fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal olarak geliştirmelerini sağlamaktır. (Bucher1983).

Beden eğitimi, belirlenen sonuçların gerçekleştirilmesi için seçilen fiziksel faaliyetler aracılığıyla insan performansının iyileştirilmesini amaçlayan bir eğitim sürecidir (Bucher 1983). Beden eğitimi, bireyin fiziksel aktivite yoluyla optimum fiziksel, zihinsel ve sosyal beceri ve zindeliği kazandığı bir süreçtir (Lumpkin 2017). Beden eğitimi, fiziksel aktiviteler yoluyla insan büyümesi, gelişimi ve davranışındaki değerlere tam olarak uygun şekilde seçilip sürdürülen bir eğitim şeklidir. (AAHPERD).

Bir tanımla ilgili fikir birliği veya mutabakat olmamasına rağmen, beden eğitiminin ne olduğunu ve konunun özünde ne olduğunu tanımlamaya ihtiyaç vardır. Talbot,(2008) beden eğitiminin özelliklerini şöyle tanımlamıştır;

- Kişisel özellikleri, geçmişleri veya yetenek seviyeleri ne olursa olsun, eğitim sistemi içinde tüm çocuklar için bir hak.
- Gençlerin fiziksel ve genel gelişimindeki beden ve hareketlerine odaklanmak.
- Fiziksel beceriler, hız, dayanıklılık, hareketlilik ve fiziksel duyarlılık dahil olmak üzere fiziksel kapasitelerin talepleri ve artışları dahil, yalnızca mekanik olanların ötesinde kullanım;
- Bir öğrenme sürecinin merkezîliği: sadece gelişimsel süreçleri değil, aynı zamanda öğrencinin katılımını, çabasını ve dikkatini gerektiren faaliyetler
- İnsan vücuduna ve onun başarısına, hem kendisinin hem de başkalarının başarılarına dair bilginin aktarılması, anlaşılması ve saygı duyulması
- Fiziksel beceri ve eleştirel yansıtma, geliştirme ve iyileştirme, fiziksel yeterlilik ve fiziksel okuryazarlık konularında çalışma.
- Fiziksel benliğin düşünce ve sosyal insanla bütünleşmesi.
- Uygulamanın çocukların ihtiyaçlarına göre uyarlanabilme kapasitesine sahip olan ortak bir dil ve değer sistemi: merkezi bir değer, çocukların ve başarılı gelişimlerinin, dahil olabilecekleri faaliyetlerden daha önemli olmalarıdır.
- Gelişimsel ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için fiziksel aktivitelerin dikkatli seçimi
- Fiziksel gelişim ve fiziksel aktivitelerin kişisel gelişim, sağlık bakımı ve sosyal yaşamdaki rolünün anlaşılması ve takdir edilmesi için çalışmak.

(Talbot 2008)

Dünya beden eğitimi zirvesi, beden eğitimini herkes için temel bir hak olarak değerlendirerek yaşam boyu bir süreç olarak önemini pekiştirmiştir. Çocuk Hakları Uluslararası Sözleşmesinde de ifade edildiği gibi, her çocuk için özellikle önemlidir.

Tüm çocuklar

- 1- En yüksek sağlık seviyesine sahip olmalı;
  - 2- Hem bilişsel hem de fiziksel gelişim için ücretsiz ve zorunlu ilköğretimsağlanmalı;
  - 3- Dinlenme ve boş zaman verilmeli;
  - 4- Oyun ve Rekreasyon (Berlin gündemi 5 Kasım 1999, Berlin) hakkına sahip olmalı.
- Hükümetler ve bakanlıklar beden eğitimi ve spordan sorumludur;

- Bütün çocuklar için bir insan hakkı olarak beden eğitimi politikaları uygulamalı.
- Kaliteli beden eğitimin, kalifiye eğitimciler ve müfredatta planlanan zamana bağlı olduğunu ve hatta malzeme ekipman gibi kaynakların yetersiz temin edildiğinde bile her ikisi ile sağlanabileceğini kabul etmeliler.
- Eğitimciler için hizmet içi mesleki eğitim ve gelişime yatırım yapmaları.
- Beden eğitiminin etkinliğini ve kalitesini artırmak için araştırmaları desteklemeli.
- Eğitim tanımlarının bir parçası olan beden eğitimi dersinin etkili ve verimli olması için Uluslararası finans kurumu ile birlikte çalışmalı (Pühse ve Gerber 2005).

2.3.1. Beden Eğitiminin Amaçları

"Müsbet ilimlerin temeline dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar beden terbiyesinde de kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan bahtiyar, kuvvetli bir nesil yetiştirmek siyasetimizin açık gayesidir" sözüyle beden eğitimi ve sporun, Türk milli eğitimi için en önemli alanlardan biri olduğunu ulu önder Atatürk belirtmiştir (Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 2018).

Beden eğitiminin temel amacı, okul gününün ders için ayrılan kısmına günlük olarak hareket becerilerini artıran, fiziksel zindeliği artıran ve çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimini olumlu yönde etkileyen büyük kas aktivitelerine yer vermesidir. Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ulusal Birliği tarafından (The National Association for Sport and Physical Education NASPE), Beden eğitimi öğretmenleri için rehberlik sağlamak amacıyla, 1995 yılında, Beden eğitimi standartları belirlemiştir. Şu an Shape America sağlık ve beden eğitimi topluluğu koordinasyonunda devam ettirilen 5 standart;

Standart 1: Fiziksel okuryazar birey, çeşitli motor beceriler ve hareket düzenlerinde yetkinlik gösterir.

Standart 2: Fiziksel okuryazar birey, hareket ve performansla ilgili kavramlar, ilkeler, stratejiler ve taktikler bilgilerini uygular.

Standart 3: Fiziksel okuryazar birey, sağlığı arttırıcı bir fiziksel aktivite ve zindelik seviyesine ulaşmak ve sürdürmek için bilgi ve becerileri gösterir.

Standart 4: Fiziksel okuryazar birey, kendine ve başkalarına saygılı, sorumlu kişisel ve sosyal davranış sergiler.

Standart 5: Fiziksel okuryazar birey, sağlık, keyif alma, meydan okuma, kendini ifade etme

ve / veya sosyal etkileşim için fiziksel aktivitenin değerini kabul eder.(shapeamerica.org)
Yeni Ulusal Standartlar ve beraberindeki sınıf seviye çıktıları fiziksel okuryazar bireylerin gelişimini desteklemek için gereken beceri ve bilgileri tanımlar: ömür boyu sürecek bir fiziksel aktivitenin severek yapabilmesi için bilgi, beceri ve güvene sahip olmalıdır. (SHAPE America, 2014,).

Fiziksel Okuryazarlık

- Çeşitli fiziksel aktivitelere katılmak için gerekli becerileri sahip olmak.
- Çeşitli fiziksel aktivite türlerine katılımı ve yararlarını bilir.
- Düzenli olarak fiziksel aktiviteye katılır.
- Fiziksel olarak daima aktif olmak.
- Fiziksel aktiviteye ve sağlıklı bir yaşam tarzına katkılarına değer verir. (SHAPE America).

UNESCO'nun uluslararası tüzüğünde 11 maddesi insani gelişmenin hizmetinde olan beden eğitimi ve sporun gelişimi ile ilgilidir. Birleşmiş Milletler hükümetlere, yetkili sivil toplum örgütlerine, eğitimcilere, ailelere ve bireylere tüzüğün rehberliğinde harekete geçmeleri için çağrıda bulunur.

1. Beden eğitimi ve spor uygulamaları herkes için temel haktır.
2. Beden eğitimi ve spor, genel eğitim sisteminde yaşam boyu eğitimin temel bir unsurunu oluşturur.
3. Beden eğitimi ve spor programları bireysel ve sosyal ihtiyaçları karşılamalıdır.
4. Beden eğitimi ve sporun öğretimi, antrenörlüğü ve yönetimi, kalifiye personel tarafından yapılmalıdır.
5. Beden eğitimi ve spor için yeterli olanaklar ve ekipman sağlanmalıdır.
6. Araştırma, geliştirme ve değerlendirme beden eğitimi ve sporun gelişiminin vazgeçilmez bileşenleridir.
7. Beden eğitimi ve sporun etik ve ahlaki değerlerinin korunması herkes için sürekli bir endişe olmalıdır.
8. Bilgi ve belgeler beden eğitimi ve sporun teşvik edilmesine yardımcı olmalı.
9. Kitle iletişim araçları beden eğitimi ve spor üzerinde olumlu bir etki yapmalı
10. Ulusal kurumlar beden eğitimi ve sporda önemli bir rol oynamalı.
11. Uluslararası işbirliği, beden eğitimi ve sporun evrensel ve dengeli bir şekilde tanıtılması için büyük bir önkoşuldur. (Pühse ve Gerber 2005).

İngiltere ulusal müfredatı ilkökul öğretmeni el kitabında beden eğitiminin önemini;

- Beden eğitimi, öğrencilerin fiziksel yetkinlik ve güvenlerini ve bunları çeşitli etkinliklerde gerçekleştirmek için kullanma yeteneklerini geliştirir.
- Fiziksel beceri, fiziksel gelişim ve eylem halindeki vücudun bilgisini teşvik eder.
- Beden eğitimi, öğrencilerin yaratıcı, rekabetçi olmaları ve bireyler, gruplar ve takımlar olarak farklı zorluklarla yüzleşmeleri için fırsatlar sağlar.
- Aktif ve sağlıklı yaşam tarzlarına yönelik olumlu tutumları teşvik eder.
- Öğrenciler çok çeşitli yaratıcı, rekabetçi ve zorlayıcı aktivitelere uyacak şekilde nasıl düşüneceklerini öğrenirler.
- Kalitelerini ve etkilerini geliştirmek için eylemleri, fikirleri ve performansları nasıl planlayacaklarını, uygulayacaklarını ve değerlendireceklerini öğrenirler.
- Bu süreçte öğrenciler kabiliyetlerini, yeteneklerini ve tercihlerini keşfederler ve yaşam boyu fiziksel aktiviteye nasıl katılacağına dair seçimler yaparlar.

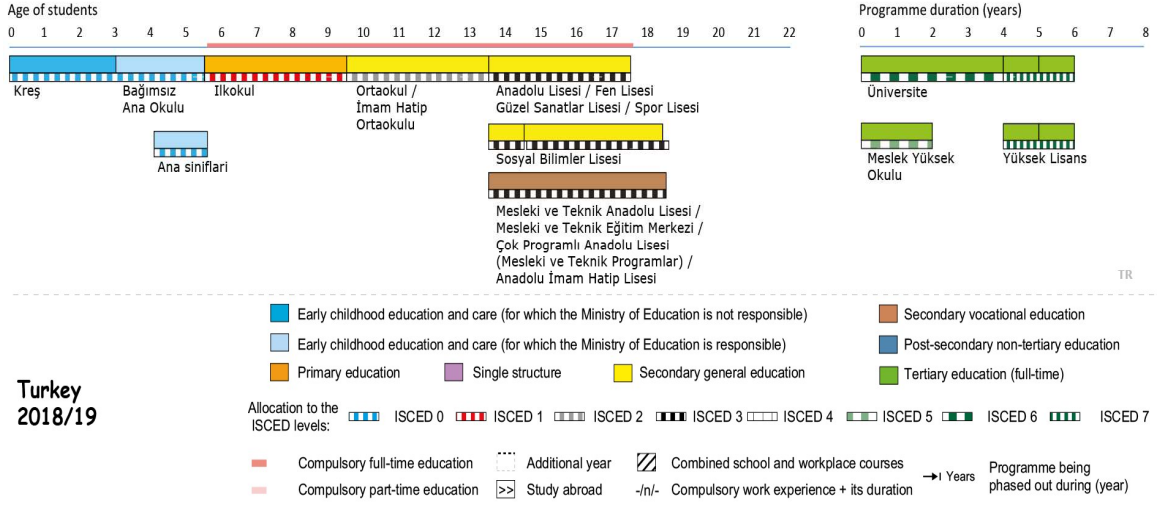
Beden eğitimi, fiziksel olarak okuryazar bireyi, ustalık odaklı bir eğitim ortamında beceri kazanmasına olanak tanıyan iyi tasarlanmış öğrenme görevlerinin planlı olarak uygulanması yoluyla geliştirir. Beden eğitimi, öğrenmenin üç alanına hitap eder: **bilisel** veya zihinsel hareket bilgisi ile ilgili beceriler; **duygusal**, duygu ya da tutumlardaki büyümeyi hedefleyen duygusal; ve hareket okuryazarlığı ile ilgili el ile veya fiziksel becerilerle ilgili olan **psikomotor**.

İyi tasarlanmış bir beden eğitimi programı:

- Tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamalı;
- Öğrencileri beden eğitimi derslerinde çoğunluklaaktif tutmalı;
- Kendini yönetmeyi öğretmeli;
- Hayat boyu sürecek fiziksel aktivite için bilgi ve beceriler kazandırmalı;
- Tüm öğrenciler için eğlenceli bir deneyim sunmalı (www.nc.uk.net).

Sonuç olarak genel beden eğitimi, sağlıklı, aktif yaşam, fiziksel uygunluk, sportmenlik, öz yeterlik ve duygusal zeka için motor becerileri, bilgi ve davranışları geliştirmek için tasarlanmış planlı, sıralı, bir müfredat programı ve öğretim sağlayan akademik bir konudur.

2.4. Türk Millî Eğitim Sisteminin Yapısı ve Özellikleri

Şekil 2.1: Türkiye Eğitim Sistemi Yapısı (Eurydice 2018-2019)

Eğitim Sisteminin Temel Özellikleri

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Türkiye Cumhuriyeti'nde merkezi düzeyde eğitim faaliyetleri yürütmektedir.

Eğitim basamakları, Okul Öncesi, İlkokul ve Ortaokul, Lise ve Yükseköğretimden oluşur. İlk aşama 4 yıllık bir ilkökul (1., 2., 3. ve 4. sınıf), ikinci aşama ise 4 yıllık bir ortaokul (5., 6., 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü bölüm dört yıllık lise (9., 10., 11. ve 12. sınıf). Ayrıca, erken çocukluk eğitimi, özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için ilk ve orta öğretimin yanı sıra zorunludur (Eurydice 2019).

Organizasyon ve Yönetişim

2012-13 öğretim yılında, Türkiye'de zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmış ve üç aşamaya ayrılmıştır. 4 yılın ilk aşaması ilkökul (1., 2., 3. ve 4. sınıf), 4 yılın ikinci aşaması ortaokul (5., 6., 7. ve 8. sınıf) ve 4 yılın üçüncü aşaması (9, 10, 11 ve 12. sınıf) lisedir. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Müdürlüğü'nün sorumluluğu altında engellilerin eğitimi için özel eğitim programları, orta ve lise seviyesindeki özel eğitim kurumlarında yürütülmektedir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Politika Bakanlığı, 0-36 aylık çocuklar için okul öncesi eğitim programlarıyla bakım hizmetleri sunmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı sorumluluğunda okul öncesi eğitim kapsamında 36 - 66 aylık çocuklar için anaokulu ve

uygulama sınıfları, 48 ila 66 aylık çocuklar için örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ana sınıfları vardır.

Erken Çocukluk Eğitimi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'ne (2019) göre, daha önce 66 ayını tamamlayan çocuklar ilkokullara kabul edilirken, yeni değişiklik ile 69 ayını tamamlayan çocukların ilkokula kabul edileceğini belirlendi. Ayrıca, 66, 67 ve 68 aylık çocuklar, ebeveynlerin dilekçesi üzerine ilkokullara kabul edilirdi, ancak yeni yönetmelik sadece 69 ayı geçen çocukları ilkokullara kabul edilebileceğini vurgulamaktadır. Okul müdürleri, ebeveynlerin yazılı isteğine bağlı olarak 69, 70 ve 71 aylık çocukları erken çocukluk eğitimine yönlendirebilir veya kabullerini akademik bir yıl için erteleyebilir.

Özel Eğitim Kurumları Genel Müdürlüğü'ne göre faaliyet gösteren her kademedeki ve türde kurumda özel okul ve kurum açabilmektedir.

18 yaş ve üstü bireyler dahil yükseköğretim devlet ve özel üniversitelerden oluşur. Meslek yüksekokulları önlisans seviyesi, lisans dereceleri ve yüksek lisans derecelerinden oluşur. Yükseköğretim ile ilgili tüm faaliyetlerin düzenlenmesinden Yükseköğretim Kurulu sorumludur (MEB 2019).

Eğitim sisteminin aşamaları

ISCED 0

Erken çocukluk eğitimi Türkiye'de, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü himayesinde faaliyet gösteren 0-36 aylık çocuklar için kreş ve gündüz bakım merkezleri bulunmaktadır. Ayrıca, özel eğitime ihtiyaç duyan 0-36 aylık çocuklar için Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün himayesinde faaliyet gösteren özel eğitim anaokullarında erken çocukluk eğitim merkezleri bulunmaktadır.

Okul öncesi eğitim, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda olan örgün ve yaygın eğitim kapsamında, 48-66 ay çocuklar için anaokullarında 36-66 ay çocuklar için kreşlerde okul öncesi eğitim yapılmaktadır.

ISCED 1

İlkokul eğitimi, 66 aylık ve 10 yaşındaki çocukları kapsar ve Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır. Ayrıca, erken çocukluk eğitimi, özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için ilk ve orta öğretimin yanı sıra zorunludur.

ISCED 2

Ortaokul, iki farklı kurum olarak imam hatip ortaokulu ve ortaokul, 10 ila 14 yaş arası çocukları kapsar. Temel Eğitim ve Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ve dini ortaöğretim okullarının faaliyetleri Bakanlıktaki Din Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda

yürütülmektedir. Ayrıca, erken çocukluk eğitimi, özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için ilk ve orta öğretimin yanı sıra zorunludur.

ISCED 3

Lise eğitimi, genel lise, fen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu imam hatip lisesi ve mesleki ve teknik programlar yürüten liseler de yürütülmektedir. Bu eğitim 14-18 yaş arası çocuklara ve mesleki ve teknik programlar yürüten liselerde ve mesleki eğitim merkezleri'nde 18 yaşından büyüklere yöneliktir ve Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ve Din Eğitimi Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır. Engellilerin eğitimi için özel eğitim programları düzenleyen okullar ve özel eğitim kurumları, orta ve lise düzeyi ve Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır. Özel ihtiyaçları olan bireylerin eğitimi, her biri Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen özel mesleki eğitim merkezleri, özel eğitim uygulama merkezleri ve özel eğitim meslek yüksek ortaokullarında yapılmaktadır..

ISCED 5, ISCED 6, ISCED 7

Yükseköğretim 17 yaşın üzerindeki bireyleri içerir ve devlet ve vakıf üniversitelerinden oluşur. Türkiye'de Yükseköğretim, yükseköğretim kurumları tarafından sağlanan ortak, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarından oluşturur. Yükseköğretim ile ilgili tüm faaliyetlerin düzenlenmesinden Yükseköğretim Kurulu sorumludur (Eurydice 2019).

Temel İlkeler ve Ulusal Politikalar

1973 yılında kabul edilenden 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu uyarınca Türk milli eğitim sisteminin temel ilkeleri şunlardır:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını görev ve sorumluluklarını bilen ve laik ve sosyal hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında belirtilen tüm politika ve ilkelere uygun hareket eden bireyler olarak eğitmek,
- Yapıcı, yaratıcı ve üretken, insan haklarına saygılı, fiziksel, zihinsel, ahlaki, ruhsal ve duygusal açıdan dengeli ve sağlıklı bir karaktere sahip bireyleri yetiştirmek,
- Bireyleri yaşama hazırlamak için gerekli yetenek ve kapasitelerini, geliştirmeleri için gerekli bilgileri sağlayarak ve kendilerini mutlu edecek işler vererek toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bireyleri yetiştirmek,
- Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refahını ve mutluluğunu geliştirmek; Öte yandan, ulusal birlik ve ekonomik bütünlüğü, sosyal ve kültürel gelişime ve çağdaş

medeniyeti geliştirmek ve nihayet Türk milletini yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortak yapmak.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3308 sayılı ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname ile Yaşam Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne bağlı mesleki eğitim merkezleri zorunlu eğitime dahil edilmiş ve Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne eklenmiştir.

10.07.2018 tarihli 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın organizasyon yapısı yeniden düzenlenmiştir.

1961 yılında yayınlanan 222 sayılı İlköğretim Kanunu, Türkiye'deki eğitim hizmetlerinin temel eğitim seviyesini düzenleyen yasadır (MEB 2019).

2023 Eğitim Vizyonu: 23 Ekim 2018'de geniş katılımı hazırlanmış ve halka duyurulmuş olan 2023 Eğitim Vizyonu'nun temel amacı çağın ve geleceğin beceriyle donanmış ve bu donanımı insanlık yararına kullanabilen bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı nitelikli ahlaki bireyleri yetiştirmektir...

2023 Eğitim Vizyonu'nun gelecekteki bir yönelim olarak kabul edilebilecek kısmı, bu temalarla ilgili faaliyetler ve bu temalarla ilgili hedefler olarak 19 temada yapılandırılmıştır. Temalar; veriye dayalı yönetim, ölçme ve değerlendirme, insan kaynakları geliştirme ve yönetimi, okulların finansmanı, denetim ve kurumsal rehberlik hizmetleri, rehberlik ve psikolojik danışmanlık, özel eğitim, özel beceriler, yabancı dil eğitimi, dijital içerik ve öğrenme süreçlerinde beceri destekli dönüşüm, Erken çocukluk, ilköğretim, ortaöğretim, fen ve sosyal bilimler liseleri, imam hatip ortaöğretim okulları ve liseleri, mesleki ve teknik eğitim, özel eğitim ve yaşam boyu öğrenme.

Çocukların ilgi alanlarına ve yeteneklerine göre yaşam becerileri kazanmalarını sağlayacak tasarım ve beceri atölye çalışmaları oluşturmak, kurslar arasındaki süreyi artırmak, seçmeli dersleri arttırmak suretiyle ilgi alanlarına uygun kursları seçmek, okullar ve bölgeler arasındaki farkları azaltmak 2023 yılında Eğitim Vizyonu. Çocukların öğreniminde yer alan tüm aktörlere, okul gelişim çalışmalarının yürütüldüğü "Okul Gelişim Modeli" nin kurulması sağlanacak, okulların temel politika ve beklentileri doğrultusunda uygun planlama, izleme ve değerlendirme süreçleri ve okullar geliştirilecektir (MEB 2023 eğitim vizyonu).

2.5. Finlandiya Eğitim Sistemi

2.5.1. Finlandiya

Kuzey Avrupa'da yer alan Finlandiya, 338.432 km² yüz ölçümü, 5,5 milyon nüfusu ile Avrupa Birliği üyesi kendi kendine yönetilen belediyelere ayrılmış bir cumhuriyettir ve başkenti Helsinki'dir. Pek çok Finlinin akıcı İngilizce konuştuğu Finlandiya'da ulusal diller Fince ve İsveççedir (Finlandiya'da nüfusun yaklaşık% 5'inin anadili İsveççedir). (<https://finland.fi/>)

2.5.2. Finlandiya Eğitim Sisteminin Temel Özellikleri

- **Eğitimde eşitlik**

Milli eğitim kültürünün temel bir özelliği, herkes için eşit fırsatlar sağlamaktır. Her çocuk ve öğrencinin tüm potansiyellerine ulaşabilmelerini güvence altına almak için bireysel destek önlemleri mevcuttur. Okullar arasındaki farklılıklar azdır ve tüm ülkedeki öğretim kalitesi yüksektir. Eğitim sisteminin bir bireyin öğrenme kariyerini etkileyebilecek hiçbir çıkmazı yoktur.

Finlandiya'da eğitim kamu tarafından finanse edilmektedir. Zorunlu eğitimdeki öğrencilerin sadece yüzde ikisi, özel okullara devam etmektedir. Okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar eğitim ücretsizdir. Okul yemekleri ve eğitim ücretsiz olarak sağlanmaktadır. Uzak ve seyrek nüfuslu alanlarda, okullara erişim, ücretsiz okul servisleriyle sağlanmaktadır.

- **Eğitim sistemi güven ve sorumluluğa dayanmaktadır**

Finlandiya'da eğitim finansmanı yerel yönetimler tarafından sağlanır. Yerel özerklik yüksektir. Ulusal müfredat yoktur sadece çekirdek müfredat vardır yerel farklılıklar için yer bırakmaktadır ve bu nedenle bireysel olarak okullar ve öğretmenler kendi müfredatlarını ve eğitimlerini tasarlama konusunda oldukça özgürdür.

Ayrıca Fin yükseköğretim kurumları geniş özerkliğe sahiptir. Finansmanları ve idareleri konusunda bağımsızlar. Kurumlar öğretim ve araştırmaları konusunda özerktir.

Okul veya ders kitabı incelemeleri gibi çok az dış denetim vardır. İlk ulusal sınav, genel lise eğitiminin sonunda yapılır. En önemli kalite güvence mekanizması, eğitim sağlayıcıların kendileri tarafından yapılan öz değerlendirmedir. Ulusal olarak örneklemeye

dayalı değerlendirme, bir değerlendirme planına göre yapılır. Halk eğitim kurumlarından ayrıca operasyonlarının ve öğretiminin kalitesini takip etmeleri beklenmektedir.

Ortalama bir maliyet ile iyi öğrenme çıktıları elde edilir. Her bir çocuk veya öğrencinin ortalama maliyeti AB ve OECD oranlarına yakındır (Finlandiya ulusal eğitim ajansı 2018).

Tablo 2.1’de Finlandiya’nın öğrenci başına harcamaları verilmiştir.

Tablo 2.1: 2015 yılı öğrenci başına USD olarak ortalama harcama

	İlkokul	Orta Öğretim	Yüksek Öğrenim (Ar-Ge dahil)
Finlandiya	9305	10482	17591
AB22 ortalaması	8656	10105	15998
OECD ortalaması	8631	10010	15656

Tablo 2.1 e göre Finlandiya öğrenci başına harcaması Avrupa Birliği ve OECD ülke ortalamalarının üzerinde olduğu görülmektedir.

2015 yılında Finlandiya'daki tüm kamu harcamalarının yüzde 11'i eğitim için kullanılmıştır. Toplam maliyetin yüzde 38'i temel eğitime harcanmıştır. En büyük bileşen öğretimdir, örneğin temel eğitimde öğrenci başına düşen maliyet okul, yemek, okul taşımacılığı, sağlık ve sosyal yardım hizmetlerini de içerir.

2.5.2.1. Eğitim Sisteminin Aşamaları

ISCED 1

- **Erken çocukluk eğitimi ve bakımı**

Erken çocukluk eğitimine ve bakımına katılmak, okul çağındaki tüm çocuklar için 0-6 yaş arası evrensel bir haktır. Genel olarak gündüz bakım kurumlarında ve aile gündüz bakımında düzenlenir. Aileler için makul ücretler vardır (Eurydice 2019).

Okul öncesi eğitim

Zorunlu okul öncesi eğitimi, altı yaşında, temel eğitimden bir yıl önce başlar. Belediyeler, okul öncesi eğitimini yılda en az 700 saat sağlamak zorundadır. Genellikle bu, yarım gün okul öncesi eğitim, günün geri kalanı da erken çocukluk eğitimi ve bakımı olacak şekilde düzenlenir. Okul öncesi eğitim, aileler için tamamen ücretsizdir (Eurydice 2019).

ISCED 2

Temel eğitim

Zorunlu okul eğitimi 7 yaşında başlar ve 9 yıl sürer. Temel eğitim olarak adlandırılan tek bir yapı sisteminde sağlanır. 1-9. sınıfları içerir. Eğitim, eğitim materyalleri, günlük okul yemeği, sağlık ve sosyal yardım hizmetleri ve okul yolu uzun veya tehlikeli ise, evden okula ulaşım dahil olmak üzere öğrenciler için ücretsizdir (Eurydice 2019).

Lise eğitimi

Genel lise eğitimi (lukiokoulutus)

Mesleki lise eğitimi (ammattillinen koulutus)

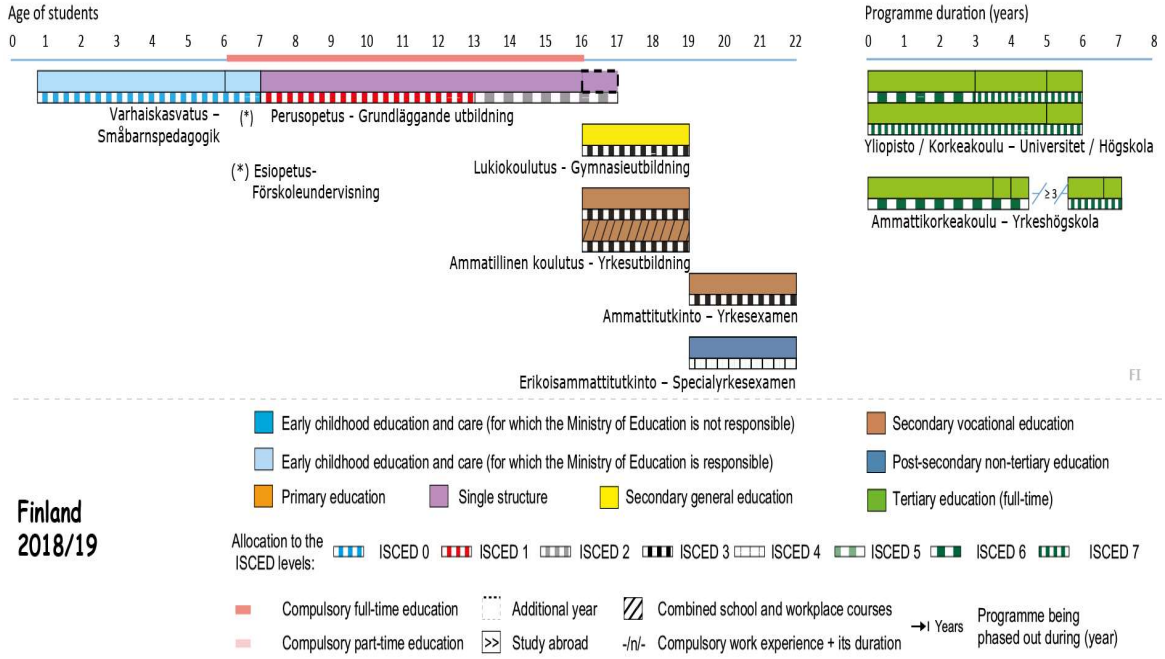
Lise eğitimi genel ve mesleki lise kurumları tarafından verilmektedir. Lise için genel yaş 16 ila 19 arasındadır. Özellikle mesleki lise eğitiminde öğrencilerin çoğu yaşça daha büyüktür (Eurydice 2019).

Yükseköğretim

Üniversite (yliopisto)

Uygulamalı bilimler üniversitesi (ammattikorkeakoulu)

Yükseköğretim üniversiteler (14) ve uygulamalı bilimler üniversiteleri (22) tarafından verilmektedir. Birincisi daha akademik yönelimli ve ikincisi daha profesyonel uygulama yönelimli kurumlardır. Doktora derecesi gibi ISCED 8 yeterlilikleri, ancak üniversiteler tarafından verilebilir (Eurydice 2019).

Şekil 2.2: Finlandiya Eğitim Sistemi Yapısı (Eurydice 2018-2019)

2.5.3. Tarihsel Bakış

Finlandiya’da halk eğitimi 1860'larda başladı. Finlandiya'da anadilde okullaşma kaynağı, birçok ülkede olduğu gibi Kilise olmuştur. Finlandiya'nın ulusal kilisesi olan Lutheran Kilisesi'nin bir prensibi, insanların Kutsal Kitabı kendi dillerinde okuyabilmeleriydi. Ayrıca, Kilise'nin kendisi de insanlara okumayı öğretmeye başladı ve okuryazarlık bir insanın evlenmek için yerine getirmesi gereken şartlardan biri haline geldi. 1866'da Kiliseden bağımsız bir ulusal okul sistemi kuruldu. Üç yıl sonra, Finlandiya'daki okul sistemini denetlemek, izlemek ve yönetmek için Eğitim Bakanlığı altında bir Denetim Kurulu kuruldu (Finlandiya ulusal eğitim ajansı 2018).

2.5.4. Yönetim

Eğitim yönetimi ve eğitim konularını yöneten ulusal kurul 19. yüzyılın sonlarında kuruldu ve yüz yıldan fazla bir süredir eğitim konularını yöneten merkezi bir organ olarak görev yaptı. Daha sonraları Ulusal Genel Eğitim Kurulu olarak adlandırılan Eğitim Kurulu, öncelikli olarak genel eğitimden sorumluydu. Mesleki eğitim ve öğretimin yönetimi farklı bakanlıkların bünyesinde yaygınlaşmaya devam etti. 1966 yılına kadar, Ulusal Genel Eğitim Kurulu ile birlikte çalışmak üzere mesleki eğitim ve öğretimden sorumlu bir merkezi yönetim kurulunun, Ulusal Mesleki Eğitim Kurulunun kurulmadığı tespit edildi. 1991 yılında, bu merkezi kurullar, yükseköğrenim haricinde, hem genel eğitim hem de

mesleki eğitim ve öğretimden hala çalışan ve sorumlu olan Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulunu oluşturmak üzere birleştirildi. Milli Eğitim Bakanlığı yükseköğretim kurumlarından sorumlu organdır. Eğitim yönetimi daha önce Devlet'in hassas yönetimi ve kontrolü tarafından tanımlanmıştı. 1980'lerden bu yana, yerel yönetimlerin ve eğitim kurumlarının karar alma yetkilerinde sürekli bir artışla sonuçlanan okul mevzuatı yenilenmiştir (Finlandiya eğitim ve kültür bakanlığı 2018).

Eğitim Politikası

Tüm vatandaşlara kaliteli eğitim ve öğretim için eşit fırsatlar sağlamak, Finlandiya eğitim politikasının uzun vadeli bir hedefidir. Finlandiya eğitim politikasında anahtar kelimeler kalite, verimlilik, eşitlik ve uluslararasılaşmadır. Temel eğitim ve kültür temel Anayasa'da kayıtlıdır. Politika, yaşam boyu öğrenme ve ücretsiz eğitim ilkeleri üzerine kuruludur. Eğitim, rekabetçiliğinin ve toplum refahının anahtarı olarak görülmektedir.

Eğitim politikasının ana direklerinin geniş çaplı bir fikir birliği vardır ve politika, devrimden ziyade evrim - işbirliği ve süreklilik ile karakterize edilir. Hükümet, sendikalar ve işveren örgütleri arasındaki üçlü ortaklık, politika oluşturmanın ayrılmaz bir parçasıdır. Çok çeşitli paydaşların katılımı ve danışmanlığı eğitim reformunda merkezi bir rol oynamaktadır. Öğretmenler ve onların temsilcisi olarak Eğitim Sendikası, eğitimin gelişmesinde kilit aktörlerdir. Politikanın ana hedefleri ve geniş hatları merkezi düzeyde tanımlanmaktadır, ancak bunların uygulanması yerel yönetimlerin sorumluluğudur.

Erken çocukluk eğitimi ve bakımı

Okul çağının altındaki tüm çocuklar, ebeveynlerinin karar vermesi durumunda erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB) konusunda öznel bir hakka sahiptir. Belediyeler, EÇEB hizmetlerinin düzenlenmesinden, kalitesinden ve denetlenmesinden sorumludur. Aileler ayrıca kamu tarafından finanse edilen özel EÇEB düzenlemelerini seçebilirler. Finlandiya EÇEB, "educare" modeli olarak adlandırılan bakım, eğitim ve öğretime yönelik entegre bir yaklaşıma dayanmaktadır. Oyun yoluyla öğrenme esastır.

EÇEB, öncelikle gündüz bakım merkezlerinde ve aile gündüz bakımında düzenlenmektedir. Diğer EÇEB hizmet biçimleri arasında, yerel cemaatler ve diğer sivil toplum kuruluşları tarafından işletilen kulüpler ve belediyeler tarafından çocuklar ve aileleri için düzenlenen çeşitli açık erken çocukluk eğitimi etkinlikleri bulunmaktadır.

EÇEB, EÇEB Ulusal Çekirdek Müfredatı (2016) ve buna dayalı yerel müfredat tarafından yönlendirilir. EÇEB'e katılım, aile gelirine ve çocuk sayısına bağlı olarak ücrete tabidir.

Belediye EÇEB'deki müşteri ücretleri, toplam maliyetlerin yaklaşık yüzde 14'ünü kapsamaktadır.

Ulusal düzeyde EÇEB, Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. 2015 ilkbaharında Erken Eğitim ve Bakım Yasası kabul edildi. Yeni yasalara dayanarak, Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, Ağustos 2015'te EÇEB'in ulusal uzman kuruluşu oldu.

Okul öncesi eğitim Ağustos 2015'ten itibaren zorunludur.

EÇEB'in bir parçası olarak okul öncesi eğitim, zorunlu eğitimin başlamasından önceki yılda sağlanan sistematik eğitim ve öğretimdir. Okul öncesi eğitim gündüz bakım merkezlerinde ve okullarda düzenlenir. Tüm çocuklara okul öncesi eğitimde ücretsiz olarak yer verilmesi, belediyeler için yasal bir görevdir. Katılım Ağustos 2015'te zorunlu hale geldi. Bununla birlikte, 6 yaşındakilerin hemen hemen hepsi, ilkokul öncesi eğitim isteğe bağlı olduğu zaman zaten okul öncesi eğitime kayıt edilmişti.

Eğitim, 2016'dan itibaren uygulanmakta olan Ulusal Okul Öncesi Eğitim Müfredatı (2014) çerçevesinde hazırlanan yerel bir müfredata dayanmaktadır. Erken çocukluk eğitimi ve bakımı, okul öncesi eğitim ve temel eğitim, çocuğun gelişimini takip eden tutarlı bir şekilde ilerleyen entegre bir bütündür. (Finlandiya eğitim ve kültür bakanlığı 2018).

Temel Eğitim

Temel eğitim seçmeli değildir. Temel eğitimin amacı, öğrencilerin insanlığa yönelik büyümesini ve toplumun etik açıdan sorumlu üyeliğini desteklemek ve onlara yaşamda ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri kazandırmaktır. Temel eğitim dokuz yılı kapsar ve 7-16 yaş arasındaki herkese hitap eder. Okullar öğrencilerini seçmez. Her öğrenciye yakındaki bir okulda bir yer tahsis edilir, ancak bazı kısıtlamaları olan başka bir okul da seçebilirler.

Tüm okullar, farklı derslerin amaçlarını ve ana içeriğini içeren ulusal çekirdek müfredatını takip eder. Eğitim sağlayıcıları, genellikle yerel eğitim otoriteleri ve okulların kendileri, ulusal çekirdek müfredat çerçevesinde kendi müfredatlarını oluşturur (Education Finland 2018).

Lise eğitimi ve öğretimi

Lise eğitimi ve öğretiminin ikili bir yapısı vardır. Zorunlu temel eğitimden sonra okuldan ayrılanlar genel veya mesleki lise eğitimini tercih ederler. Her iki okuldada genellikle üç yıl sürer ve yükseköğrenime uygunluk sağlar. Finlandiya'da mesleki eğitim ve öğretim popülerdir, ilgili yaş grubunun yüzde 40'ından fazlası, temel eğitimden hemen sonra

mesleki lise çalışmalarına başlar. En büyük alanlar teknoloji, iletişim, ulaşım ve sosyal hizmetler, sağlık ve spordur.

Lise için öğrenci seçimi, temel eğitim sertifikasındaki teorik dersler için not ortalamalarına dayanmaktadır. Giriş ve yetenek testleri de kullanılabilir ve öğrencilere hobiler ve diğer ilgili aktiviteler için puan verilebilir. Mesleki yeterlilikler, meslek liseleri, çıraklık eğitimi veya beceri temelli yeterlilikler olarak tamamlanabilir. Genç öğrencilerin çoğu, lise mesleki yeterliliklerini meslek kurumlarında tamamlar. Beceri temelli yeterlilikler genellikle yetişkinler tarafından tamamlanır.

Yetişkin Eğitimi

Finlandiya, yetişkin eğitimi uzun bir katılım ve tanıtım geçmişine sahiptir. Yetişkin eğitimi de oldukça popülerdir ve katılım oranı uluslararası anlamda yüksektir.

Yetişkin eğitimi politikasının temel amaçları, işgücünün mevcudiyetini ve yetkinliğini sağlamak, tüm yetişkin nüfusu için eğitim olanakları sağlamak ve sosyal bütünlüğü ve eşitliği güçlendirmektir. Hedefler çalışma ömrünü uzatma, istihdam oranını artırma, verimliliği artırma, yaşam boyu öğrenme için koşulları sağlama ve çok kültürlülüğü geliştirme çabalarını desteklemektir.

Yetişkin eğitimi, bir derece veya sertifikasyon eğitim ve öğretimi, modern yetişkin eğitimini ve personel gelişimi ve işverenler tarafından sağlanan veya satın alınan diğer eğitimleri kapsar. Ayrıca, esas olarak işsizlere yönelik işgücü piyasası eğitimini de içermektedir(Education Finland 2018).

Yüksek Öğrenim

Finlandiya'da yükseköğrenim üniversiteleri ve uygulamalı bilimler üniversiteleri tarafından verilmektedir. Üniversiteler bilimsel araştırma öğretimini vurgularken, uygulamalı bilimler üniversiteleri daha pratik uygulamalı öğretim yaklaşımını benimsemiştir. Yükseköğretim kurumları öğretim programlarını ve akademik takvimlerini düzenlemede özerktir.

Başvuru sayısı mevcut yerlerin kontenjanlarından fazladır. Bu nedenle, üniversiteler ve Uygulamalı Bilimler Üniversiteleri farklı öğrenci seçim kriterleri kullanır. Bu kriterler genellikle matrikülasyon sınavı ve giriş testlerindeki başarıdır. Fin öğrencileri ilk ve ortaokulda tüm zamanlarında bir tane alırlar. Ulusal Matrikülasyon Sınavı denilen, bu öğretmen dereceli test ölçüleri bir puandan çok daha fazla verim sağlar, genel akademik olgunluğu ölçüyor ve “Fin toplumunda olgun, eğitilmiş bir kişi olmanın bir işareti” olarak görülüyor.

Yükseköğretime eşit erişim, geniş kurumsal ağ, ücretsiz eğitim, öğrenci finansal yardımı ve yükseköğretime giden esnek yollar ile sağlanmaktadır. Çevrimiçi ortak bir başvuru sistemi geliştirerek yükseköğretime başvuruda bulunmanın önündeki engeller kaldırılmıştır (Study in Finland 2019).

Öğretmen Eğitimi

Finlandiya'daki öğretmenler çok eğitilidir. Genel eğitimde tüm öğretmenlerin yüksek lisans derecesi sahibi olması gerekir. Mesleki eğitimde öğretmenler yüksek lisans veya lisans derecesine sahip olmalıdır. Finlandiya'daki öğretmenler mesleki olarak çok özerk olduklarından, yüksek düzeyde eğitim gerekli görülmektedir. Gündüz bakım merkezlerindeki öğretim ve rehberlik personeli genellikle lisans derecelerine sahiptir. Okullardaki okul öncesi öğretmenleri yüksek lisans derecesine sahiptir.

Temel ve lise eğitim ve öğretiminde rehberlik danışmanlarının yüksek lisans ve rehberlik danışmanlığı çalışmaları olmalıdır. Özel eğitim öğretmenleri, ana konusu özel eğitim pedagojisi olan yüksek lisans derecesine ya da özel eğitim öğretmen çalışmaları içeren bir öğretim yeterliliğine sahiptir.

Uygulamalı bilimler üniversitelerindeki öğretmenlerin, konumlarına bağlı olarak, bir yüksek lisans veya doktora derecesine sahip olmaları gerekir. Pedagojik çalışmaları da tamamlamaları gerekir. Üniversite öğretmenleri genellikle doktora veya diğer yüksek lisans derecesine sahip olmak zorundadır.

Öğretmen eğitimi, yüksek lisans programına entegre pedagojik eğitim ile eşzamanlı olabilir veya ilk dereceden sonra tamamlanan pedagojik eğitim ile ardışık olabilir. İkicisi, örneğin mesleki öğretmen eğitiminde böyledir. Ardışık model, daha sonra öğretmenlik kariyerine karar verenler tarafından kullanılabilir.

Çoğu eğitim seviyesinde öğretmenlerin her yıl hizmet içi eğitime katılması gerekir. Finlandiyalı öğretmenler hizmet içi eğitimin bir ayrıcalık olduğunu düşünmekte ve bu nedenle aktif olarak katılmaktadırlar. Hizmet içi eğitim farklı kurumlar tarafından verilmektedir. Devlet, hizmet içi eğitim programlarını, özellikle de eğitim politikasını ve reformlarını uygulamak için önemli alanlarda fon sağlamaktadır. Eğitim sağlayıcıları ayrıca, öğretim personelinin mesleki yetkinliğini geliştirmek için finansman başvurusunda bulunabilirler.

Öğretmenlere tam güven vardır meslek saygınlığı oldukça yüksek olması nedeniyle başarılı öğrenciler tarafından tercih edilmektedir. Finlandiya üniversiteleri öğretmenlik kontenjanlarını eğitim ve kültür bakanlığının planlamaları doğrultusunda koordineli olarak

belirlemektedir. Bu sayede yüksek lisansın zorunlu olduğu öğretmen adayları işe yerleşme kaygısı olamadan araştırma temelli eğitimlerini tamamlamaktadır (Finlandiya öğretmen eğitim okulu 2018).

Tablo 2.2 de Finlandiya'daki mesleklerin popülerlik düzeyleri verilmiştir.

Tablo 2.2, Finlandiya'da Mesleklerin Popülerlik Düzeyi

Meslek	Popülerlik %'si
Öğretmen	26
Psikolog	18
Sanatçı	18
Mimar 15	15
Hekim/Doktor	10
Hemşire	09
Rahip	02

(Suomen Gallup /Helsingin Sanomat, 2004)

Tablo 2.2 ye göre Finlandiya'da ulusal gazetenin 2004 yılında yayınladığı mesleklerin popülerlik anketinin sonucuna göre öğretmenlik mesleği %26 lık oranla en popüler meslek olarak belirlenmiştir.

Öğretmen Eğitiminde Uygulama Okulları

Finlandiya'da öğretmen yetiştiren üniversitelerin öğrencilerinin öğretmenlik meslek bilgilerini geliştirmeleri ve pedagojik uygulamaları gerçekleştirebilecekleri ortak kullanılan ya da bağımsız deneme (uygulama) okulları vardır.

Öğrenciler ve Çocuklar için destek

Finlandiya'da eğitiminin temel ilkesi, her çocuğa veya öğrenciye öğrenme ve büyüme için eşit fırsatlar sağlamaktır. Öğrenenler için destek önemli bir rol oynar. Bu öğrenme önündeki, fiziksel, davranışsal veya pedagojik, erken müdahale ve destek ve sosyal yardımın engellerin kaldırılmasını gerektirir.

Temel eğitime destek

Temel eğitimde öğrenme ve okula devam etme desteği.

Finlandiya temel eğitim sistemi uzun zamandır herkesi eğitime dahil etme felsefesine dayanıyor. Temel eğitim herkes için aynıdır. Gruplara ayırma yoktur, ancak çocuklar temel eğitimlerini başarıyla tamamlamaları için bireysel olarak desteklenir.

İlköğretim öncesi ve temel eğitim için Ulusal Çekirdek Müfredatındaki değişiklikler (2010), yeni bir destek sistemi düzenleme yöntemi içermektedir. Sorunların ortaya

çıkmasını ve büyümesini önlemek için mümkün olan en erken destek üzerine odaklanır. Büyüme, öğrenme ve okula devam desteği üç kategoride şekillenir: genel destek, yoğunlaştırılmış destek ve özel destek. Herkes genel destek hakkına sahiptir. Günlük öğretme ve öğrenme sürecinin doğal bir parçasıdır. Yoğunlaştırılmış ve özel destekler, çok profesyonel ekiplerde ve öğrencilerin bireysel öğrenme planlarında dikkatli değerlendirmeye ve uzun süreli planlamaya dayanmaktadır.

Genel destek yeterli değilse, pedagojik değerlendirme yapılarak ve okulun öğrenci sosyal yardım grubunda yoğunlaştırılmış destek için bir plan yapılır. Bunu takiben öğrenci için bir öğrenme planı hazırlanır.

Eğer yoğunlaştırılmış destek yeterli değilse, öğrenci hakkında yeni ve daha kapsamlı pedagojik rapor hazırlanır. Eğitim sağlayıcısı, öğretmenlerden ve okulun sosyal yardım grubundan bilgi toplar. Bu bilgilere dayanarak, eğitim sağlayıcı özel destek konusunda resmi bir karar verir. Bu kararın ardından, öğrenci için bireysel bir eğitim planı hazırlanacaktır (Sarromaa Hausstätter ve Takala 2008).

Lise eğitim ve öğretiminde destek

Lise eğitimini ve öğretimini tamamlamak için eşit fırsatlar desteğini garanti eder.

Lise okulları Ulusal Çekirdek Müfredatı (2003), özel desteğin amacının, üst orta öğretim çalışmalarını tamamlamaları için fırsat eşitliği sağlamalarını sağlamak amacıyla öğrencilere yardım ve destek vermek olduğunu vurgulamaktadır. Bir öğrencinin öğrenme güçlüğü belirlendikten sonra, öğrencinin çalışma performansı ve temel eğitim sırasındaki destek ihtiyaçları hakkındaki bilgiler dikkate alınarak destek önlemlerinin planlanması ve uygulanması derhal başlatılır. Yerel lise müfredatı, özel ihtiyaçlar için öğretim ve destek önlemlerinin nasıl düzenleneceğini belirleyecektir.

Mesleki eğitim ve öğretimdeki tüm öğrenciler, gerektiğinde yeterli kişisel ve diğer eğitim rehberliğini alma hakkına sahiptir. Mesleki eğitim kurumları, öğrenme güçlüğü çeken, okulda devamsızlık yapan veya günlük yaşamda sorunları olan öğrencilerin danışmanlığına ve rehberliğine özel dikkat göstermeleri gerekmektedir.

Özel eğitime veya öğrenci sosyal yardım hizmetlerine ihtiyaç duyan öğrencilere bireysel bir eğitim planı sunulur. Bu plan, tamamlanması gereken yeterlilik, yeterlilik gereklilikleri ve kapsamı, öğrenci için hazırlanan bireysel müfredatın yanı sıra, öğrenci sosyal yardım hizmetleri ve ders çalışma için gerekli desteği belirtmektedir.

Mesleki özel eğitimi ve öğretimi öncelikle diğer tüm öğrencilerle birlikte düzenli meslek kuruluşlarında verilmektedir. Yedi ayrı mesleki özel eğitim okulu vardır. Bunlar, özellikle

en ciddi engelli veya kronik hastalıkları olan öğrenciler için mesleki eğitim ve öğretimi teşvik etmek için özel olanaklar ve hizmetler sunmaktadır (Sarronaa Hausstätter ve Takala 2008).

Uluslararası Bakış Açıları

Avrupa Birliği üyesi olarak Finlandiya, Avrupa'da eğitim ve öğretimin gelişimine aktif olarak katkıda bulunmaktadır. Finlandiya, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve Uluslararası Eğitim Değerlendirme Derneği (IEA) tarafından düzenlenen eğitim değerlendirmelerine katılmaktadır.

2.6. Finlandiya'da Beden Eğitiminin Kısa Tarihçesi

Beden eğitimi 19. yüzyılın ortasından beri Fin okullarında ders olarak okutulmuş ve Fin temel eğitiminde zorunlu ders konusu olmuştur. Genel olarak, Beden Eğitimi, bireyin fiziksel, bilişsel ve psikososyal yeterliliklerinin gelişimine katkıda bulunmayı amaçlayan bir eğitim aşamasıdır. Kaliteli bir Beden eğitimi programı çocuklara ve gençlere haftalık fiziksel aktivite, bilgi tabanı, beceri ve sağlıklı bir yaşam tarzının devam eden bir parçası olarak çeşitli fiziksel aktivitelere katılmak için isteklendirme sağlar. Zorunlu bir içerik alanı (628, 1998 tarihli Temel Eğitim Yasası) olarak, Beden eğitimi, tüm çocukların orta ila kuvvetli Fiziksel aktiviteye katılmalarını sağlamak için yapılandırılmış tek fırsattır. Fin temel eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak, Beden Eğitiminin gençlerin başarılı eğitimine katkıda bulunduğu inanılmaktadır (Huisman, 2004)

Bu değişiklikler boyunca, Beden eğitimi Finlandiya'da ulusal okul müfredatının zorunlu bir parçası olmuştur ve olmaya devam etmektedir. Çekirdek ulusal müfredattaki gelişmeler Beden Eğitimi müfredatındaki değişiklikleri de yansıtmaktadır. Okul beden eğitimi tüm Fin temel ve ortaokul öğrencileri için mevcuttur ve öğrencilerin% 99 undan fazlası zorunlu temel eğitimi başarıyla tamamlamıştır (Finlandiya Resmi İstatistikleri, 2009). Ayrıca, Finlandiya liselerine kayıtlı her öğrencinin haftalık Beden Eğitime katıldığı, ABD'de ise lise öğrencilerinin yalnızca % 52 si haftalık Beden Eğitime katıldığı tespit edilmiştir. (Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri, CDC,2011).

Finlandiya'da kapsamlı eğitimde, Beden Eğitimi, sanat, müzik ve el sanatları birlikte, bütünsel bir kişiyi eğitmeyi, öğrencileri öğrenmeye hazırlamayı ve bireysel gelişim için gerekli zenginleştirmeyi ve fiziksel aktiviteyi sağlamayı amaçlayan çapraz bir tema oluşturur. Finlandiya, okul tabanlı Beden eğitiminde diğer Batı ülkelerinde olduğu gibi benzer bir dönüşüm yaşamıştır (Bailey vd 2009). 1843 te Finlandiya'nın Rusya'nın özerk bir büyük Dükalığı olduğu, dönemde Beden Eğitimi ilk defa okul müfredatının bir parçası

olarak dahil edildi (Heikinaro-Johansson ve Telama, 2005). Okul Beden Eğitimi, ulusların gençliğinin fiziksel uygunluğunun belirsiz bir şekilde azalmasını önleme hedefine sahipti (Ilmanen, 1982). 1917'de Rusya'dan bağımsızlık ilan ettikten sonra, Bağımsız Finlandiya okul Beden Eğitimi müfredatına askeri bir amaç ekledi. Bu süre II. Dünya Savaşı'ndan sonra yavaş yavaş kaybolana kadar neredeyse otuz yıl sürdü (Meinander, 1992). Bir tarım toplumundan bir kentsel topluma savaş sonrası dönüşüm, okul beden eğitiminin, yerleşik alışkanlıkların önlenmesi ile birlikte fitness ve sağlığın geliştirilmesine yönelik rolünü daha da geliştirmiştir (Heikinaro-Johansson ve Telama, 2005). 1970'lerden 21. yüzyıla kadar ulusal bir revizyon sürecinin ardından, Beden Eğitiminin hedefleri, bilgi, beceri ve tutumları desteklemek için fiziksel olarak aktif bir yaşam tarzı, çalışma yeteneği, sağlık ve işbirliğini kolaylaştıran olarak belirlenmiştir. Ayrıca, 1994 yılında, Beden eğitiminin zevkini ve olumlu deneyimlerini desteklemek, benlik saygısını ve sağlıklı yaşam tarzlarını geliştirmek için revizyonlar yapılmıştır. Genel sağlık ile ilgili hedefleri güçlendirmek için sağlık eğitimi 1994 temel müfredat revizyon sürecinde Beden Eğitimi ile entegre edilmiştir. Halen, 2004'teki son müfredat revizyonuna dayanarak, okul Beden eğitimi, fiziksel ve psikososyal yeterliliklerde büyüme ve gelişme dahil olmak üzere, bir bireyin potansiyelinin optimum gelişimine katkıda bulunmak için dengeli ve tutarlı bir Fiziksel Aktivite yelpazesiyile beklenen bir içerik haline gelmiştir. (Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, 2004).

2.6. Finlandiya ve Türkiye’de Beden Eğitiminin Mevcut Durumu

2.6.1. Finlandiya’da Beden Eğitiminin Mevcut Durumu

Finlandiya Beden Eğitimi, öğrencilerin fiziksel, psikolojik, sosyal ve etik gelişimlerini ve iyilik hallerini teşvik etmek ve onları yaşam boyu süren Fiziksel Aktiviteye yönlendirmek için genel ve yaşam boyu bir eğitim hedefine sahiptir. (Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, 2007). Özellikle, okul Beden Eğitimi, öğrencilerin motor beceriler ve hareket kalıplarındaki yetkinliğini arttırmayı, fiziksel olarak aktif bir yaşam tarzı ve fiziksel davranışı teşvik etmeyi, sorumlu kişisel ve sosyal davranışları teşvik etmeyi, uygun değerleri teşvik etmeyi ve Fiziksel Aktivitede zevk almayı ve kendini ifade etmeyi teşvik etmeyi amaçlar. Temel eğitim seviyesinde (1-9. sınıflar), ana vurgu çok çeşitli motor becerileri öğrenmektir. Lisede (10-12. Sınıflar), müfredat sağlıklı ve fiziksel olarak aktif

bir yaşam tarzı benimsemeyi ve Fiziksel Aktivitenin fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşam alanlarını nasıl olumlu yönde etkilediğinin anlaşılmasını vurgulamaktadır (Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, 2003). Meslek okullarında, Beden eğitiminin temel amacı, kişisel Fiziksel Aktivite programlarını planlayıp uygulayarak sağlıklı ve aktif yaşam tarzlarını teşvik etmektir. (Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, 2001).

Finlandiya ulusal müfredatının, konu içerikleri ve etkinlik seçimlerini bireysel olarak öğretmenlere ve okullara dağıtması dikkat çekicidir. Genel olarak, Finlandiya okulları, okulları ve öğretmenleri performansları için daha fazla sorumlu kılmanın öğrenci öğrenmesini geliştirmenin anahtarı olduğunu varsayan test tabanlı hesap verebilirlik gibi küresel hesap verme hareketini takip etmedi. Merkezi olmayan eğitim yönetimi ve artan okul özerkliği neticesinde, yerel eğitim otoriteleri ve siyasi liderler politika kararlarından sorumlu tutulurlar (Sahlberg, 2011). Bu, okulların öğrenme çıktılarında giderek daha fazla sorumlu tutulduğu ve eğitim otoritelerinin beklenen sonuçları elde etmek için okulları desteklemesi beklendiği karşılıklı bir hesap verebilirlik sistemini teşvik etti. Finlandiya'da genel algı, esnek hesap verilebilirliğin öğretme ve dolayısıyla öğrenci öğrenmesi üzerinde büyük bir olumlu etkisi olduğu yönündedir. Öğrenci öğrenmesinin değerlendirilmesi, dış standartlaştırılmış testlerden ziyade öğretmen tarafından yapılan testlere dayanmaktadır. Bu, Beden Eğitiminde de belirgindir. Örneğin, beden eğitimi öğretmenlerinin, öğrenci başarısını değerlendirmek yerine, sınavları öğrenme için fırsat olarak değerlendirmeleri alışılmadık değildir.

Tek Cinsiyetli Ortaokul Beden Eğitimi.

Finlandiya'da, okullar beden eğitimi dersini tek cinsiyetli ya da karma (kızlı-erkekli) gruplarda düzenleme seçeneğine sahiptir. İlkokulda, 1-4. sınıflar, kızlar ve erkekler genellikle karma beden eğitimine katılırken, 5-9. sınıflarda tek cinsiyet sınıfları normaldir. Buna ek olarak, tek cinsiyetli sınıflar normal olarak erkek öğretmenlerin erkek ve bayan öğretmenlerin kızlara ders vermesi için düzenlenir. (Berg ve Lahelma, 2010). Ulusal müfredat, kızlar ve erkekler için aynı beden eğitimi hedeflerini belirtmesine rağmen, 5-9. Sınıf Beden eğitimi dersinin müfredatı, genel olarak büyüme ve gelişme içinde bu farklılaşma aşamasında, öğrencilerin farklılıklarının yanı sıra, erkeklerin ve kızların farklı ihtiyaçlarına karşılık vermesi gerektiğini belirtmektedir. (Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, 2004).

Beden Eğitimi Ders İçeriği

Finlandiya ulusal beden eğitimi müfredatı içerik konusunda oldukça kısa. Farklı formlarda

koşu ve atma faaliyetleri; aletli ve aletsiz jimnastik; müzik, ifade ve dans; top oyunları; oryantiring; kış sporları; yüzme ve cankurtaran becerileri içerir. Ayrıca, müfredat, operasyonel kapasiteyi ve kas sağlamlığını destekleyen bir içerik içermektedir (Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu, 2004). Finlandiya beden eğitimi müfredatının diğer Batı ülkelerindeki ile benzer olduğu; ancak, ana varyasyon, kayak, paten, oryantiring, yüzme ve açık hava eğitimi(outdoor) gibi İskandinav kültürünü temsil eden faaliyetlerin dahil edilmesiyle ilgilidir. (Annerstedt, 2008). Zorunlu beden eğitimi, genellikle bir dizi birimde çok faaliyetli programlar etrafında düzenlenir. (Heikinaro-Johansson ve Telama, 2005). Bu uygulama, genel müfredatın amaçlarını oldukça iyi takip etmektedir. Palomäki ve Heikinaro-Johansson (2011) sonuçları, zemin topu, fin beyzbolu, basketbol ve futbol gibi popüler tüm oyunların hâkimiyetini ortaya çıkardı. Önceki çalışmalar, beden eğitimi programlarının içeriğindeki cinsiyet farkını istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde belgelemiştir. (Huisman, 2004; Palomäki ve Heikinaro-Johansson, 2011). Kızlar programı genellikle erkeklerden daha fazla aerobik, Jimnastik, fitness eğitimi, dans ve müzik aktiviteleri (örneğin paten, atletizm, oryantiring ve rahatlatıcı teknikler) öğretilir. Buna ek olarak, erkek programı kızlardan daha fazla futbol, floorball tenis/raket topu/ masa tenisi, frizbi, hentbol, kayak ve buz hokeyi gibi buz ile ilgili oyunlar içerir.

Finlandiya'da Beden Eğitimi öğretmen eğitimi

Beden eğitiminde Finlandiya öğretmen eğitiminin başlangıcı, Helsinki Üniversitesi Jimnastik Enstitüsü'nde (Voimistelulaitos) jimnastik öğretmeni eğitimi başladığında, 1830'ların başlarına kadar uzanır. O zamanlar, beden eğitimi henüz okul müfredatında sağlam bir temel oluşturmamıştı ve yalnızca 1843 tarihli kararnamenin ardından okullarda jimnastikçik olarak adlandırılan bir konu olarak tanıtılmasından ibaretti. Beden eğitiminin rolü, jimnastik öğretmeni eğitiminin resmi başlangıcı olarak kabul edilebilecek 1882 tarihli kararname ile güçlendirilmiştir. Bu Kararname, ilköğretim okullarında jimnastik yapılması ve jimnastik öğretmenleri için bir eğitim kurumunun Imperial Alexander Üniversitesi'nde (bugün Helsinki Üniversitesi) kurulmasını sağlamıştır. Helsinki Jimnastik Enstitüsü'nün jimnastik öğretmeni eğitimcisi olarak rolü arttı ve bu görevi 1960'lara kadar sürdürdü. Zaman içerisinde eğitim alanı yetersiz kaldı buda önemli problem teşkil ediyordu. Bu dönemde Jyväskylä'da Beden Eğitimi öğretmenleri yetiştirme amacıyla 1 Ağustos 1963'te Jyväskylä Eğitim Fakültesi'nde beden eğitimi bölümü açıldı. 1966'da Eğitim Fakültesi, Jyväskylä Üniversitesi oldu ve beden eğitimi öğretmenlik bölümü Spor Bilimleri Fakültesi'ne geçti. Jyväskylä'daki Spor Bilimleri Fakültesi büyüdükçe, jimnastik öğretmeni

eğitimi nihayet 1974'te Jimnastik Enstitüsünde sona ermiştir. Finlandiya'da Jyväsksylä Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültes ile bugün bu görevi yerine getirmeye devam ediyor (Salin ve Huhtiniemi 2011).

Finlandiya'da öğretmenlik mesleği oldukça değerlidir (Opetusja kulttuuriministeriö [OKM], 2016) ve Finliler daima beden eğitimini sağlıklı olmanın ayrılmaz bir parçası olarak görürler. Bu, beden eğitimi ve sağlık eğitimi öğretmenlerinin statüsünün neden diğer alanlardaki öğretmenlerle aynı olduğunu açıklayabilir. Beden eğitimi öğretiminin bir meslek olarak popülaritesinin sürekli yükselmesine, Jyväsksylä Üniversitesi'ndeki beş yıllık yüksek lisans derecesine başvuranların sayısı açıkça bir kanıttır. Her yıl, bu beden eğitimi öğretmeni eğitimi programı (ülkedeki tek programı) potansiyel başvuru sahiplerinin yalnızca % 5'ini kabul edebilir. 2014 yılından beri, beş yıllık yüksek lisans programıyla mezuniyete hazırlanan beden ve sağlık eğitimi öğretmenleri hem beden eğitimi hem de sağlık eğitimi öğretmen sertifikası ile mezun olmaktadır. (Finlandiya'da ilköğretim ve liselerde bağımsız derslerdir). Program, içerik bilgilerini (hem beden eğitimi hem de sağlık eğitimi alanında) pedagojik içerik bilgisi ile birleştirebilecek ve iyi geliştirilmiş, etkileşimli ve işbirlikçi beceriler gösterebilecek yansıtıcı öğretmenleri yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Alan deneyimleri programın odak noktasıdır ve baştan sona entegre edilmiştir. Finlandiya'daki beden eğitimi ve sağlık eğitimi öğretmenleri okul temelli fiziksel etkinliklerin çoğunu kolaylaştırdığı için, bu öğretmenler gençlerin fiziksel etkinlik tutumlarını ve davranışlarını büyük ölçüde etkiledikleri için her zamankinden daha iyi yetiştiriliyorlar.

Öğretmen Eğitim Okulunda öğretmenlik uygulaması

Beden Eğitimi öğretmeni eğitimi şu anda bütüncül konu öğretmen eğitimi ilkesine dayanmaktadır: öğretmenin pedagojik çalışmaları ve spor pedagojisinde yapılan çalışmalar ana konu olarak, eğitim boyunca birbirleriyle bütünleşmiştir. Bütünleşme modeli, öğrencilerin mesleki gelişimlerini teşvik eder ve pedagojik becerilerini kalıcı ve sistematik bir şekilde geliştirmelerini sağlar. Ana konu çalışmalarına ek olarak, beden eğitimi öğretmenin çalışması için gerekli sağlık bilimleri, fiziksel aktivite biyolojisi ve beden eğitimi sosyal ve davranış bilimleri gibi diğer derslerden oluşmaktadır (Heikinaro-Johansson 2005).

Beden eğitimi öğrencileri öğretmen eğitim okulunda öğretmenlik uygulamalarına ikinci öğretim yılının baharında başlarlar. Oryantasyon, denetimli temel uygulama sırasında öğrenciler, beden eğitimi öğretmenin iş gerçeğliğine daha derinlemesine girebilirler.

Öğretmen ve eğitimci olarak kendi bireysel davranış biçimlerini keşfetmelerine yardımcı olacak konusunda uzman bir denetmen öğretmen ve kişisel eğitici tarafından desteklenirler. Uygulama dönemi ayrıca öğrencilere diğer okul topluluk etkinliklerini ve öğretmenler arasındaki işbirliğini daha geniş bir şekilde tanıtır. Denetleyici öğretmenler ve bireysel eğitimciler tarafından desteklenen öğrenciler, bağımsız, yansıtıcı düşünen öğretmenler haline gelirler (Heikinaro-Johansson 2005). Çalışma modülü aynı zamanda sınıfın bir topluluk olarak gözlemlenmesini, çevrenin yanı sıra öğrencilerin çeşitliliğinin gözlemlenmesini, öğrenme ve öğretme bakış açılarını, eğitimci ve öğretmen olarak kendine hedefler koyma, kısa öğretim oturumları planlamak ve uygulamak, kişinin kendi gözlem ve davranış tarzlarını tanımlarını kapsar. Öğrencilerin geri bildirimlerine göre öğretmenlik uygulama dönemlerini eğitimin başında başlatma deneyimleri olumludur. Öğretim mükemmelliğinin gelişimi erken bir aşamada başladığında, teoriyi uygulamak daha kolaydır. Bu nedenle çalışmalar, uyumlu bir hal oluşturur ve kurslar doğal bir devamlılık oluşturur. Birbirini sürekli olarak destekleyen teori ve pratikle, çalışma anlamlı olarak deneyimlenir ve bireysel kurslar bağlantısız görünmez. Birçok öğrenci için, nihai beden eğitimi öğretmenliği uygulaması, eğitimleri sırasında yapılan son büyük öğrenme çabasıdır. Öğretmenin pedagojik çalışmalarının bu orta düzey konu çalışmaları modülü üç uygulama döneminden oluşur: denetimli temel uygulama, ileri uygulama ve uygulamalı uygulama (“uyarlanmış uyarlamalı uygulama”). Birinci dönemin amacı denetlenen temel uygulama - öğrencilerin derslerinin amaçlarını ve içeriğini müfredata ve konuya dayalı olarak bireyselleştirmeyi öğrenmeleri ve ayrıca birkaç saatlik öğrenme oturumları tasarlayıp uygulamalarıdır. Ayrıca öğrenmenin kolaylaştırılmasında temel beceriler geliştirmeli ve değerlendirme verilerini ve geri bildirim tartışmalarını temel olarak etkinliklerini geliştirebilmeli. Öğrenciler ayrıca kendi etkinliklerini değerlendirmeyi ve çocuk yetiştirmedeki sorumluluklarının farkında olmayı öğrenirler. Son öğretim uygulamasında bir sonraki adım, ileri uygulamadır. Bu bileşeni tamamladıktan sonra, öğrenciler pedagojik teoriye ve kendi karakteristik özelliklerine göre çalışma modülleri oluşturabileceklerdir. Bir kursu tasarlayabilir, uygulayabilir ve değerlendirebilir, ayrıca kendi etkinliklerini ve öğrencilerin etkinliklerini çeşitli şekillerde değerlendirebilirler. Ayrıca öğretmenler olarak bağımsız olarak çalışabilecek, profesyonel bir toplulukta pedagojik becerilerini geliştirebilecek, kendi çalışmalarını geliştirmek için araştırma verilerini uygulayabilecek ve okul kültürünün yerleşik uygulamalarını ve öğrenmeyle olan ilişkilerini tanımlayıp eleştirel olarak değerlendirebilecekler. Son aşama, öğrencilerin kendi

seçtikleri eğitim kurumu ya da iki hafta boyunca diğer eğitim odaklı kuruluşlarla kendilerini tanıdıkları uygulamalı uygulamadır (“talimatlı uyarlamalı uygulama”). Amaç, öğrenilen becerileri derinleştirmek ve uygulamak ve kurumun faaliyetlerinin genel bir resmini oluşturmaktır. Öğrenciler, öğretmenin işini ve çalışma topluluğunun faaliyetlerini geniş bir toplumsal perspektiften görmeyi öğrenirler. Çalışmaları boyunca birçok öğrenci başarısızlık ya da yetersizlik duygularıyla karşı karşıya kalır. Eğitim durumlarında bu tür deneyimler birinin kariyer seçimini sorgulamasına neden olabilir. Meslek seçimlerini yansıtan öğrenciler için, tam olarak son yıl, mesleki kimliklerini güçlendiren ve kariyerle ilgili şüphelerini ortadan kaldıran zihin genişleyen bir deneyim oldu. Pedagojik çalışmaların tüm program süresi boyunca eşit bir şekilde dağıtıldığı mevcut model, gelecekteki öğretmenlerin mesleki kimliğinin gelişimini sistematik ve etkili bir şekilde desteklemektedir. Yeni mezun olan pek çok beden eğitimi öğretmeni, ilk “gerçek” öğretmenlik mesleğini dört gözle beklemektedir (Salin ve Huhtiniemi, 2011).

2.6.2 Türkiye’de Beden Eğitimi Dersinin Mevcut Durumu

Osmanlı devletinde modern anlamda ilk jimnastik dersi tanzimatın ilanından sonra 1863 yılında batı tarzı eğitim veren Harbiye, Askeri İdadiler. sivil rüştiyeler, ve sultanilerin ders programlarında yer almıştır. Yabancı beden eğitimi öğretmenleriyle başlatılan jimnastik dersleri aynı yabancı öğretmenlerin yetiştirdiği Türk beden eğitimi öğretmenleriyle devam etmiştir (Fişek, 1985).

Cimnastik dersi 1869 yılında yayınlanan Maarif-i Umumiye Nizamnamesinde, çeşitli okullarda gösterilecek dersler arasında erkek rüştiyelerinde yer almaktaydı(Okan 1975 aktaran Güven 1996).

Osmanlı Devletindeki beden eğitimi ve sporun idman olarak yer aldığı eğitim kurumları;

- Saray eğitimi veren Enderunlar,
- Savaş eğitimi veren askeri okullar,
- Halk eğitimi veren tekkelerdir (Bilge, 1989).

Enderun Mektebi:

Öğrenciler, Enderun’daki koşullarda okuyup yazmak ve esasları belirtilmiş terbiye sistemini öğrenmekten başka, daima savaşlarda hükümdarla birlikte bulunacakları göz önünde tutularak, kemankeşlik (ok atmak), cündilik (süvarilik), ciritbazlık (mızrak talimi),

tüfek kullanıp atmak ve silaha ait bütün işleri öğrenmek, çevik olarak iyi ata binmek ve at üzerinde iyi mızrak kullanmayı öğrenmek gibi sorumlulukları bulunur, bütün vakitlerini boş geçirmeyerek devamlı bir çalışmaya tabi tutulurlardı (Baykal, 1953).

Askeri okullar: Savaş eğitimi veren askeri eğitim kurumlarından olan Acemi Oğlanlar Mektepleri ile Cambazhanelerde de beden eğitimi ve spor, askeri talim olarak yaptırılmıştır (Bilge, 1989).

Devşirme çocukların alındığı Acemi Oğlanlar Kışlasında bu çocuklara Türk töresi, İslam dinine ait kurallar ve askeri talim olarak ata binme, ok atma, kılıç çekme ve çeşitli savaş oyunları öğretilirdi (Göral ve Yapıcı, 2001).

.

Halk eğitimi veren tekkeler;

Osmanlının gelişme döneminde, her fethedilen yeni yere bir tekke yaptırılarak, yörenin güçlü ve sağlıklı gençleri pehlivan olarak yetiştirilmek üzere bir araya getirilmişlerdir. Bu tekkelerin yanı başında veya bünyesinde diğer sporlar da yaptırılmış ve bu tekkeler bir anlamda spor okulu veya kampı niteliği taşıyıp, yapılan spor branşlarına ve yörelerine göre teşkilatlanmışlardır (Bilge, 1989; Keten, 1993).

Modern anlamda ise jimnastiğin ülkemizde ilk uygulama kaynağı Galatasaray Mekteb-i Sultanisidir ve uygulama okulun kuruluşu ile başlamıştır. 1868 yılında okul tamamen batılı bir programla faaliyete geçerken, Fransa'dan getirilen öğretim kadrosu içinde bulunan beden eğitimi ve spor öğretmeni Mauroux, jimnastiği Türkiye'ye sokan insan olmuştur (Bilge, 1989, Cihaner, 1998).

Galatasaray'da beden eğitimi ders programlarına girdikten sonra, Bahriye Mektebi, Maçka Askeri Mektebi ve daha sonra Darüşşafaka beden idmanlarını programlarına koymuşlardır (Ergin, 1977).

1892 yılında İstanbul'da kurulan Aşiret Mektebi'nin de 1. ve 4. sınıflarına "talim", 5. sınıflarına da "ayak talimi" dersi konmuştur (Ayas, 1948).

Beden eğitimi ve spor dersi konulan okullar ve bu derslerin haftada kaç saat olarak işlendiği aşağıda verilmiştir (Tarcan, 1946, Bilge, 1989, Akyüz, 2001, Yücel, 1938).

1910 lise bütün sınıflarda haftada birer saat Darulmuallimin-i İptidainin 4 sınıfında da haftada ikişer saat "Terbiye-i Bedeniye" adıyla ders konulmuştur.

1912 Mekteb-i Sultanini (Galatasaray Lisesi) "Terbiye-i Bedeniye" dersinin her altı sınıfta haftada ikişer saat.

1913 Sultaniyelerde “Terbiye-i Bedeniye” dersi 6. , 7. , 8. , 9. sınıflarında haftada ikişer saat.

1913 Devre-i sani de (orta öğretimin ikinci devresi) yani lise kısmında 10. 11. 12. sınıflarında Terbiye-i Bedeniye dersi haftada ikişer saat.

1915 İnas Sultanisinin (kız sultanileri) Devre-i Sani 10. 11. 12. sınıflarınındı fen ve edebiyat kolunda haftada bir saat, Sultani okullarının tali sınıflarının birinci devresinde (Mekatibi Sultaniye Sunufu Taliye Devrei Ula) 6., 7., 8., 9. sınıflarında haftada iki saat

1915 Medreselerin ders programlarına beden eğitimi dersi konulmuştur.

1922 Erkek Sultanilerinin (Zükura Mahsus Mekatibi Sultaniye Devre-i Ula) birinci devrelerinin programlarında yok ancak öğle teneffüslerinde yemekten önce yarım saat olabileceği görülmüştür.

Cumhuriyet Dönemi (1923-...)

Cumhuriyet döneminde beden eğitimi ve spora büyük önem verilmiş üniversiteler hariç tüm eğitim kurumlarına zorunlu ders olarak konulmuştur..

Atatürk, dünyada ilk defa beden eğitimi dersini okullara mecburi kılan devlet adamı olmuştur. Onun sayesinde Türkiye’de genel eğitimin önemli bir unsuru haline gelen beden eğitimi ve spor gittikçe artan bir önem ve değer kazanmıştır (Atabeyoğlu 1989).

İlköğretimde Beden Eğitimi

Cumhuriyet’ in ilanından sonraki ilk program olan 1924 İlkokul Programında, beden eğitimi dersi “Terbiye-i Bedeniye” adıyla, 1926 ve 1936 İlkokul Programlarında “jimnastik”, 1948 ve sonrasındaki programlarda ise “beden eğitimi” olarak adlandırılmıştır.

Jimnastik dersi 1930 Programında birinci devrede ve ikinci devrenin dördüncü sınıfında haftada iki saat ve son sınıfta haftada bir saat olarak yer almıştır. 1936-48 ve 68 Programlarının birinci devresinde haftada iki saat, ikinci devresinde de haftada bir saat Jimnastik dersine yer verilmiştir. 1948 köy ilkokullarının haftalık ders dağıtım çizelgelerinde ise bu derse yer verilmemiştir.

1949 Programı’nda, dersin adı “beden eğitimi” olmuş ve yine her sınıfta, haftada birer saat olarak yer almıştır.

1980 Programı’nda ilkokulların bütün sınıflarında beden eğitimi dersi haftada 3 saate çıkarılmıştır. 1992 de de ilkokulların bütün sınıflarında bu ders haftada 2 saate indirilmiştir (Özkan, 1999).

Günümüzde ise ilkokul ve ortaokullarda Talim Terbiye Kurulu'nun 12.09.2018 tarih ve 123 sayılı kararıyla; ilkokulda 1.2.3. sınıflarda 5 saat 4. sınıfta 2 haftalık 2 ders saati olmasına ve adının "Oyun Ve Fiziki Etkinlikler" yerine "Beden Eğitimi Ve Oyun" olarak değiştirilmesine, ortaokul 5.6.7.8. sınıflarda Beden eğitimi ve spor dersinin haftalık 2 ders saati zorunlu olarak okutulmasına karar verilmiştir.

Orta öğretimde Beden Eğitimi Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 19.02.2018 tarih ve 56 sayılı karar ile Anadolu Lisesi, Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi, Uluslararası Anadolu İmam Hatip Lisesi ile Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesinin, 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren tüm sınıf düzeylerinde haftada iki saat olarak beden eğitimi ve spor dersi okutulmaktadır.

Yükseköğretimde Beden Eğitimi 1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu (Madde 5 ve 67) ile yükseköğretim kurumlarında da seçmeli ders olarak yer almaya başlamıştır.

Bu kanuna göre, yükseköğretime bağlı eğitim yüksekokulları ile eğitim fakültelerinde ikişer saat, diğer fakülte ve yüksekokullarda ise, her sınıfta haftada birer saat olmak üzere, beden eğitimi ve spor dersi konulmuş ve bu uygulamaya 1992 yılına kadar devam edilmiştir. Ancak 1992-1993 Öğretim Yılından itibaren, bu ders üst sınıflardan kaldırılmış ve sadece birinci sınıfların programında kalmıştır.

Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi ve Tarihsel Gelişimi

Öğretmen yetiştirme her zaman bir devlet politikası olarak kontrol altında tutulmak istenmektedir. Bunun nedeni ise devletin siyasi varlığının devamını sağlayacak kuşakları yetiştirme konusunda öğretmenlerin etkin gücüdür. Siyasi otorite bu konudaki politikalarını demokratik ya da anti-demokratik yürütme gücüne göre belirlemektedir. Dolayısıyla bu durum hem tek tek tüm bireyleri hem de bütün bir toplumun geleceğini olumlu ya da olumsuz bir biçimde etkilemektedir. Bu bakımdan dünyanın gelişmiş ülkelerindeki öğretmen yetiştirme uygulamaları gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler için genel bir perspektif verebilir. Ancak, öğretmen yetiştirme uygulamalarını ülkelerin genel kültürel ikliminden ayrı düşünmemek gerekir (Akdağ, 2005).

Osmanlı imparatorluğunun son dönemlerinde yapılan modernleşme her alanda olduğu gibi eğitim alanında da oldukça etkili olmuştur. Modern anlamda beden eğitimi öğretmen eğitimi tarihi bu bakımdan Cumhuriyet öncesine uzanmaktadır. Tanzimat dönemi yapılan

çalışmalar Cumhuriyet dönemiyle bütünlük oluşturduğunu düşünenlerden biride Özbay Güvendir.(Güven.1996)

Cumhuriyet öncesi "Terbiye-i Bedeniye Muallim" (Beden Eğitimi Öğretmeni) Yetiştirilmesi

Osmanlı İmparatorluğunda ilkokullara erkek ve bayan öğretmen yetiştirmek için ilköğretmen okulları olan Darümuallimin (Erkek) ve Darümuallimat (Kız) açılmıştır. Meslek dersleri haricinde ortaöğretimde okutulan derslere öğretmenler Darümualliminin içerisinde yer alan Darümuallimin-i Ali bölümünde yetiştirildi. Medreseler, Darülfünun ve Mülkiye Mektebinden mezun olanlar hem öğretmen hem idareci olarak orta öğretim kurumlarında görev aldılar. (Metin, 1993).

Sultan Abdülaziz tarafından 1869 yılında batılı tarza öğretim yapması için kurulan "Mektebi Sultani" yani Galatasaray Lisesi ne dönemim sadrazamı Ali Paşa tarafından önce Mösyö Curel sonrada Mösyö Moiroux Fransa'dan beden eğitimi öğretmeni olarak getirilmiştir.

Modern sporun temeli ülkemizde bu öğretmenler tarafından "İdman ve Riyazeti Bedeniye" dersinde işledikleri Jimnastik ile atılmış olup beden eğitimi ülkemize Jimnastikle gelmiştir. Selim Sırrı Tarcan, Faik Üstünidman, Vildan Aşır Savaşır başta olmak üzere Türk beden eğitimi tarihimizdeki ilkleri oluşturan önemli sporcu ve eğitimci bu okuldan mezun olmuş ve bu okulda öğretmenlik yapmışlardır. (Bilge, 1989).

Fransız Mauroux'un okuldaki en kabiliyetli öğrencisi olan Ali Faik Üstünidman 1879 yılında mezun olduğu Galatasaray Lisesine Mauroux'un destekleri ve teşviki ile öğretmen olarak atanır ve ülkemizde beden eğitiminin temellerinin atılmasında ve gelişmesinde ilk beden eğitimi öğretmeni olarak 44 yıl hizmet etmiştir. (Özkan, 1999).

Galatasaray Lisesinde 1882 de Ali Faik Üstünidman hocasının teşviki ile spora başlayan Selim Sırrı Tarcan okulunun dördüncü sınıfında "Mühendishane-i Berri-i Hümayun'un" (Kara Harp Okulu Yan Kuruluşu) İstihkâm sınıfına geçer. Bu okulda birçok spor dalında başarılı olur.1896 teğmen olarak atandığı İzmir'de, İzmir İdadisi, Sanayi Mektebi ve bir hususî mektepte jimnastik dersleri verir. 1900'de döndüğü İstanbul'da Mühendishane-i Harbiye'de eskrim ve jimnastik, Topçu İdadisi, Hendese-i Mülkiye'de, Aşiret Mektebinde, Darüşşafakada, Mercan İdadisinde, Debistanı İranîyan'da, Kadıköy Darülrifanında beden eğitimi öğretmenliği yapar. Beden eğitimi öğretmeni eksikliğinin giderilmesi için müfredatında jimnastik, kılıç, meç, boks ve atıcılık dersleri olan özel "Terbiye-i Bedeniye Mektebi'ni açmıştır. İsveç-Stockholm'e 1909 yılında tahsile gönderilince okul aynı yıl

Nisan ayında kapanır. (Güven, 1996). 1914'te "Terbiye-i Bedeniye Muallim" öğretmen okulu Cağaloğlu'nda yapılmaya başlanır I. Dünya Harbinde askerler tarafından kullanılır. Askerlerin boşalttığı binaya Maliye Nezaret'i bez fabrikası malzemeleri koyar (Unat, 1964).

Cumhuriyetin kurulmasından günümüze Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirilmesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi 1923 yılı İcra Vekilleri Heyeti programının Eğitim bölümünde 6 da "Ferdin bedenî fikri kabiliyetleri gibi ahlaki ve içtimaî kabiliyetleri de inkişaf ettirilecektir. Bu maksada vusul için bir Terbiye-i Bedeniye Damlmuallimin'i (Beden Eğitimi Öğretmen Okulu) açılacak. İzcilik Teşkilâtına Ehemmiyet-i mahsusa verilecek, programlar ile mekteplerin teşkilatı tedricen içtimaî esasta tevfiik olunacaktır" sözleri yer almaktadır (Arun. 1990).

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi şöyle özetlenebilir:

- a. (1927–1930) Kurslar Dönemi
- b. (1932–1977) Eğitim Enstitüleri
- c. (1974–1982) Spor Akademileri
- d. (1978–1982) Beden Eğitimi ve Spor Enstitüleri
- e. (1982 den günümüze) Üniversiteler (Bilge,1989)

(1927–1930) Kurslar ile Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirilmesi

Beden eğitimi, milli eğitim müfredatına girdikten sonra öğretmen yetiştirmek gerekti. Muallim Mektebinden mezun olan öğrenciler hatta bunların en iyileri dahi, Selim Sırrı Tarcan tarafından yeterli görülüyordu, beden eğitimi öğretmenliğini bir meslek olarak başlatmak ve o mesleğe liyakatli öğrencileri kazandırmak gerekliydi. Avrupa'daki gelişmiş devletlerin beden eğitimi metotlarını öğrenerek ülkemizde Cumhuriyet sonrası açılan okulların beden eğitimi öğretmeni ihtiyacını gidermek için, Millî Eğitim bakanlığınca 1925 yılında Almanya'ya bir, İsveç Stockholm'e üç öğrenci gönderilir (Güven,1996).

1927-1928 öğretim yılında Selim Sırrı Tarcan'ın üstün gayreti ile beden eğitimi öğretmenlerini meslek olarak yetiştirmek amacıyla Çapa'da Kız Öğretmen Okulunun yanında maarif vekili Necati Bey tarafından yaptırılan spor salonunda kız ve erkeklerin bir yıl süre ile teorik ve uygulamalı eğitim yapacağı "Jimnastik Muallimleri Kursu" (Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Kursu) açılır. Kurs o güne kadar beden eğitimi öğretmenliği için gerekli eğitimleri herhangi bir şekilde almış kişileri yeni gelişmelerden haberdar etmek

ve mesleki gelişimlerini tamamlamalarına fırsat vermek amacıyla açılmıştır Kursta yönetici ve öğretmen olarak Selim Sırrı Tarcan görev alır. (Abalı, 1974). Kursta İsveç'ten üç beden eğitimi öğretmeni; kızlar için Bayan Inge Nerman (İsveçin en tanınmış Jimnastik öğretmeni) erkekler için Bay Rangar Johnson ve masaj ve tıbbî jimnastik için Suen Alexanderson getirilir (Arun, 1990).

İllerin Milli Eğitim kurumlarında beden eğitimi öğretmenliğine istekli ve kabiliyeti olan ilkokul öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenliği için gerekli bilgiyi orduda polis ve itfaiye teşkilatlarında herhangi bir şekilde alanlar kursta davet edildiler. Bunlar arasından mesleki kabiliyet imtihanına göre seçilenler üç ay teorik ve uygulamalı eğitim alırlar. Ardından yapılan ikinci sınav sonra kazananlar üç ay teorik ve uygulamalı eğitim alırlar. Üçüncü kez kursiyerler sınava alınır ve sınavı geçenler üç aylık teorik ve uygulamalı eğitim alarak bir yıllık kursu tamamlarlar. Her sınavda başarısız olanlar illerine geri gönderilir. Kursu başarıyla tamamlayanlar beden eğitimi öğretmeni olarak mezun olur ve orta dereceli okullarda görevlendirilir (Arun, 1990).

1928-1929 öğretim yılında açılan ikinci kursta sadece il Millî Eğitim kurumlarınca gönderilen yetenekli ilkokul öğretmenleri alınır. 1929-1930 öğretim yılında açılan kursta Avrupa'daki eğitimlerini tamamlayan Nizamettin Kuşan ve Vildan Aşır Savaşır öğretmen olarak yer alırlar.1929 yılında yurda dönünce bu kursta hoca olarak görev alırlar. Üç yılda 148 erkek ve 63 kız kurslardan mezun olarak orta dereceli okullarda öğretmenlik yapar. 1930 yılında mezun olan öğretmenlerin sayısının az olan Orta dereceli okullar için yeterli olduğu belirtilip kurslara son verilir (Güven, 1996).

Selim Sırrı Tarcan kursları başarı ile tamamlayıp beden eğitimi öğretmeni olarak atanacaklar için “Muallimlere Terbiye-i Bedeniye Rehberi” kitabını 1926 yılında hazırladı. Öğretmenlere rehber olması için hazırlanan kitapta, sağlık, koordinasyon, tenasüb, tasarruf, ahlak ile seciye vasıflarının öğrencilere kazandırması için hareketlerin basitten zor olana metodu ile öğretilmesi, malzemelerin verimli kullanılması eksikliklerin giderilmesi ve daha birçok karşılaşılabilecek problemlere basit çözüm önerileri sunmuştur (Özkan, 1999).

(1932–1977) Eğitim Enstitüleri ile Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirilmesi

- **Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü**

Orta dereceli okullara öğretmen yetiştirmek amacıyla Konya'da 1926 yılında kurulan “Orta Muallim Mektebi”, bir senenin ardından Ankara'ya taşınır ve okula pedagojik şubesi

açılarak "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" olarak adı değiştirilir. Okula yeni şubeler açılır. Beden eğitimi öğretmenliği şubesi açılması için beden eğitimi salonu ve spor sahası yapılmaya başlanır ve 1932 yılında tamamlanır (Özkan, 1999). 1932 5 Temmuz tarih, 105 nolu Talim ve Terbiye Kurulu kararıyla “Beden Terbiyesi Şubesi” Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsünde 22 erkek öğrenciyle 3 yıl süreli eğitime açılır ve millî eğitim bakanlığınca Almanya’da uygulanan tekniklerin daha farklı ve gelişmiş olduğu düşünülerek Alman Kurt Dainas öğretmen olarak getirilmiştir (Abalı, 1974).

Yurt dışı eğitimlerini tamamlayıp geri dönen ve ülkenin çeşitli illerinde beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapan Vildan Aşır Savaşır, Nizamettin Kırşan ile Zehra Alagöz bu okulda çalışmaya başlarlar. Zehra Alagöz bölümde kız öğrenci olmadığı için, teorik derslerde görevlendirilir. 1937 yılında kız beden eğitimi öğretmeni adaylarının eğitime başlaması ile beden eğitimi öğretmeni Bayan Margarete Korge İstanbul Alman Lisesinden Bakanlıkça sözleşmeli olarak görevlendirilir (Arun, 1990).

1934–1935 yılında ilk mezunlarını veren Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümünden Cemal Alpman ve Mehmet Arkan, 1934-1935 yılı ikinci mezunlarından Hasan Örengil, Cevdet Arun ve Ahmet Yaraman Bakanlıkça Almanya Berline üç yıl süreli yüksek eğitime gönderilir. 1937 yılı yarsısında Orta Öğretimdeki beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı nedeni ile eğitim süresi 2 yıla indirilir 1942-1943 yılında tekrar üç yıla döner (Arun, 1990.).

- **Edirne Beden Eğitimi Öğretmen Okulu**

1944-1945 te “Edirne Beden Eğitimi Öğretmen Okulu” açılır birinci yılın sonunda kapatılır, öğretmen ve öğrencileri Ankara Gazi Eğitim Enstitüsüne aktarılır

- **Çapa Eğitim Enstitüsü Beden eğitimi Bölümü**

1947-1948 yılında iki yıllık eğitim verecek Çapa Eğitim Enstitüsü beden eğitimi bölümü açılır 1949 yılı sonunda kapatılarak öğrencileri Gazi Eğitim Enstitüsüne taşınır ikinci sınıf mezun durumunda olanlar mezun edilir, ancak diğer öğrenciler nakledilir (Arun, 1990).

- **İstanbul Eğitim Enstitüsü beden Eğitimi Bölümü**

1966 yılında Çapa Eğitim Enstitüsü fikir tepeye taşınarak İstanbul Eğitim Enstitüsü ismini alır.1967-1968 öğretim yılında üç yıl süreli beden eğitimi bölümü açılır. 1970-1971 yılında ismi İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü olarak değişir.1980 yılında Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu ismi ile eğitime devam eder.1982 de dört yıllık eğitim süresi olan Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademine devredilir.

- **İzmir, Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü**

1968-1969 yılında İzmir Bornova Yüksek Öğretmen Okulu ve Diyarbakır eğitim enstitüsü üç yıllık beden eğitimi bölümleri eğitime başlar. 1970 yılında Diyarbakır eğitim enstitüsü beden eğitimi bölümü açıldıktan bir yıl sonra kapanır öğrencileri Ankara Gazi eğitim enstitüsüne gönderilir.1978 yılında 2 öğretim üyesi ile tekrar açılan Diyarbakır eğitim enstitüsü beden eğitimi bölümü 1980 de öğrenci alımını durdurur ve öğrencilerini mezun ettikten sonra kapanır.

1970-1971 öğretim yılında İzmir Bornova Yüksek Öğretmen Okulu beden eğitimi bölümü iki yıl sonra İzmir Buca eğitim enstitüsüne taşınarak ismi değiştirilir.1982 yılına kadar eğitim öğretime devam eder ve 9 Eylül Üniversitesine nakledilir.

08.02.1979 tarih ve 20 nolu Talim Terbiye Kurulu kararı ile 1978–1979 öğretim yılından itibaren eğitim enstitülerinin öğretim süresini 3 yıldan 4 yıla çıkardı. İsimleri de Yüksek Öğretmen Okuluna dönüştürülerek sınıf geçme sistemleri ders geçme ve kredi olarak değiştirildi (Özkan, 1999).

Gençlik ve Spor Akademileri (1975–1982)

Türk sporuna bilimsellik kazandıracak beden eğitimi ve spor öğretmenlerini yetiştirmek üzere 1739 sayılı Milli Eğitim temel Kanununa göre 1974-1975 eğitim öğretim yılında Ankara 19 Mayıs, 1975-1976 eğitim öğretim yılında, İstanbul Anadoluhisarı ve Manisa dört yıllık Gençlik ve Spor Akademileri Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde eğitimlerine başlar (Bilge, 1989).

Gelişmiş modern ülkelerdeki kurumların yaptığı çalışmaların benzeri olarak yedi yıl eğitim öğretim hizmeti sürdürüldü. Akademilerde beden terbiyesi kanununa (3530) göre gençlik lideri, antrenör spor yöneticisi ve spor uzmanı yetiştirilmesi mevcut personelin hizmet içi yollarla geliştirilmesi gençlik sorunlarının çözümü ve sporun tüm yurda yayılması ve alanlarının geliştirilmesi ile ilgili bilimsel araştırma yapılması hedeflenmiştir.

Dört yıl süren lisans eğitiminde öğrenciler; 8 dönemde Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümlerinde 50, Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi bölümünde ise toplam 56 değişik ders olarak 138 kredi tamamlamaları ve lisans tezleri ile staj uygulamalarını başarı ile tamamlamaları halinde mezun olabilmekteydiler (Özkan, 1999).

Akademilerde dört yarıyıl boyunca zorunlu dersler verilmekte, öğrenciler besinci yarıyıldan itibaren Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü ve Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi Bölümleri arasında ilgi ve yeteneklerine göre bir tercih yapmışlardır (programlar arası yatay geçiş mümkün olmuştur). Seçilen bölüm derslerinin ardından dört yarıyıl

öğrenim görmüş ve diploma almaya hak kazanmışlardır.

Fakültelere Bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri

1982 yılında yayınlanan 41 nolu kanun hükmünde kararname ile 2547 sayılı Yükseköğretim kurumları kanununa göre beden eğitimi ve spor eğitimi veren kuruluşlar üniversiteler altında toplandı. İllerde bulunan gençlik spor akademileri aynı ilde bulunan üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlandı.1992 yılına kadar eğitim fakültelerine bağlı olarak eğitimlerini sürdürdüler.

Üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümleri

- 1983-1984 Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- 1985-1986 Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- 1987-1988 Konya Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- 1987-1988 Adana Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- 1989-1990 Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Spor Bilimleri ve Teknoloji Bölümü
- Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği 19 Mayıs Spor Akademisi yerine
- Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği (Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi ve Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu)
- Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği (Manisa Gençlik ve Spor Akademisi, Buca Yüksek Öğretmen Okulu)
- 1988-1989 Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

2007 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Yükseköğretim Programları ve

Kontenjanları Kılavuzuna göre eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor öğretmenliği eğitimi veren yükseköğretim kurumları;

- Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Ağrı Dağı Üniversitesi Eğitim Fakültesi

- Buca Eğitim Fakültesi (Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Fatih Eğitim Fakültesi (Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı)
- İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi (Atatürk Üniversitesine bağlı)
- Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi

2007 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzuna göre Fen-Edebiyat fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor öğretmenliği eğitimi veren yükseköğretim kurumu ise yalnızca Harran Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'dir.

Beden eğitimi ve spor bölümlerinin amacı: Yükseköğretim Kanununun 4. Maddesinde belirtilen amaçlar ile ilgili kanunun 5. maddesindeki temel ilkelere bağlı olarak genel eğitim kurumlarına (ilk, orta ve yükseköğretime) beden eğitimi ve spor öğretmeni ile resmi ve özel kuruluşlara antrenör yetiştirmektir (Özkan, 1999).

Beden eğitimi ve spor bölümlerinde eğitim-öğretim genelde yarıyıllık ders sistemi esasına göre düzenlenmiştir. Bir eğitim-öğretim yılı güz ve bahar dönemi olarak iki yarıyıldan oluşur. Her yarıyıldan 14 hafta öğretim yapılır. Bölümün öğretim süresi 4 yıldır ve bu süre içerisinde zorunlu derslerle birlikte seçmeli dersler de verilir ve eğitimini başarı ile bitirenler "Lisans Diploması" almaya hak kazanır.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları

Türkiye'de yükseköğretim faaliyetleri 6 Kasım 1981 de çıkarılan 2547 sayılı (Y.Ö.K) Yükseköğretim Kanunu gereğince hazırlanan 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararname ile Üniversitelerin çatısı altında toplanmıştır (Yükseköğretim Kanunu, 11 Kasım 1981 ve 20 Temmuz 1982 tarihli resmi gazeteler) (Özkan, 1999).

Beden eğitimi ve spor yüksekokulları esas olarak; Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Rekreasyon ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinden oluşmaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Ülkeler arası karşılaştırmalı eğitim çalışması olarak nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması, doküman incelemesi yapılarak elde edilen verilerin analizi yapılmış kısmen sayısal işlemler kullanılmıştır. Literatür tarması araştırılan konuda diğer düşünür, araştırmacı ve uygulayıcıların ürettikleri bilgilerin bulunması, değerlendirilmesi ve sentezlenmesi ile mevcut durumun öğrenilmesi için yürütülen sistemli bir süreçtir (Booth, Papaionnou ve Sutton, 2012 aktaran Karasar, 2016). Nitel veri kaynağı olarak Türkiye ve Finlandiya eğitim sistemleri, öğretmen yetiştirme mevzuatları ve öğretim programları ile ilgili tez, kitap, makale, yönetmelikler gibi basılı bilimsel yayınlar ve web kaynaklarından yararlanılmıştır. Eğitim sistemlerinin karşılaştırılması yatay ve dikey yaklaşım olarak iki tür yapılmaktadır. Adam ve Morris'e (2007) göre müfredat karşılaştırılması yapılırken birçok yaklaşımın bir arada kullanılması olasıdır (Güven ve Gürdal, 2011). Yatay yaklaşım modeli; araştırmanın yapıldığı dönemde karşılaştırılan sistemlere ait tüm unsurların ayrı ayrı ve birlikte incelendiği yaklaşım modelidir (Ültanır, 2000). Çalışmada çoğunlukla yatay yaklaşım kullanılmış olup Türkiye ve Finlandiya'da öğretmen yetiştirme tarihi kısa analizi için dikey yaklaşım modeli kullanılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu çalışmada Finlandiya ve Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarının giriş sınavları ve ders programları oluşturmaktadır. Türkiye'de YÖK tarafından hazırlanan ve üniversitelerde tek tip olarak uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü giriş sınavları ve ders müfredatı ile tek tip bir müfredatı bulunmayan Finlandiya'da bulunan 14 üniversite ve 22 uygulamalı bilimler üniversitesi arasında sadece Jyväskylä Üniversitesinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü olduğu için bu üniversitenin ders müfredatı ve giriş sınavları oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada; ilgili verilere nitel araştırma yöntemlerinden olan literatür taraması ve doküman incelemesi yapılarak ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, nitel veri kaynağı olarak Finlandiya ve Türkiye'nin Beden eğitimi öğretmen yetiştiren yükseköğrenim kurumlarının giriş sınavları/kriterleri ve bu bölümlerin ders programları, eğitim sistemleri ve öğretmen yetiştirme ile ilgili tez, kitap, dergi ve makale gibi basılı bilimsel yayınlardan ve internet verilerinden yararlanılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen veriler, belirlenen amaçlar doğrultusunda incelenerek benzerlik ve farklılıklar çoğunlukla yatay yaklaşım kısmında dikey yaklaşım metodu ile analiz edilmiştir. Toplanan veriler, yapılan karşılaştırmalar sonucu tespit edilen benzerlik ve farklılıklar doğrultusunda tablo haline getirilmiş ve bu bilgiler yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt probleminde “Finlandiya’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin öğretim programının genel yapısı nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Finlandiya Jyväskylä Üniversitesi Lisans Ders Müfredatı

Lisans Beden Eğitimi Bölümü	
Lisans programı	Lisans Beden Eğitimi Bölümü
Yeterlilik derecesi	Lisans derecesi
Birim	Spor Bilimleri Fakültesi
Müfredatın Süresi	01.08.2017-31.07.2020
Derece	180 AKTS
Süre	3 Yıl
Ana öğretim dili sınav dilidir	Fince

Öğrenme çıktıları Lisans Beden Eğitimi

Beden Eğitimi öğretmen adayı, bireyin fiziksel ve sağlık davranışlarını belirleyen faktörleri, ayrıca farklı spor ortamları ve formlarını ve bunların spesifik özelliklerini bilir. Sporda öğrenmenin kendine has özelliklerini tanır ve sporun ve beden eğitiminin toplumun bir parçası olarak önemini kabul eder.

Aday, fiziksel aktivitenin öğretilmesi, performans ve öğrencilerin aktivitelerini gözlemleme ve öğrenme ve güvenli öğrenme ortamları tasarlama ve uygulama ile ilgili temel becerilere sahiptir. Kendi öğretme ve öğrenme kavramlarının farkındadır ve öğretmenin çalışması için gereken duygusal ve etkileşim becerilerini geliştirir. Aday öğretmen çalışmalarının etik temelini bilir ve sorumlu bir eğitimcidir. Etraftaki toplum ve toplumda aktif bir spor ve sağlık uzmanı olarak rolünün önemini bilir.

Aday, bilgiye dayalı, kendisine ve çevresindeki topluluğa yönelik araştırmacı ve geliştirici bir tutum sergilemektedir. Egzersiz ve sağlık bilimi araştırmalarını değerlendirebilir ve bu alandaki araştırma verilerini takip edebilir.

Tablo 4.1’de Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi beden eğitimi öğretmenliği lisans ders müfredatı gösterilmektedir.

Tablo 4.1: Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi Lisans Ders Müfredatı

Dersler		Döne m	T	U	K	Ders Saati
Beden Eğitiminde Temel Eğitim (25 - 26 cr)						
AE	LPEP013 Egzersiz Becerileri Öğrenme ve Rehberlik Temel Kursu	1.B	10	22	2	32
AE	LPEP012 Öğretmen Olarak Öğrenci	1.B	1		1	1
AE	LPEP004 Hareket Algılama Kursu)	1.S	20	128	6	148
AE	LPEP005 Egzersiz Taktiklerinde Temel Kurs	1.B	4	170	8	174
AE	LPEP006 Fiziksel Aktivitede Temel Kurs 2	2.S	2	74	6	76
MB	LPEP014 Staj Okulu r)	2.S	2	43	2-3	45
Beden eğitiminde konu çalışmaları 37-42 cr						
AE	Beden Eğitimi Pedagojisi ve Didaktik 2: Araştırmacı Öğretmen	2.S	10	20	3-4	30
AE	Beden Eğitimi Pedagojisi ve Didaktik 3: Müfredat Tasarımı ve Değerlendirme)	3.B	14	10+20	1-3	44
AE	LPEA003 Egzersiz Taktiklerinde İleri Kurs 1	2.B	4	114	5	118
AE	LPEA004 Egzersiz Taktiklerinde İleri Kurs 2	3.S	6	104	7	110
AE	LPEA040 Egzersiz Gruplarında Bireysel Öğretim	2.B	14	42	3-4	56
AE	LPEA009 Yaşam Döngüsü sağlık Egzersizi 1: Büyüme, Gelişme ve Yaşlanma	2.S	12		1-2	12
MB	LPEA034 Aday Semineri	3.S.B		40	3	40
MB	LPEA016 Lisans tezi	3.B			7	
MB	LTKA001 olgunluk sınavı (Lisans Derecesi)	3 SON				
AE	LBIP015 Kas-iskelet sistemi anatomisi	1.S	14	6	2	20
AE	LB016 Egzersiz Fizyolojisinin Temelleri	1.B	16		3	16
AE	LP 1009 Fiziksel İşlevselliği Ölçmenin Temelleri	3.S	10	14	2	24
Diğer ortak çalışmalar					9	
GK	İletişim ve Dil Çalışmaları					
GK	XENL001 Akademik Okuma (Spor ve Sağlık Bilimleri için)				2	
GK	XENL003 İletişim Becerileri (Spor ve Sağlık Bilimleri için)	2.			2	
GK	XRUL002 İsveçli sporcular / yazarlar için İsveççe	2.			1	
GK	XRUL902 İsveçli sporcular için İsveççe / sözlü				2	
GK	XPV0401 Sözlü İletişiminin Temelleri		16		2	16
Spor Bilimleri Fakültesi'nde metodolojik çalışmalar 16 cr						
MB	LTKY009 Seminer Çalışmasına Giriş	3.B	28		3	28
MB	LTKY002 Bilimsel Faaliyetlere Giriş		16		3	16
MB	YFIY100 Bilim Teorisi -	1.			5	
MB	LTKY1010 Nitel Araştırma Yöntemlerinin Temelleri	S.B	10	24	5	34
MB	LTKY1011 Nicel Araştırma Yöntemlerinin Temelleri		20	24	5	44
Temel fiziksel ve sağlık çalışmaları 25cr						
AE	LTKY1001 Spor ve Sağlık Bilimine Giriş	1.S	8	4	1	12
AE	LTKY1002 beden Eğitimi ve Sağlık Tarihi	1.B	16		3	16

Tablo 4.1: Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi Lisans Ders Müfredatı (devamı)

Dersler		Döne m	T	U	K	Ders Saati
AE	LYTP002 Toplumda Beden eğitimi	1.S	28		5	28
AE	LBIY1001 İnsan Hareketinin Biyolojik Temelleri	1.S	12	10	4	22
AE	LPEY1001 Beden Eğitiminin Temelleri	1.S	16	10	3	26
AE	LPSY1001 Egzersiz Psikolojinin Temelleri	1.B	16		2	16
AE	KTEP003 Egzersiz ve Sağlık	1.S	16		3	16
AE	KTEP011 Farklı Nüfus Gruplarında Sağlıkın Teşviki I	1.B	10		2	10
AE	LTKY1003 Spor ve Sağlık Bilimlerinde İletişimin Temelleri	1.B	16		2	16
Beden Eğitimi Öğrencileri İçin Temel Pedagojik Çalışmalar 33cr						
AE	LPSY1001 Egzersiz Psikolojinin Temelleri	B	16		2	16
AE	LPEY005 Bilimsel Faaliyetlerin Temelleri	S	16		1	16
AE	LPEY3001 Beden Eğitiminin Temelleri	S			2	
MB	KTKP050 Etkileşim ve İşbirliği				5	
MB	OPEA212 Öğretimde Bilgi ve Etkileşim				2	
MB	LPEA505 Büyüme, Gelişme ve Yaşlanma	2.S	12		1	12
MB	KTKP020 Eğitim, Toplum ve Değişim				5	
MB	LYTP501 Toplumda Beden Eğitimi	S	28		3	28
MB	KTKP010 Öğrenme ve Kontrol				5	
MB	LPEA514 Bireysel Öğretim	2.B	14	42	1	56
MB	KTKP3009 Uzmanlık: Oryantasyon ve Öğretim Uygulaması (5 cr)				5	
MB	LPEP501 Staj Okulu	2.S	45		1	45
Serbest seçmeli çalışmalar 41 cr					41	
MB	HYVY001 Akademik Çalışma Yeteneği (2 cr)		14		2	14

(University of Jyvaskylä, 2018)

Tablo 4.1 de Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi lisans dersleri verilmiştir. Beden eğitimi öğrencilerinin 3 yıl 6 dönemde toplam 180 AKTS lik dersler almaları gerekmektedir. 80 AKTS alan eğitimi, 89 AKTS mesleki bilgi, 11 AKTS Genel Kültür derslerine aittir.

Yüksek Lisans Beden Eğitimi Bölümü	
Yüksek Lisans programı	Beden Eğitimi Yüksek Lisans Programı
Yeterlilik derecesi	Master Derecesi
Birim	Spor Bilimleri Fakültesi
Müfredatın Süresi	01.08.2017-31.07.2019
Derece	120 AKTS
Süre	2 Yıl
Ana öğretim dili sınav dilidir	Fince

Beden Eğitimi ve Sağlık Eğitimi Öğretmen Eğitiminin amacı, öğrencinin geniş tabanlı bir sağlıklı yaşam uzmanı olan ve işini geliştirmekle ilgilenen bir öğretmen olarak büyümesini desteklemektir. Mezuniyetten sonra, öğrenciler yeni bilimsel bilgileri takip edebilir ve kendi çalışmalarına uygulayabilir, kendi uygulamalarını eleştirel olarak değerlendirebilir, öğretimlerini geliştirebilir ve öğretme durumlarında ve öğrenciyi spora motive edici ve öğrenci yönelimli bir atmosfer yaratabilir. Spor Bilimleri Lisans ve Yüksek Lisans programında öğrenciler; spor, çocuk ve gençlerin spor kültürünün yanı sıra öğrenme ve okul dünyasından öğrendikleri ve okul dünyasındaki çeşitli bilgi ve becerileri, bireysel olarak öğrenebilecekleri öğrenmeyi destekleyebilir ve çok profesyonel bir çalışma topluluğu içinde çalışabilecek bütünsel gelişimi, çalışmalarını geliştirmek için yeni araştırmalar yapabilir. (University of Jyvaskylä, 2018)

Öğrenme çıktıları

Spor bilimlerinde lisans ve yüksek lisans dereceleri (spor pedagojisinde önemli, Sağlık Eğitiminde küçük bir konu) eğitim ve spor alanında eğitim alanında uzman olarak hareket etme ve bu alandaki kuruluşlarda sağlık bilgisi çalışabilme becerisi. Eğitimi tamamladıktan sonra, öğrencinin geleceğin okullarındaki eğitim zorluklarını çözmek için çok yönlü malzeme yönetimi, pedagojik ve didaktik becerileri vardır. Çalışmalar, öğrencinin kendi pedagojik vizyon ve faaliyetlerini geliştirmeye odaklanmakta ve spor eğitmeni çalışmalarının sosyal öneminin farkındadır.

Tablo 4.2’de Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi yüksek lisans ders müfredatı gösterilmektedir.

Tablo 4.2: Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi Yüksek Lisans Ders Müfredatı

Dersler		Dönem	T	U	K	Ders Saati
Beden Eğitiminde İleri Çalışmalar (63 - 64 cr)						
Beden Eğitiminde İleri Çalışmalar, Zorunlu Dersler (46 - 48 cr)						
AE	LPES004 Beden Eğitiminin Derinleştirilmesi	4.			6	
MB	LPES005 Yüksek Lisans Tezi Semineri 1	4.	30		3	30
MB	LPES006 Yüksek Lisans Tezi 2	4.B	30		3	30
MB	LPES007 Yüksek Lisans Tezi	2.4.			28	
MB	LPES400 Bitirme Sınavı (Yüksek Lisans)					
MB	LPEA020 Grup Kontrolü ve HOPS	1.5.	24	24	3	48
Gelişmiş Yöntem Kursları (3 - 5 cr) 1 adet seç						
MB	LTKS004 Nitel Araştırma Yöntemlerinin Derinleştirilmesi 1	S	8	12	3	20
MB	LTKS002 Nicel Araştırma Yöntemlerinin Derinleştirilmesi	S	16	20	5	36
Seçmeli Derslerde Beden Eğitiminde İleri Çalışmalar (17 - 18 cr.) 17 ila 18 kredi arasından seçim yapın						
AE	LPES009 İleri Kayak Eğitimi	4.B	8	36	3	44
AE	LPES024 Doğa Sporları	4.S	8	56	4	64
AE	LPES011 Buz Pateni	4.B	2	24	2	26
AE	LPES012 İlk ve Motor Öğrenmenin Derinleşmesi	4.S	6	26	2	32
AE	LPES014 Okul ve Dans	4.B.S	2	18	2	20
AE	LPES015 Vücut Bakımı	4.B.S		33	2	35
AE	LPES017 Dans Jimnastik	4.B.S	4	28	2	32
AE	LPES018 Jimnastik ve Akrobasi	4.B	4	28	2	32
AE	LPES019 Su Sporları	4.B	14	34	3	48
AE	LPES020 Toplu sporlar	4.B.S	6	58	4	64
AE	LPES025 Kontrol Egzersiz ve Sağlık Egzersizi	4.S	8	18	2	26
AE	LPES026 Okul Sporlarında Öğrenmeyi Destekleme		18	24	3	42
MB	LPES027 Erken Çocukluk Eğitimi	4.B	12	12	2	24
AE	LPES028 Yeni Spor ve Eğitim Modelleri	4.B	3	28	2	29
GK	XRUL902 İsveçli sporcular için İsveççe / sözlü	4.B.S	10	16	2	26
MB	LPES029 Okul Refahı için Beden Eğitimi Öğretmeni				2-4	
AE	LPES1006 Fiziksel Performans Ölçümü ve Fiziksel Aktivite Teknolojisi	4.B	6	20	2	26
AE	LPES031 yurt dışında Beden Eğitiminde İleri Çalışmalar (1 - 10 cr)				1-10	
	Beden Eğitiminde Seçmeli Çalışmalar (0 - 25 cr) 0-25 kredi arasından seçim yapın					25
	Diğer Ortak Çalışmalar (39 cr)					39
MB	LTKS1001 Derinleşmeye Yönelik Araştırma Etiği					2
MB	Beden Eğitimi Öğrencileri İçin Pedagojik Konu Çalışmaları					
MB	OPEA215 Etkileşim ve İşbirliği 2					5
MB	LPEA501 Araştırmacı Öğretmen	2.S	10	20	1	30
MB	LPEA502 Müfredat Tasarımı ve Değerlendirmesi	3.B	14	30	2	44
MB	TERV511 Sağlık Eğitimi ve Sağlık Eğitiminin Temelleri	S	10		1	10
MB	OPEA415 Öğrenme ve Rehberlik 2					5
MB	OPEA615 Bilimsel Bilgi Oluşturma: Keşif Öğretimi 2					5
MB	LTKY3001 Kantitatif Analiz (Bütünleşik)	S	20	24	1	44

Tablo 4.2: Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi Yüksek Lisans Ders Müfredatı (Devamı)

Dersler		Dönem	T		U	K	Ders Saati
			T	U			
MB	LTKY3002 Nitel Analiz (Bütünleşik)	B	10	24		1	34
MB	OPEA515 Uzmanlık ve Uzmanlık: Rehberli Temel Eğitim						5
MB	OPEA525 Uzmanlık ve Uzmanlık: Gelişmiş Rehberli Uygulama)						7
MB	OPEA535 Uzmanlık ve Uzmanlık: Uygulamalı Rehberli Uygulama)						3
MB	KTK0006 Eğitim Yönetimi (Ped)						1

(University of Jyvaskylä, 2018)

Tablo 4.2 'e göre Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi Yüksek Lisans Ders Müfredatı 2yıl 4 dönem olarak öğrencilerin 120 AKTS ders almaları gerektiğini göstermektedir. Bu derslerin 67 AKTS si meslek bilgisi, 53 AKTS si alan eğitimi 2 AKTS genel kültürdür.

Tablo 4.3 da Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi beden eğitimi öğretmenliği lisans ve yüksek lisans ders müfredatı toplam kredileri gösterilmektedir.

Tablo 4.3: Finlandiya Jyvaskylä Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Ders Programı Genel Toplam

Genel Toplam		T	U	K	AKTS	SAAT	YÜZDE
MB	Meslek Bilgisi	373	339	156	156	712	52
GK	Genel Kültür	17	32	11	11	49	3,66
AE	Alan Eğitimi	393	932	133	133	1325	44,35
Toplam		783	1303	300	300	2086	100

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt probleminde 'Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin öğretim programının genel yapısı nasıldır?'

Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı ders müfredatı YÖK tarafından belirlenir. Son olarak 2018 yılında diğer bütün öğretmenlik programlarıyla birlikte beden eğitimi ve spor öğretmenliği ders programı da revize edilmiştir. Beden eğitimi ve spor

öğretmenliği lisans ders programı alan eğitimi, meslek bilgisi ve genel kültür derslerinden oluşur.

2018-2019 öğretim yılında uygulanmaya başlayan beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı ders müfredatı aşağıda verilmiştir. (YÖK).

Tablo 4.4: Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 1. Yıl Ders Programı

I. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Eğitime Giriş	2	0	2	3
MB	Eğitim Sosyolojisi	2	0	2	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1	2	0	2	3
GK	Yabancı Dil 1	2	0	2	3
GK	Türk dili 1	3	0	3	5
GK	Bilişim Teknolojileri	3	0	3	5
AE	Beden eğitimi ve Sporun temelleri	2	0	2	2
AE	İnsan Anatomisi ve Kinesioloji	3	0	3	3
AE	Hareket Eğitimi	2	2	3	3
Toplam		21	2	22	30

II. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Eğitim Psikolojisi	2	0	2	3
MB	Eğitim Felsefesi	2	0	2	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 2	2	0	2	3
GK	Yabancı Dil 2	2	0	2	3
GK	Türk Dili 2	3	0	3	5
AE	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	1	0	2	2
AE	Cimnastik	2	2	2	4
AE	Atletizm	1	2	2	4
AE	Takım Sporları 1	1	2	2	3
Toplam		16	6	19	30

Tablo 4.5: Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 2. Yıl Ders Programı

III. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Öğretim Teknolojileri	2	0	2	3
MB	Öğretim İlke Ve yöntemleri	2	0	2	3
MB	Seçmeli 1	2	0	2	4
GK	Seçmeli 1	2	0	2	3
GK	Toplumsal Hizmet Uygulamaları	1	2	2	3
AE	Seçmeli 1	2	0	2	4
AE	Beden Eğitimi-Spor Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	2	0	2	3
AE	Motor Gelişim	3	0	3	3
AE	Takım Sporları 2	1	2	2	3
Toplam		17	4	19	30

IV. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Türk Eğitim Tarihi	2	0	2	3
MB	Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2	0	2	3
MB	Seçmeli 2	2	0	2	4
GK	Seçmeli 2	2	0	2	3
AE	Seçmeli 2	2	0	2	3
AE	Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programları	2	0	2	3
AE	Egzersiz Fizyolojisi	3	0	3	5
AE	Ritim Eğitimi ve Dans	1	2	2	5
Toplam		16	2	17	30

Tablo 4.6: Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 3. Yıl Ders Programı

V. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2	3
MB	Eğitimde Ahlak ve Etik	2	0	2	3
MB	Seçmeli 3	2	0	2	4
GK	Seçmeli 3	2	0	2	3
AE	Seçmeli 3	2	0	2	4
AE	Antrenman Bilgisi	2	0	2	3
AE	Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi	2	2	3	4
AE	Takım Sporları 3	1	2	2	3
AE	Yüzme	1	2	2	3
Toplam		16	6	19	30

VI. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2	0	2	3
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2	3
MB	Seçmeli 4	2	0	2	4
GK	Seçmeli 4	2	0	2	3
AE	Seçmeli 4	2	0	2	4
AE	Beceri Öğrenimi	3	0	3	3
AE	Fiziksel Uygunluk	3	0	3	3
AE	Doğa Sporları	1	2	2	3
AE	Raket Sporları	1	2	2	4
Toplam		18	4	20	30

Tablo 4.7:Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 4. Yıl Ders Programı

VII. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Öğretmenlik Uygulaması 1	2	6	5	10
MB	Özel Eğitim ve Kaynaştırma	2	0	2	3
MB	Seçmeli 5	2	0	2	4
AE	Seçmeli 5	2	0	2	4
AE	Halk Oyunları	1	2	2	3
AE	Egzersiz ve Beslenme	2	0	2	3
AE	Eğitsel Oyunlar	1	2	2	3
Toplam		12	10	17	30

VIII. Yarıyıl Dersleri		T	U	K	AKTS
MB	Öğretmenlik Uygulaması 2	2	6	5	10
MB	Okullarda Rehberlik	2	0	2	3
MB	Seçmeli 6	2	0	2	4
AE	Seçmeli 6	2	0	2	4
AE	Beden Eğitimi ve Sporda Organizasyon ve Yönetim	2	0	2	3
AE	Sağlıklı Yaşam İçin Egzersiz Programlama	2	0	2	3
AE	Uyarlanmış Beden Eğitimi ve Spor	1	2	2	3
Toplam		13	8	17	30

Tablo 4.8:Türkiye’de 2018-2019 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Ders Programı Genel Toplam

Genel Toplam		T	U	K	AKTS	SAAT	YÜZDE
MB	Meslek Bilgisi	44	12	50	86	56	33
GK	Genel Kültür	26	2	27	42	28	18
AE	Alan Eğitimi	59	28	73	112	87	49
Toplam		129	42	150	40	171	100

Tablo 4.9: Türkiye’de ki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı Genel Kültür Dersleri

GENEL KÜLTÜR	T	U	K	Ders Saati
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1	2		2	2
Yabancı Dil 1	2		2	2
Türk dili 1	3		3	3
Bilişim Teknolojileri	3		3	3
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 2	2		2	2
Yabancı Dil 2	2		2	2
Türk Dili 2	3		3	3
Seçmeli 1	2		2	2
Toplumsal Hizmet Uygulamaları	1	2	2	3
Seçmeli 2	2		2	2
Seçmeli 3	2		2	2
Seçmeli 4	2		2	
Toplam	26	2	27	28

Tablo 4.9’da, Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki genel kültür dersleri 26 saat teorik ve 2 saat uygulamadan derslerinden oluştuğu ve müfredatta 27 krediyi oluşturduğu görülmektedir. Bununla birlikte müfredatın 28 ders saatinin genel kültür derslerinden oluşmaktadır.

Tablo 4.10: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Alan Eğitimi Dersleri

ALAN EĞİTİMİ	T	U	K	Ders Saati
Beden eğitimi ve Sporun temelleri	2		2	2
İnsan Anatomisi ve Kinesioloji	3		3	3
Hareket Eğitimi	2	2	3	4
Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2		2	2
Cimnastik	1	2	2	3
Atletizm	1	2	2	3
Takım Sporları 1	1	2	2	3
Seçmeli 1	2		2	2
Beden Eğitimi-Spor Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	2		2	2
Motor Gelişim	3		3	3
Takım Sporları 2	1	2	2	3
Seçmeli 2	2		2	2
Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programları	2		2	2
Egzersiz Fizyolojisi	3		3	3
Ritim Eğitimi ve Dans	1	2	2	3
Seçmeli 3	2		2	2
Antrenman Bilgisi	2		2	2
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi	2	2	3	4
Takım Sporları 3	1	2	2	3
Yüzme	1	2	2	3
Seçmeli 4	2		2	2
Beceri Öğrenimi	3		3	3
Fiziksel Uygunluk	3		3	3
Doğa Sporları	1	2	2	3
Raket Sporları	1	2	2	3
Seçmeli 5	2		2	2
Halk Oyunları	1	2	2	3
Egzersiz ve Beslenme	2		2	2
Eğitsel Oyunlar	1	2	2	3
Seçmeli 6	2		2	2
Beden Eğitimi ve Sporda Organizasyon ve Yönetim	2		2	2
Sağlıklı Yaşam İçin Egzersiz Programlama	2		2	2
Uyarlanmış Beden Eğitimi ve Spor	1	2	2	3
Toplam	59	28	73	87

Tablo 4.10’da Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki alan bilgisi derslerinin 59 saat teorik, 28 saat uygulamadan ve 73 krediden oluştuğu görülmektedir. Alan bilgisi derslerinin toplam süresi 87 saattir.

Tablo 4.11:Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Meslek Bilgisi Dersleri

MESLEK BİLGİSİ	T	U	K	Ders Saati
Eğitime Giriş	2		2	2
Eğitim Sosyolojisi	2		2	2
Eğitim Psikolojisi	2		2	2
Eğitim Felsefesi	2		2	2
Öğretim Teknolojileri	2		2	2
Öğretim İlke ve Yöntemleri	2		2	2
Seçmeli 1	2		2	2
Türk Eğitim Tarihi	2		2	2
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2		2	2
Seçmeli 2	2		2	2
Sınıf Yönetimi	2		2	2
Eğitimde Ahlak ve Etik	2		2	2
Seçmeli 3	2		2	2
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2		2	2
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2		2	2
Seçmeli 4	2		2	2
Öğretmenlik Uygulaması 1	2	6	5	8
Özel Eğitim ve Kaynaştırma	2		2	2
Seçmeli 5	2		2	2
Öğretmenlik Uygulaması 2	2	6	5	8
Okullarda Rehberlik	2		2	2
Seçmeli 6	2		2	2
Toplam	44	12	50	56

Tablo 4.11’de Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki meslek bilgisi dersleri verilmiştir ve buna göre programdaki meslek bilgisi dersleri 44 saat teorik, 12 saat uygulama ve 50 krediden oluşmaktadır. Meslek bilgisi ders saatleri, programın 56 saatini oluşturmaktadır.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

1. Finlandiya’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin giriş sınavlarının genel yapısı nasıldır?

Jyväskylä Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği için öğrenci seçimi

Beden eğitimi öğretmenliği, diğer öğretmen eğitimi programlarıyla karşılaştırıldığında, birden fazla şekilde istisnaidir. Örneğin, seçim süreci uzun zaman alır ve diğer çalışma alanlarından oldukça farklı olur. Beden eğitimi öğretmen eğitimi, öğrencilerin doğrudan beden eğitimi ve spor uzmanlıklarına göre seçildiği için doğrudan seçim denilen yöntemi kullanır. Program çok popülerdir, bu nedenle kabulde sadece çok yönlü fiziksel temel becerilere sahip motive olmuş, pedagojik odaklı adayların seçilme şansı vardır. Giriş sınavı, başvuru sahibinin pedagojik, etkileşim ve organizasyon becerilerini kısa bir öğretim oturumu boyunca ölçer. Fiziksel yetenekleri farklı spor testleri ile ölçülür ve adayların bilgi edinme ve uygulamalarını test etmek için yazılı bir sınav yapılır. Başvuru sahiplerinin yüksek motivasyonunun bir göstergesi, kabul edildikten sonra okuldan ayrılma oranları neredeyse yok denecek kadardır. Ayrıca, gerçek çalışmaya yönelik güçlü bir bağlılık, beden eğitimi öğretmenliği eğitimine kabul edilenler arasında son derece yüksek mezuniyet oranı (>% 90) ile yansıtılmaktadır. (Kalaja,2012)

Uzun zamandır iyi uygulanan fiziksel egzersiz seçim testleri, yazılı sınavlarda başarı ve sınıfta pedagojik becerilerin gösterilmesi üzerinde yoğunlaşmış öğrenci seçim testlerinde amaç, eğitim için belirlenen hedeflere ulaşmak için en iyi öğrencileri seçmek ve daha sonra beden eğitimi öğretmeni mesleğinde başarılı olmalarını sağlamaktır.

İki aşamalı öğrenci seçiminin ilk aşamasında, yeterlilik 2009 yılına kadar jimnastik ve sağlık bilgisi ve lise diploma notları bazında sıralama yapılarak verilmiştir. Başvuru sahibi, spor alanı lise diplomasından ve üniversitelerdeki ve kolejlerdeki önceki spor çalışmalarından ek puan alma fırsatı bulurdu. İkinci aşamaya sadece sıralamaya girebilenler davet edilirdi. İkinci aşamada, giriş sınavlarına davet edilenler (200 ila 260 erkek ve 200 ila 260 kadın), bir günlük bir test (spor pedagojisi, sağlık bilimi, sosyal ve spor biyolojisi literatüründe yapılan yazılı sınav), ve ardından sonraki tarihte yapılan fiziksel egzersiz testlerine girerlerdi. Gönüllü müzik testine katılarak 2004 yılına kadar ek puanlar alma şansları vardı. Adayın nihai puanı, yazılı sınav ve fiziksel egzersiz testlerinden elde edilen puanların toplamıydı. İlk aşamadaki başlangıç davet sıralaması dikkate alınmamaktadır.

2010 yılında, öğrenci seçiminin ilk aşaması herkese açık olan yazılı bir sınav ile birlikte okul diploma notu ve spor geçmişi ek puana ilişkin kriterler eşliğinde seçim sisteminde büyük bir yapısal değişiklik yapılmıştır. İkinci aşama seçim testleri önceden olduğu gibi fakat yazılı test olmadan yapıldı.

Yeni öğrenci sayısına ve seçim kriterlerine seçim komitesinin teklifi üzerine fakülte kurulu tarafından karar verilir. Öğrenci kontenjanları Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen eğitim ihtiyaçlarına göre değişmektedir. Buda son yıllarda, 50 temel öğrenci olarak, belirlenmiş ve bu sayının altısı İsveççe konuşanlara için tahsis edilmiştir.(Guide2011)

Öğrenci seçimi

Beden eğitiminde öğrenci seçiminin ilk aşaması, Haziran 2009'un başına kadar okul başarısı (lise mezuniyet sınavı) ve önceki spor çalışmalarına dayanıyordu. 2010' yılından bu yana, ilk aşama seçimi olarak herkesin katılması zorunlu yazılı sınav yapılmakta ve yine spor geçmişine göre ek puanlar alabilmekteler (Kalaja 2012).

İlk adım iki bölümden oluşur: yazılı bir sınav ve bir çalışma kursu (öğretmenlik yeterliliğini geçenler ve çok seviyeli eğitim için uygun olmayanlar için geçerli değildir).

Seçim iki aşamada gerçekleştirilir. İlk aşama, fakülte tarafından düzenlenen ulusal bir beden eğitimi seçimi sınavından (VALOVA) oluşur (maksimum puan 20). Yazılı sınavlar 2019 yılında aynı anda Jyväskylä, Rauma, Turku ve Vaasa'da düzenlenir, bazı yıllar daha fazla yerde yapıldığı da görülmüştür, örneğin 2013 yılı 7 ilde olmuştur. Başvuru sahipleri başvurularında yazılı teste katılacakları yeri belirtmelidirler. 50 soruluk çoktan seçmeli test, tüm katılımcı üniversitelerde aynı anda 19 Şubat 2019'da yapılmıştır. Yazılı sınava dahil edilecek konular (6 hafta önce) 8.1.2019'dan itibaren <https://www.jyu.fi/sport/> internet adresinde erişime açılmıştır.(Guide 2019)

Başvuru için ön koşul bir Finlandiya Bakaloryası (IB), Avrupa Bakaloryası (EB) veya Reifeprüfung (Avusturya lise Mezuniyet sınavı) , Lisans Derecesi, Mesleki Derecesi, Mesleki Derecesi veya en az üç yıl mesleki yeterlilik. Yukarıda belirtilen derecelerden birini tamamlayan herkes, derece ve dil yeterlilik gereklilikleri de dahil olmak üzere, eğitime başvuru için zaman ve kriterler gibi üniversiteye özgü muhtemel aranan kriterleri kontrol ederek başvuru yapabilir. Yükseköğretim nitelikleri için gerekli olan çalışmaların başvuru süresi sonunda tamamlanması gerekmektedir. İsveç'te bir lise veya temel okul ve

mesleki yeterlilik tamamlayanlar İsveç kotası için başvurabilirler. Engelli adaylar başvurularında önceki fiziksel faaliyetlerinin bir tanımını ve çalışmalara başvuru için gerekçelerini içeren bilgileri sunmalıdır.

Seçimin ilk aşamasının ikinci kısmı önceki çalışmalardan ve başvuruda belirtilen ek puanlardan oluşur.

Baccalaureate dereceleriyle ilgili önceki çalışmalar, anadil testi, en iyi yabancı dil performansı gösterenler ve diğer en iyi performans gösterilen iki konu için ek puan kazanılır. Lise diplomasının puanına göre 1 puana ve Beden eğitimi öğretmenin rehberliğine (Spor Danışmanı) 2 puana kadar ilave puanlar verilir.

İkinci adım (Egzersiz Derecesini geçmiş ve çok modlu eğitime uygun olmayanlar için geçerli değildir)

İkinci aşama, egzersiz testlerinden oluşan bir seçim testinden ve bir eğitim oturumundan oluşur. İkinci aşama sınavlarına 2019 yılı için 70 Fince konuşan ve 10 İsveççe konuşan lise mezunu toplam 80 aday öğrenci (yazılı sınav sonucuna göre sıralanan) davet edildi. Toplam kontenjan 2019 yılı için maksimum 36 yeni öğrenci olarak belirlenmiştir. Jyväskylä Üniversitesinde genellikle Mayıs-Haziran tarihleri arasında egzersiz testleri ve öğretim sınıflarından oluşan bir seçim testi yapılır. **NOT!** İstisnai olarak, seçim sınavı her başvuru sahibi için iki gün sürer.2019 yılında bu sınav 26 Nisan 2019 tarihinde başlatılmıştır.(Amounts and Selection Criteria of Students in 2019)

Adaylar, iki farklı seçim kriterine göre yazılı bir testten sonra ikinci aşama seçim testlerine davet edilirler:

1) başvuran adayların yarısı (56 Fince konuşan ve 4 İsveççe konuşan) yapılan yazılı sınav ve başlangıç puanları esas alınarak seçilir (yazılı sınavda en fazla 50 puan + başlangıç puanlarında azami puan 47 p. = Toplam puan en fazla 97 puan) ve

2) başvuran adayların diğer yarısı (56 Fince konuşan ve 4 İsveççe konuşan yazılı sınav puanına göre seçilecektir (en fazla 50 puan)

Engelli adaylar yazılı bir sınava katılır, uygulamalı beden eğitimi, mülakat ve öğretmenlik dersine katılır.

Egzersiz Testleri

Egzersiz testleri dört ana başlık altında; 1. Jimnastik (artistik, ritmik ve serbest) 2. toplu sporlar 3.Yüzme 4. Kış sporları (kayak ve paten) konularında egzersiz becerilerini test etmek için kullanılır. Egzersiz formlarının ağırlıklandırılması aynıdır. Egzersiz testlerinin değerlendirilmesi 0-12 ölçeğinde yapılır.

Öğretim sınıfı

Spor salonundaki seçim grubundaki üyelere ("öğrenciler") deneme durumunda verilen işi veya oyunu öğretmektir. Değerlendirme: "öğrencilere" verilen görevin amaçları, içeriği ve talimatları ile ne kadar net bir şekilde sunulduğu ve görevin gelişim aşamasında kendi karar ve hayal güçlerinin ne kadar uygun şekilde kullanıldığı ve "öğrencilerin" nasıl kullanıldığı ve kontrolünün ders esnasında nasıl gerçekleştiğine göre 0-40 ölçeğinde yapılır.

Eğitim için seçilenler

Öğrencilerin final seçimi, egzersiz testlerinden ve öğretim sınıfından elde edilen puanların toplamına - 84 puana kadar- egzersiz testleri 40 puana kadar dayanır.

İsveççe konuşanların seçimi

Öğretmen eğitiminde İsveççe konuşan adaylardan beden eğitiminde eğitim almak isteyenler önemli konudur. İsveççe konuşulan kontenjan dolmazsa, boş yerler için aynı cinsiyetten bir Fin dili konuşan aday seçilecektir. (Guide 2019)

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

1. Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin giriş sınavlarının genel yapısı nasıldır?

Türkiye’de öğrenci seçim yöntemleri formulusayonu YÖK tarafından ancak yapılacak sınav biçimi ve içeriği ve istenilen şartlar puanlar Üniversitelerin kendilerine bırakılmıştır (Özel Yetenek Sınavı Puanının (ÖYSP) ağırlıklandırmaya girebilmesi için bu puanların standart puanlara çevrilmesi gerekir. ÖYSP’lerin standart puana çevrilmesi için önce ÖYSP dağılımının ortalaması ve standart sapması hesaplanacak, daha sonra da her aday için aşağıdaki formül kullanılarak ÖYSP Standart Puanı hesaplanacaktır.

$$\text{ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP - SP)} = 10 \times \left(\frac{\text{Adayın ÖYSP Puanı} - \text{ÖYSP Dağılımının Ortalaması}}{\text{ÖYSP Puan Dağılımının Standart Sapması}} \right) + 50$$

Bu durumda her adayın bir ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP) olacaktır. ÖYSP-SP dağılımının ortalaması 50, standart sapması 10'dur. Yerleştirmeye esas olacak puan (Yerleştirme puanı = YP) aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanacaktır.

Aday aynı alanda (liselerin spor alan-kol) geliyorsa (30.03.2012 tarihi itibarıyla bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarından mezun olan veya öğrenim görmekte olan öğrenciler için uygulanacaktır.)

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP-DP}) + (0,11 \times \text{OBP}) + (0,22 \times \text{YGS-P}) + (0,03 \times \text{OBP})$$

Aday diğer alanlardan geliyorsa (YP = (1,17 x ÖYSP-SP-DP) + (0,11 x OBP) + (0,22 x YGS-P) (YÖK).

Tablo 4.12'de 2018-2019 eğitim öğretim yılında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerine öğrenci alan 79 üniversitenin normal öğrenciler, milli sporcular ve spor liseleri mezunlarına uygulanan TYT taban puanları ile yabancı uyruklu öğrenci tercihleri detaylı olarak incelenmiştir.

Tablo 4.12: Türkiye Üniversiteleri Üniversite Seçme Sınavı TYT Başvuru taban puanları

Üniversiteler	Milli –Spor Alanı				Tüm Liseler				Engelli		Y.U
	150	160	180	200	150	180	200	220	100	150	
Adıyaman Üniversitesi		•				•			•		
Adnan Mendere Üniversitesi	•				•					•	
Afyon Kocatepe Üniversitesi	•					•			•		
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	•M	•S				•					
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	•M		•S			•					
Akdeniz Üniversitesi				•				•			
Aksaray Üniversitesi	•M						210		•		
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi			•				•		•		•
Ankara Üniversitesi			M19 0	S 220				•250			•
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi		170					•			200	
Ardahan Üniversitesi	•				•						
Atatürk Üniversitesi	•M					•				180	
Özel Avrasya Üniversitesi	•				•						
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi			•			•					
Bahçeşehir Üniversitesi	•						•		•		
Bartın Üniversitesi	•					•			•		•
Özel Başkent Üniversitesi	•				•						
Batman Üniversitesi	M•		S190				•210				
Bayburt Üniversitesi	• ve ŞG					•			•		ŞG
Bingöl Üniversitesi	•					•					
Bitlis Eren Üniversitesi	•	S170				190					
Yozgat Bozok Üniversitesi		•					•				
Manisa Celal Bayar Üniversitesi			•					•	•		
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	•					•			•		
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi				•230				•230			
Çukurova Üniversitesi			•					•260			•
Dicle Üniversitesi			•					•			
Dokuz Eylül Üniversitesi				•250				•250			
Dumlupınar Üniversitesi	•						•		•		
Düzce Üniversitesi	•							•240			ŞG
Ege Üniversitesi	•						•				•
Erciyes Üniversitesi	•					•					
Erzincan Üniversitesi		•M	•S				•				ŞG
Eskişehir Teknik Üniversitesi					•				Puan Yok		
Fırat Üniversitesi		•					•				
Gaziantep Üniversitesi	•							•250			
Giresun Üniversitesi	•				•						
Gümüşhane Üniversitesi	•				•				Puan Yok		
Hacettepe Üniversitesi		en düşük üçyüz bininci (300.000) başarı sırasına									
Hitit Üniversitesi			•					•230	•		
İğdır Üniversitesi	•M	•S			•170			•270			
İnönü Üniversitesi				•							

Tablo 4.12: Türkiye Üniversiteleri Üniversite Seçme Sınavı TYT Başvuru taban puanları (devamı)

Üniversiteler	Milli –Spor Alanı	Tüm Liseler	Engelli	Y.U
Özel İstanbul Gedik Üniversitesi		•		•
Kafkas Üniversitesi	•	•		
Kahraman Maraş Sütçü İmam Üniversitesi		•	•180	
Karabük Üniversitesi	•	•210		
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	•M		•	•
Kastamonu Üniversitesi	•	•250		
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	•M •S10	•		
Kırıkkale Üniversitesi		•210	•	
KOCAELİ EÜNİVERSİTESİ MERKEZİ YERLEŞTİRME İLE				
Mardin Artuklu Üniversitesi ANTRENÖRLÜK	•	•		
Marmara Üniversitesi	•M		•	
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	•	•210	•250	
Mersin Üniversitesi Bulunacak			•250	
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	•M •S			
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi		•		
Muş Alparslan Üniversitesi	•M	•210		
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	•	•		•yös 20
Necmettin Erbakan Üniversitesi		•	•230	
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi		•	•	•
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	•M	•		
Ondokuz Mayıs Üniversitesi		•		•
Ordu Üniversitesi		•		
Pamukkale Üniversitesi	•M		•250	•
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	•M	•160		•
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi		•		
Selçuk Üniversitesi	•M •S		•	
Siirt Üniversitesi		•		
Süleyman Demirel Üniversitesi	•M		•	
Şırnak Üniversitesi		•		
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi		•190	•	
Trabzon Üniversitesi			•	•
Trakya Üniversitesi	•M	•		
Uludağ Üniversitesi	•M		•240	•
Uşak Üniversitesi MERKEZİ YERLEŞTİRME İLE				
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi		•		
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	•M	•210		•

M -Milli sporcu - S Spor Lisesi veya Spor Alanı mezunu - Y.U Yabancı Uyruklu

Tablo 4.12'e göre;

- Kocaeli Üniversitesi ve Uşak Üniversitesi 2018-2019 eğitimi öğretim yılında merkezi yerleştirme TYT puanı ile öğrenci almakta.
- Milli Sporcu Kontenjanı: Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığının 22.11.2010 tarih ve 5773 sayılı yazısına göre Bölümlerimiz için ilan edilen kontenjan içerisinde milli sporculara %15 kontenjan ayrılmıştır. İlgili yazıda bu kontenjanın %75'inin Olimpik spor dallarından, %25'inin ise Olimpik olmayan spor dallarından oluşması gerektiği belirtilmektedir.
- 2018-2019 özel yetenek sınavına katılan kadın adaylar için ayrılan kontenjanların dolmaması durumunda boş kalan kontenjanlar erkek adaylara veya mili sporcular boş kalırsa diğer adaylara aktarılacaktır.
- 2018-YKS'den itibaren özel yetenek sınavı ile öğrenci alan öğretmenlik programlarına başvuru yapabilmek için adayların TYT puanının en düşük 240 bininci başarı sırasına sahip olmaları gerekmektedir-
- Bayburt Üniversitesi Şehit ve gazi yakınları olarak eşi, çocuğu ya da kardeşi ile spor yapmasında sakınca olmayan gazilerin kendilerine özel kontenjan ayrılmıştır.
- Sınavların yapılış şekli ve aşamaları her yıl güncellenerek Özel Yetenek Sınav Kılavuzu'nda ayrıntılı olarak belirlenir. Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi, ÖSYM'nin ilgili yıla ait kılavuzunda yayınlanan esaslar çerçevesinde hesaplanan YP (Yerleştirme Puanı) en yüksekte en düşük puana doğru sıralandıktan sonra, Özel Yetenek Sınav Kılavuzu'nda ayrıntıları belirtilen aday sayısı kadarı asıl, asıl aday sayısı kadar yedek aday belirlenir. Sınav sonuçları sınav jürisinin değerlendirmesi ve Sınav Üst Komisyonu'nun onayından sonra Üniversite web sitesinde ilan edilir
- Özel yetenek sınavı başvurusu için ücret talep eden üniversiteler olmakla beraber koordinasyon parkuru uygulayan üniversiteler her deneme başına ücret talep etmekte. Ayrıca sınavlara itirazlar ücretli olup, çok nadir ücretsiz
- Kontenjan belirlerken SÖP ve koordinasyon parkuruna ayrı kontenjan verilmiş örneğin Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
- Yabancı uyruklu adayların şartları Tekirdağ Üniversitesinde YÖS sınavı istenmiş.
- Kontenjan belirlemede takım sporları bireysel sporlar SÖP olmayanlar gibi ayrı kontenjan belirlenmiş
- Trakya üniversitesi Kırkpınar sporcularına 1 kontenjan ayrılmış.

Tablo 4.13'de Türkiyede ki üniversitelerin özel yetenek sınavlarında uyguladıkları yöntemlerin neler olduğu detaylı olarak incelenmiştir.

Tablo 4.13: Türkiye Üniversiteleri Seçme Sınavı İçerikleri

Üniversiteler	Koordinasyon Sınavı	SÖP	Branş Sınavı	Koşu Barajı	Motorsal testler
Adıyaman Üniversitesi	• (Engelli)	•		•(Engeli ve Milli sporcu hariç)	
Adnan Menderes Üniversitesi					•
Afyon Kocatepe Üniversitesi	•			• Engelli	
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	•				
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	•				
Akdeniz Üniversitesi	•	•			
Aksaray Üniversitesi		• M	•		
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	•	•			
Ankara Üniversitesi	•				
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	•	•			
Ardahan Üniversitesi	•				
Atatürk Üniversitesi	•		•		
Özel Avrasya Üniversitesi	•	•			
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi		•		•	•
Bahçeşehir Üniversitesi	•	•			
Bartın Üniversitesi	•				
Özel Başkent Üniversitesi	•				•
Batman Üniversitesi	•				
Bayburt Üniversitesi	•				•
Bingöl Üniversitesi	•				
Bitlis Eren Üniversitesi	•				
Yozgat Bozok Üniversitesi	•				
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	•			•	•
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	•	•		•Engelli hariç	
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	•	•			
Çukurova Üniversitesi		•			•
Dicle Üniversitesi		•			•
Dokuz Eylül Üniversitesi		•			•
Dumlupınar Üniversitesi	•		•		
Düzce Üniversitesi					•
Ege Üniversitesi			•		
Erciyes Üniversitesi	•	•			
Erzincan Üniversitesi	•				
Eskişehir Teknik Üniversitesi		•Varsa			•
Fırat Üniversitesi		•			
Gaziantep Üniversitesi	•				
Giresun Üniversitesi	•				•
Gümüşhane Üniversitesi	•				
Hacettepe Üniversitesi					•
Hittit Üniversitesi	•				
Iğdır Üniversitesi	•				
İnönü Üniversitesi					•
Özel İstanbul Gedik Üniversitesi					•
İstanbul Üniversitesi		•			•
Kafkas Üniversitesi	•				

Tablo 4.13:Türkiye Üniversiteleri Seçme Sınavı İçerikleri (devamı)

Üniversiteler	Koordinasyon Sınavı	SÖP	Branş Sınavı	Koşu Barajı	Motorsal testler
Kahraman Maraş Sütçü İmam Üniversitesi	•				
Karabük Üniversitesi	•				
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	•				
Kastamonu Üniversitesi	•		•		
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	•	•			
Kırıkkale Üniversitesi	•				
Mardin Artuklu Üniversitesi	•	•			
Marmara Üniversitesi		•			•
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	•				
Mersin Üniversitesi	•				
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	•				
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi		•			•
Muş Alparslan Üniversitesi	•	•			
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	•	•			
Necmettin Erbakan Üniversitesi	•				
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	•				
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	•				•
Ondokuz Mayıs Üniversitesi		•			•
Ordu Üniversitesi	•				
Pamukkale Üniversitesi					•
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	•	•			
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi		•			•
Selçuk Üniversitesi	•		•		•
Selçuk Üniversitesi	•	•			
Siirt Üniversitesi	•				
Süleyman Demirel Üniversitesi	•				
Şırnak Üniversitesi	•				
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi			•		•Engelli
Trabzon Üniversitesi	•	• Kontenjanı farklı			
Trakya Üniversitesi			•		
Uludağ Üniversitesi	•				
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	•				
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	•				

Tablo 4.13'e göre;

- Üniversiteler çoğunlukla koordinasyon parkuru uyguluyor ve 9 üniversite koşu barajı sonrası koordinasyon parkuruna alıyor,
- Ege Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi sadece branş sınavı yapıyor,
- Adnan Menderes, Çukurova, Dicle, Dokuz Eylül, Düzce, Hacettepe, İnönü, Özel İstanbul Gedik, İstanbul, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversiteleri sadece motorsal testler sınavı yapıyor.
- Manisa Celal Bayar Üniversitesi koşu barajının ardından koordinasyon parkuru ve motorsal testler sınavı yapıyor.
- Selçuk Üniversitesi Koordinasyon parkuru branş ve motorsal test sınavı şeklinde 3 sınav yapıyor.
- Özgeçmiş Değ Formu Adaylar Olimpik branşlar ve Olimpik Olmayan Branşlar olmak üzere 2 (iki) ana kategoride değerlendiriliyor 21 Üniversite sporcu özgeçmiş değerlendirme ek puanı yerleştirme puanına ekliyor.
- Branş sınavı düzenleyenler tüm branşları dahil etmiyorlar seçili bir kriter yok istedikleri branşları üniversiteler belirliyor..
- Engelli sınavları bazı üniversitelerde 75850160-199-24304 sayılı kararı gereği özel yetenek sınavlarına başvurmaları uygun görülmüştür
- Yerleştirme puanı hesaplanırken Üniversiteler kendileri yüzdeler oranlarını belirliyor örneğin Aksaray Üniversitesi SÖP %90 beceri testi %10

Tablo 4.14 te Üniversitelerin uyguladıkları koordinasyon parkuru basamakları detaylı olarak incelenmiştir.

Tablo 4.14:Koordinasyon Sınavı İçerikleri

Üniversiteler	Dayanıklılık	Çabukluk	Sıçrama	Denge	Dinamik Denge	Devamlılık	Koordinasyon	Patlayıcı kuvvet	isabet
Adıyaman Üniversitesi Engelli Adayalar İçin	•	•	•	•		•	•		
Afyon Kocatepe Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		•
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	•	•	•	•		•	•	•	•
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Akdeniz Üniversitesi	•	•		•		•	•	•	•
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		
Ankara Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	
Ardahan Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		•
Atatürk Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		
Özel Avrasya Üniversitesi		•	•	•		•	•		•
Bahçeşehir Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		
Bartın Üniversitesi	•	•	•	•		•	•	•	•
Özel Başkent Üniversitesi Spor Bilimleri		•	•	•	•	•	•		•
Batman Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Bayburt Üniversitesi	•	•	•	•		•	•	•	•
Bingöl Üniversitesi		•	•	•		•	•	•	•
Bitlis Eren Üniversitesi	•	•	•	•		•	•	•	
Yozgat Bozok Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	
Manisa Celal Bayar Üniversitesi		•	•			•	•		•
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	•	•	•		•	•	•	•	
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi		•	•	•		•	•	•	•
Dumlupınar Üniversitesi	•	•	•	•		•	•		
Erciyes Üniversitesi	•	•	•			•	•	•	
Erzincan Üniversitesi	•	•	•	•		•	•		•
Gaziantep Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	
Giresun Üniversitesi		•				•	•		•
Gümüşhane Üniversitesi		•	•			•	•	•	•
Hitit Üniversitesi	•	•	•	•		•	•		
Iğdır Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	
Kafkas Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi		•	•	•	•	•	•		•
Karabük Üniversitesi	•	•	•	•	•		•		•
Karamanoğlu Mehmetbeyü Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	
Kastamonu Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	
Kilis 7 Aralık Üniversitesi		•	•	•		•	•		
Kırıkkale Üniversitesi		•	•	•	•	•	•		•
Mardin Artuklu Üniversitesi		•	•		•		•		
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	•	•	•	•		•	•	•	•
Mersin Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Tablo 4.14: Koordinasyon Sınavı İçerikleri (devamı)

Üniversiteler	Dayanıklılık	Çabukluk	Sıçrama	Denge	Dinamik Denge	Devamlılık	Koordinasyon	Patlayıcı kuvvet	isabet
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi		•	•	•	•		•		
Muş Alparslan Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Necmettin Erbakan Üniversitesi	•	•	•			•	•	•	•
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	•	•	•	•	•	•	•		
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi		•	•	•		•	•	•	•
Ordu Üniversitesi		•	•	•		•	•	•	•
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	•
Selçuk Üniversitesi		•	•	•	•				•
Siirt Üniversitesi		•	•			•	•	•	•
Süleyman Demirel Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	
Şırnak Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	•
Trabzon Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	
Uludağ Üniversitesi		•	•			•	•	•	•
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi		•	•	•	•	•	•	•	
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	•	•		•			•	•	

Tablo 4.14' e göre;

- Üniversiteler koordinasyon parkurunu kendileri belirlemektedir. Dayanıklılık, çabukluk, sıçrama, denge, dinamik denge, devamlılık, koordinasyon, patlayıcı kuvvet, isabet becerilerini zamana karşı ölçtükleri istasyonlar kullanmışlar. Fotosel ile başlangıç bitişler belirlenmekte, tüm sınav kamera ile kayır altına alınmakta diğer adaylar canlı yayınla parkurda yarışan adyaları izleyebilmektedir.
- Çoğunlukla üniversitelerde koordinasyon parkurunda, adaylar iki (2) kez teste girerek en iyi dereceleri değerlendirmeye alınmaktadır. Ancak bazı üniversitelerde tek hak veriliyor.
- Koordinasyon sınavında her parkur başında görevli öğretim üyeleri hatalı yada eksik durumlarda tekrar etmelerini istemektedir.
- Engelli Adayların Özel Yetenek Sınavında Uygulanacak Beceri-Koordinasyon Testi normal adaylardan farklı uygulanıyor.

Tablo 4.15 üniversitelerin yaptıkları motorsal testler ve koşu parkurları detaylı olarak incelenmiştir.

Tablo 4.15: Motorsol Test ve Koşu Sınavı İçerikleri

Üniversiteler	koşu	Dikey Sıçrama	Koşu	20m mekik koşusu (Shuttle Run Test)	Cimnastik	Geiye top atma Durark sağk topu atma
	Labirent testi	Durarak çift adım atlama				
Adnan Menderes Üniversitesi		•DS	•60m			•GTA
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi			Modifiye T Çeviklik testi	•30m		•GTA
Özel Başkent Üniversitesi					•	
Bingöl Üniversitesi	•					
Manisa Celal Bayar Üniversitesi			•60m		•	
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi			•30m			
Çukurova Üniversitesi			•30m	•		
Dicle Üniversitesi			•60-800-1500 seçmeli			
Dokuz Eylül Üniversitesi			•30m	•	•	
Düzce Üniversitesi			•30m			
Eskişehir Teknik Üniversitesi			E60m 30m			
Giresun Üniversitesi					•	
Hacettepe Üniversitesi			•30m	•		
İnönü Üniversitesi	•					
Özel İstanbul Gedik Üniversitesi		•DÇ	•40m - 800m-1000m			DST
İstanbul Üniversitesi			•30m	•		
Marmara Üniversitesi			B 800m/ E 1500m			
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi			•30m			
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi			B 800m/ E 1500m			
Ondokuz Mayıs Üniversitesi			İllinois Test Parkuru			
Pamukkale Üniversitesi				•		
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi						Pençe Kuvveti
Selçuk Üniversitesi			100m /B 800/ E1500			
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi			400m engelli			

Tablo 4.15' e göre;

- Motorsal test olarak labirent koşusu, durarak dik sıçrama, durarak çift adım atlama, modifiye T çeviklik testi, İllinois test parkuru, 20 mt mekik koşusu, geriye durarak sağlık topu atma ve pence kuvveti testi kullanılmakta,dır.Koşu testlerinde ise 30m,40m, 60m, 400m, 800m,1000m 1500m kullanılmakta.
- Koşu testleri kadın ve erkek adaylara farklı mesafe uygulanmakta.
- Dicle üniversitesi 60 m, 800m , 1500 m koşu testini adayın seçimine bırakmakta.
- Tokat Gaziosmanpaşa üniversitesi sadece kadın ve erkek engellilere 400m koşu testi yapmaktadır.

Tablo 4.16 başvuru için ön koşul isteyen üniversitelerin istedikleri ön koşullar detaylı olarak icelenmiştir.

Tablo 4.16: Başvuru için Ön Koşul isteyen Üniversiteler

Üniversiteler	SÖP	Koşu testi	TYT puan sırası
Aksaray Üniversitesi	• 3 yıl		
Ankara Yıldırım Beyazıt Ünivesitesi	•Engelli		
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi		1500m	
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	•	30m	
Marmara Üniversitesi	•2 Yıl 1 maç	800/1500 m	
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	•2 Yıl		
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi		800 m /1500m	
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi			• A
Selçuk Üniversitesi		100m	

Tablo 4.16'ya göre Aksaray Üniversitesi 3 yıl sporcu özgeçmişinin olmasını, Ankara Yıldırım Beyazıt üniversitesi engelliler için SÖP Marmara Üniversitesi 2 yıl 1 maç SÖP 800/1500m koşu, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2 yıl SÖP özgeçmiş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 1500 m, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 30m, Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi 800/1500m koşu Selçuk Üniversitesi 1000m koşu ön koşulu istemektedir

4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

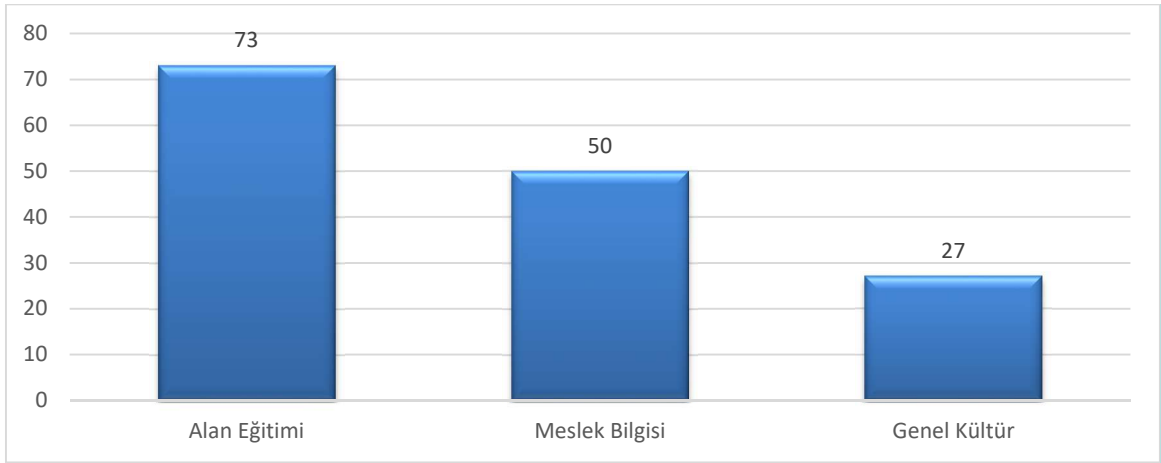
Finlandiya ve Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin giriş sınavlarının benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

Finlandiya'da 14 üniversite ve 22 Uygulamalı Bilimler Üniversitesi içinde sadece Jyväskylä Üniversitesinde beden eğitimi öğretmenliği var. Finlandiya da yazılı sınavın ardından kontenjana göre adaylar özel yetenek sınavına alınıyor. Jinastik, Su Sporları, Top

Sporları Kış Sporları 4 ana spor kategorisinde sınava alınıyorlar. Öğrenciler sınava giren öğrencilerle öğretmenlik uygulaması sınavına alınıyorlar. Türkiye’de bulunan üniversitelerde YÖK tarafından yapılan TYT temel yeterlilik sınavı sonuçlarına göre özel yetenek sınavlarına girebilmekte. Özel yetenek sınavları üniversitelerin kendileri tarafından belirlenmektedir. Branş sınavı, koordinasyon parkuru, motorsol testler ve koşu parkurları sınavı üniversitelerin tercihleri doğrultusunda yapılmaktadır. Her iki ülkede de yazılı sınavın ardından yapılan özel yetenek sınavları bakımından iki ülke arasında benzerlik vardır. Ayrıca her iki ülkede sporcu öz geçmişi değerlendirilmesine göre ek puanlar verilmekte. Finlandiyada özel yetenek sınavının ardından yapılan öğretmenlik uygulaması sınavı Türkiyede yapılmamaktadır. Bu bakımdan farklılık vardır.

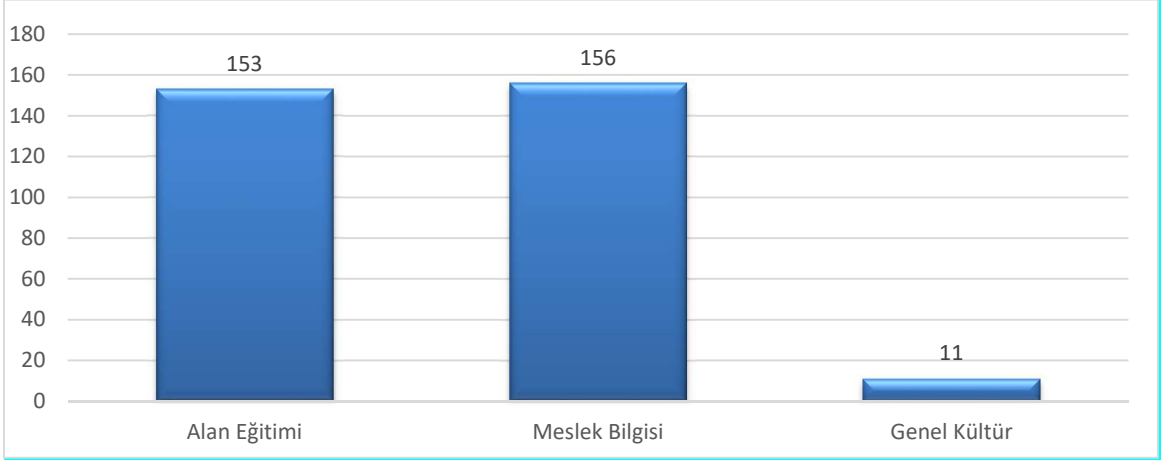
4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular

Finlandiya ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren üniversitelerin öğretim programlarının benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Şekil 4.1: Türkiye de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre yüzdeler dağılımı

Şekil 4.1’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre dağılımı verilmiştir. Şekil 3’de görüldüğü üzere alan eğitimi dersleri %48,67 (73 kredi) ile toplam kredinin yarısından çoğuna sahiptir. Meslek bilgisi dersleri %33,34 (50 kredi) ve genel kültür dersleri de %18 lük (27 kredi) yüzdelerle alan eğitimini takip etmektedir.

Şekil 4.2: Finlandiya’da Jyväskylä Üniversitesi beden eğitimi ve sağlık öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre yüzdelik dağılımı

Şekil 4.2’de Finlandiya Jyväskylä Üniversitesinde beden eğitimi ve sağlık öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre dağılımı verilmiştir. Şekil 4’de görüldüğü üzere Meslek bilgisi dersleri %52 (156 kredi) ile toplam kredinin yarısından çoğuna sahiptir alan eğitimi dersleri. %44,33 (133 kredi) ve genel kültür dersleri de %3,66 lük (11kredi) yüzdelik payla meslek bilgisini takip etmektedir.

Türkiyede beden eğitimi ve spor öğretmenliği lisans eğitim süresi 4 yıl 240 AKTS Finlandiya’da ise beden eğitimi ve sağlık öğretmenliği lisans ve yüksek lisans zorunlu 5 yıl 300 AKTS olarak farklılık görülmektedir. Türkiye’de şekil 3 te gösterildiği gibi beden eğitimi ve spor öğretmenliği ders müfredatı %48,67 ile alan eğitimi ağırlıklıdır. Finlandiya Jyväskylä Üniversitesinde beden eğitimi ve sağlık eğitimi öğretmenliği şekil 4te gösterildiği gibi %52 ile meslek bilgisi eğitimi ağırlıklı olarak farklılık göstermektedir.

Finlandiya da bulunan 14 üniversite ve 22 uygulamalı bilimler üniversitesi arasında sadece Jyväskylä Üniversitesinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü olduğu için bu üniversitenin ders müfredatları ve giriş sınavları karşılaştırılmıştır. Finlandiya’da üniversitelerin ders programları üniversitelerin kendileri tarafından hazırlandığından, ders programları, üniversiteye göre değişiklik göstermektedir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştiren Üniversiteler ve diğer tüm öğretmenlik bölümlerinde olduğu gibi ders müfredatı YÖK tarafından belirlenmekte ve tüm üniversitelerde tek tip olarak uygulanmaktadır. Finlandiya’da ise 14 üniversite ve 22 uygulamalı bilimler üniversitesi arasında sadece Jyväskylä Üniversitesi beden eğitimi ve sağlık öğretmeni yetiştirmeye yetkilidir. Finlandiya’da tek tip müfredat yoktur ancak eğitim ve kültür bakanlığı tarafından belirlenen çekirdek müfredatı gerçekleştirmek için Üniversiteler kendi müfredatlarını hazırlamaktalar. Jyväskylä Üniversitesi Spor ve Sağlık Bilimleri Fakültesi kendi müfredatını hazırlamıştır.

Müfredat içerik olarak benzerlik göstermektedir. Finlandiya’da yüksek lisans yapmak zorunlu olduğu için tüm rakamsal değerler daha yüksek görünmektedir. Burada en çok dikkat çeken husus ise öğretmenlik uygulamalarının fazla olması ve yüksek lisans olması nedeniyle kapsamlı mezuniyet tezinin hazırlanmasıdır.

Türkiye’de bulunan üniversitelerin beden eğitimi ve spor eğitimi alanına karşılık Finlandiya Beden Eğitimi ve Sağlık alanında öğretmen yetiştiriyor. Sporun yerine sağlık alınmıştır. Bu konuda başta Amerika olmak üzere birçok gelişmiş ülkede benzer uygulamalar görülmüştür.

Her iki ülkede beden eğitimi spor öğretmenliği bölümleri için bir özel yetenek giriş sınavı uygulanmakta sınavlar karşılaştırıldığında Finlandiya’da yapılan ikinci aşama fiziksel egzersiz testlerine ilaveten öğretmenlik uygulamasının değerlendirilmeye dâhil edilmesi olarak görünmektedir. Türkiye’de 2018 yılı için 2 üniversitede yetenek sınavının yapılmadığı sadece merkezi yerleştirme sonuçlarına göre öğrenci aldıkları tespit edilmiştir. Tablo 18 de gösterilen Kocaeli Üniversitesi ve Uşak Üniversitesi.

Finlandiya’da beden eğitimi öğretmenliği kontenjanları eğitim ve kültür bakanlığı tarafından koordineli olarak belirlenmesi nedeniyle Jyväskylä Üniversitesi de bu doğrultuda kontenjan belirliyor buda mesleğin sonunda öğretmenliği garanti altına alıyor mezunların nerdeyse tamamı öğretmen olarak istihdam ediliyor öğretmen olmayanlar çok az olmakla birlikte büyük takımlarda antrenörlük tercih ediyorlar. Türkiye’de beden eğitimi öğretmenlik kontenjanları üniversitelerin teklifi ile YÖK tarafından belirleniyor

ancak Milli Eğitim Bakanlığının ihtiyaçları doğrultusunda yapılmadığı için mezunların çoğunluğu başka alanlarda(son yıllarda Polis olarak) çalışmak zorunda kalıyor. Türkiye’de beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğretmenlik dışındaki diğer bir alandan (Antrenörlük, Rekreasyon, Spor Yöneticiliği) mezun olanlar dışarıdan formasyon dersi alarak öğretmen olarak istihdam edilebilmekte hatta özel okullarda buna da ihtiyaç duyulmuyor. Buda beden eğitimi öğretmenlik mesleğinin ülkemizde popülaritesini oldukça düşürüyor.

Finlandiya’da beden eğitimi öğretmenliği başvuruları çok yüksek olması ve sadece başvuruların %3-5 gibi bir oranla kabul edilmesi öğrencilerin programa en az 3 -5 kez başvuru yaptıklarını gösteriyor buda ülkede beden eğitimi ve spor bölümlerine ücret karşılığı hazırlık çalışmaları yürüten özel kurumların oluşmasına neden olmuş. Türkiye’de de benzer (bir dönem benimde yaptığım) beden eğitimi ve spor öğretmenliği hazırlık kursları mevcut. Aradaki fark ise Türkiye’de üniversitelerin herhangi bir alanına yerleşememiş olanların çoğunlukla bu kursları tercih etmesi. (Kendi çalıştırdığım dönemden gözlemlerim.)

5.2. Tartışma

Finlandiya’daki üniversitelerin müfredatlarının eğitim ve kültür bakanlığı çekirdek müfredat doğrultusunda kendileri tarafından belirlendiği ve meslek bilgisi dersleri ağırlıklı olduğu tespit edilmiştir. Özcan (2004) “Türkiye ile bazı Avrupa Birliği ülkelerinin beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması” yüksek lisans tezinde de benzer bir şekilde İngiltere, Fransa, Belçika, Almanya meslek bilgisi derslerine ağırlık verdiğini tespit etmiştir. Harmandar (2008) “Avrupa Birliğine üye ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye’deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması” yüksek lisans tezinde ise İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristanda beden eğitimi öğretim programı her üniversite tarafından hazırlandığı belirtmiştir.

Harmandar (2010) “Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının İncelenmesi; Türkiye-Belçika Karşılaştırılması” doktora tezinde Belçika, İspanya, Finlandiya İtalya, İngiltere, Yunanistanda tek tip müfredatın olmadığını ve müfredatın üniversitelerin kendileri tarafından belirlendiğini, Belçika’da orta öğretim

kurumlarında beden eğitimi öğretmenliği için yüksek lisansın zorunlu olduğunu ve derslerin meslek bilgisi ağırlıklı olduğunu belirtmiştir.

Ülkemizde YÖK tarafından merkezi olarak belirlenen lisans müfredatı araştırmada verilen Özcan (2004), Harmandar (2008), Harmandar (2010), ülkelerde üniversitelerin kendileri tarafından yapıldığı ve meslek bilgisi ağırlıklı oldukları belirtilmiş, araştırmada Finlandiya Jyväskylä Üniversitesi nin beden eğitimi öğretmenliği müfredatının kendisi tarafından hazırlandığı ve meslek bilgisi ağırlıklı olduğu bulgusunu desteklemektedir.

Araştırmada Finlandiya’da beden eğitimi öğretmenliği için yüksek lisansın zorunlu olduğu bulgusu ile aşağıda daha önceki çalışmalarında öğretmenlik için yüksek lisans eğitiminin zorunlu olduğu bulgusuna ulaşan çalışmalar listelenmiştir.

Efe (2010) “Avusturya ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği ve antrenörlük eğitimi müfredatlarının karşılaştırılması” yüksek lisan tezinde Avusturya ve Türkiye arasındaki beden eğitimi öğretmeni yetiştirme ve antrenörlük eğitimi sürelerinin farklılık gösterdiği, ayrıca bölümlerde verilen derslerde gözle görülür farklılıkların olduğu, Avusturya’da ki lisans eğitiminin aynı zamanda belirli not ortalamasına ulaşıldığında ve belirli birim de derslerin başarılmaması durumunda Türkiye’de ki yüksek lisans mezuniyetine eşit olduğu göze çarpmıştır.

İmamlı (2015), “Fransa ve Türkiye’nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarının karşılaştırılması” yüksek lisans tezinde Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü lisans programının dört yıl olması, Fransa’da ise lisans programlarının 3 yıl sürmesi ve yüksek lisansın beden eğitimi öğretmenliği için zorunlu olmasını önermektedir.

Ateş ve Burgaz (2014) “Türkiye, ABD ve Finlandiya Öğretmen Yetiştirme Sistemlerine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri ve Türkiye’deki Sistemin Geliştirilmesine İlişkin Öneriler” isimli çalışmada; öğretmen adaylarının üniversiteye girişinde tek yazılı sınavın seçim için yeterli olmadığı, adayların; bireysel mülakat, tutum testleri ve lise referans mektuplarının da sisteme dahil edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir. Eğitim süresinin, yüksek lisans da kapsayacak şekilde uzatılabileceği önerisi çalışmamızda elde ettiğimiz bulgular ışığında eğitim seviyesi PISA sınavlarında üst seviyede olan Avrupa Birliği ülkelerinde yüksek lisansın öğretmenlik için zorunlu hale geldiğini göstermektedir.

Aras ve Sözen (2014) “Türkiye, Finlandiya ve Güney Kore’de Öğretmen Yetiştirme Programlarının İncelenmesi” başlıklı çalışmada Okul öncesi öğretmenliği, sınıf

öğretmenliği ve matematik öğretmenliği programları seçilmiş ve bu ülkelerde dört temel alanda farklılık ve benzerliklere odaklanılmıştır. Türkiye’de dört yıllık öğretmen eğitiminin ardından devlet okullarında öğretmen olarak görev yapabilmeleri için yüksek lisans eğitimi ya da ek başka bir eğitim istenmemekte ve öğretmen adayı bilişsel bilginin yanı sıra duyuşsal becerileri ölçen herhangi bir sınava tabi tutulmamaktadır. Fakat lisans eğitiminin sınava girmeye hak kazanmak dışında öğretmen atamalarına etkisinin olmaması öğretmen yetiştirmeye yönelik hazırlanan bu lisans programlarının kalitesi üzerine düşündürmektedir.

Kalemoğlu (2011), Harmandar (2008) (2010),Özcan (2004),İmamlı (2015), Efe(2010) Aras ve Sözen (2014) yüksek lisansın öğretmenlik için zorunlu olması araştırmanın Finlandiya’da beden eğitimi ve sağlık öğretmenliği için yüksek lisans eğitiminin zorunlu olması bulgusu ile benzerlik göstermektedir. Günümüz modern eğitim sistemleri içinde başarı elde etmek için iyi yetişmiş öğretmenlerin gerektiği yapılan bilimsel araştırmalarda ortaya konulmuştur. Bu sebeple yüksek lisansın zorunlu olması yetişecek öğretmenlerin değişen ve gelişen dünyaya adapte olmalarını kolaylaştıracak; araştıran, sorgulayan ve sürekli gelişim isteği olan donanımlı öğretmenler mesleğe kazandırılacaktır.

5.3. Öneriler

- Araştırma bulgularından hareketle Finlandiya da Jyväskylä Üniversitesi beden eğitimi ve sağlık öğretmenliği bölümüne kabul edilecek öğrencilerin sayısı Finlandiya eğitim ve kültür bakanlığı ortaklığı ile belirlenmekte buda mezun öğrencilerin işe yerleşmesini garanti etmekte. Ülkemizde de YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerine alınacak öğrenci sayılarına birlikte karar vermeli. Böylelikle mezun öğrencilerin işe yerleşmeleri garanti altına alınabilir.
- Bulgular ışığında öğretim programlarının üniversitelerin kendi imkanları ve bulunduğu bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanması önerilebilir.
- Araştırmamızda elde edilen bulgularla Finlandiya’nın öğrenci seçiminde uyguladığı öğretmenlik uygulaması sınavı Türkiyede önümüzdeki yıllarda yapılacak beden eğitimi ve spor öğretmenliği özel yetenek sınavlarında kullanılması önerilebilir.
- Çalışmamızda elde ettiğimiz bulgular ve diğer benzer çalışma yapan

arştırmacılarında belirttiği gibi öğretmenlik mesleğinin kutsallığı ve önemi göz önüne alındığında yüksek lisans derecesinin zorunlu olması önerilebilir.

- Diğer araştırmacılar Finlandiya da uygulanan beden eğitimi öğretmenlik uygulama sınavlarının öğretmen seçimine olan etkisini araştıracabilir. Finlandiya'nın eğitimdeki başarısı ve olimpiyat oyunlarındaki başarısında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin rollerini araştıracabilir.

KAYNAKÇA

- Abalı, A. (1974). Cumhuriyetimizin 50.yılında Gençlik ve Spor. Ankara G.S.B Yayını
- Akdağ, B. (2005). “İsveç’te Öğretmen Yetiştirme”, Bilim Eğitim Toplum Dergisi, cilt: 3, sayı: 12, sayfa 58–69.
- Akpınar, B. ve Aydın, K. (2007). Türkiye ve bazı ülkelerin eğitim reformlarının karşılaştırılması. Fırat Üniversitesi Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi.
- Akyüz, Y. (2001). Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 2001’e). İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım
- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (www.ayk.gov.tr 20.09.2018)
- Annerstedt, C. (2008). Physical education in Scandinavia with a focus on Sweden: A comparative perspective. *Physical Education & Sport Pedagogy*. doi: 573 10.1080/17408980802353354
- Aras, S. ve Sözen, S. (2012). Türkiye, Finlandiya ve Güney Kore’de Öğretmen Yetiştirme Programlarının İncelenmesi. TED Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Ankara.
- Arun, A. C. (1990). "Türkiye'de Cumhuriyet Devrinde Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Çalışmaları ve Aşamaları" Spor Bilim, Sayı: 1.
- Atabeyoğlu, C. (1989). Atatürk ve Spor. Ankara: T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı, Yayın No: 90.
- Ataünal, A. (2013). Çağdaş Eğitim Anlayışı, Mili Eğitim Vakfı Yayını, No 7.
- Ateş, H. ve Burgaz, B. (2014). ABD ve Finlandiya Öğretmen Yetiştirme Sistemlerine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri ve Türkiye’deki Sistemin Geliştirilmesine İlişkin Öneriler Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ankara
- Ayas, N. (1948). Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitimi: Kuruluşlar, Tarihçeler. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Bailey, R. Armour, K. Kirk, D. Jess, M. Pickup, I. & Sandford, R. (2009). The educational benefits claimed for physical education and school sport: An academic review. *Research Papers in Education*, 24,1-27
- Bakioğlu, A. ve Yıldız, A. (2013). Finlandiya’nın PISA başarısına etki eden faktörler bağlamında Türkiye’nin durumu *Eğitim Bilimleri Dergisi / Journal of Educational Sciences*
- Baykal, İ. H. (1953). Enderun Mektebi Tarihi. Cilt 1, İstanbul: Halk Basımevi.

- Bennett, B. Howell, M. & Simri, U. (1983). *Comparative Physical Education and Sport*. Second Edition. Philadelphia: Lea & Febiger the first book on comparative PE & sport.
- Bereday, G. Z. F. (1957). Some methods of teaching comparative and international education. *Comparative and International Education Review*
- Bereday, G. Z. F. (1964). *Comparative method in education*. New York: Holt, Rinehart & Winston Inc.
- Berg, P.ve Lahelma, E. (2010). Gendering processes in the field of physical education. *Gender and Education*, 22, 31–46. doi: 10.1080/09540250902748184
- Bilge, N. (1989). *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Boyce, B. A. (2002). Title IX: What now? *Journal of Health, Physical Education, Recreation and Dance*,
- Bucher, C. A. (1983). Revied. published as: *Foundations of physical education and sport*. 9th ed.
- Capel, S. ve Whitehead, M. (2012). *Debates in Physical Education*
- Centers for Disease Control and Prevention, (2011-2013). *Comprehensive school physical activity programs: A guide for schools*. Atlanta, GA: U.S. Department of Health and Human Services. <https://www.cdc.gov/>
- Ceylan, G. (2017). Türkiye İle Finlandiya’nın Eğitim Sistemleri İle Ders Programlarındaki Beden Eğitimi Dersinin Yeri Ve Önemi Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 1, Sayı 1
- Cihaner, S, (1998). *Cimnastik*. İstanbul: Türk Spor Vakfı Yayınları.
- Colagrossi, M. (2018). 10 reasons why Finland's education system is the best Why isn't America copying it? (<https://bigthink.com/>)
- Çobanoğlu, R. ve Kasapoğlu, K. (2010). PISA’da Fin Başarısının Nedenleri Ve Nasılları Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)
- Darling-Hammond , L. (2007). “Teachers; Preparing Teachers For A Changing World: What Teachers Should Learn & Be Able To Do Publisher: Jossey-Bass; 1 edition
- Demir, G. T. (2017). 1918-1938 yılları arasında yayınlanan eğitim dergilerindeki karşılaştırmalı eğitim makaleleri. *Cumhuriyet International Journal Of Education*,

- D'Amico, R. L. ve Yan Ho, W. K. (2016). Comparative physical education and sport, Encyclopedia of Life Support Systems (EOLSS)
- ECTS-AKTS The European Credit Transfer and Accumulation System,(Erişim 20.10.2018) https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/european-credit-transfer-and-accumulation-system-ects_en
- Education Finland <https://www.educationfinland.fi/> (erişim 10.11.2018).
- Efe, A. R. (2010). Avusturya Ve Türkiye’de Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Ve Antrenörlük Eğitimi Müfredatlarının Karşılaştırılması, yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi
- Epstein, E. H. (1992). Comparative Education and International Education . ERIC Number: EJ456342
- Eraslan, A. (2009). Finlandiya’nın PISA’daki Başarısının Nedenleri: Türkiye için Alınacak Dersler. *Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 2 Sayı 2*.
- Erdoğan, İ. (2013). Avrupa Birliği ve Karşılaştırmalı Eğitim. 05 Ocak 2019 tarihinde internet sayasından alınmıştır. <http://www.irfanerdogan.com.tr/index.php/avrupa-birligi-ve-karsilastirmali-egitim>
- Ergin, O. (1977). Türk Maarif Tarihi. Cilt I-II-III-IV,İstanbul: Eser Matbaası.
- Ergün, M. (1985). Karşılaştırmalı Eğitim, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Malatya.
- Eurostat, statistical office of the European Union <https://ec.europa.eu/eurostat/home?>
- EURYDICE, European Commission > EACEA 2019, National Policies Platform > Eurydice https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/focus-sustainable-development-what%E2%80%99s-it-education_en
- EUPEA, (2019). European Physical education Assosiciation <https://www.eupea.com>
- Eynur, B. R. (2002). Türkiye’deki Üniversitelerde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programlarının Bazı Ülkelerdeki Üniversiteler ile Karşılaştırılması, (Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Finish National Agency for Education (<https://www.oph.fi/en/education-system>)
- Finish Education and Culture Ministry, (Erişim 15.10.2018) <https://minedu.fi/en/pisa-en>
- Finnish National Board of Education. (2001). National core curriculum of Finnish vocational school physical education and health education.
- Finnish National Board of Education. (2003). National core curriculum of Finnish upper

- secondary school. Vammala, Finland.
- Finnish National Board of Education. (2004). National core curriculum of Finnish basic education. http://www.oph.fi/download/139848_pops_web.pdf
- Finnish National Board of Education. (2007). National core curriculum of Finnish basic education.
http://www.oph.fi/download/30179_Perusopetuksen_paattoarviointi_uudistuu.pdf
https://www.oph.fi/english/education_development/current_reforms/curriculum_reform_2016
- Finish Teacher Training Schools <http://nk oulu.fi/staff/ftts/> (erişim 10.09.2018).
- Fişek, K. (1985). 100 Soruda Trkiye Spor Tarihi, İstanbul Gerçek Yayınevi.
- Finland <https://finland.fi/> (erişim 15.11.2018)
- Finlandiya Eğitim Sistemi Yapısı (Eurydice 2018-2019)
https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/finland_en
- Gençlik ve Spor Akademileri Kuruluş Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, *Resmi Gazete*,
No: 17231, 25 Ocak 1981.
- Georgakis, S. ve Graham, J. (2016). The University of Sydney The International Education Journal: Comparative Perspectives Vol 15, No 1,
- Göral, M. Ve Yapıcı, A. K. (2001). Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş. Isparta: Tuğra Ofset.
- Green, A. (2003). Education, Globalisation and the Role of Comparative Education. London Review of Education, 1
- Grek, S. (2009). Governing by numbers: The Pisa effect in Europe. Journal of Education Policy.
- Guide for those who are planning to study University of Jyväskylä 2011.
- Guide for those who are planning to study University of Jyväskylä 2019.
- Güven, Ö. (1996). Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Okulların Eğitimini Hazırlayıcı Çalışmalar, *Bed. Eğt. Spor Bil. Der. I.* (1996) 2: 70-82
- Güven, İ. ve Gürdal, A. (2011). Türkiye ve Kanada'da işlenen fen ve teknoloji derslerinin karşılaştırmalı analizi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri dergisi, 34.
- Haag, H. (1989). Concerning the importance of research methodology in comparative education for sport pedagogy.

- Halls, W. D (1990). *Comparative Education: Contemporary Issues and Trends*.
- Harmandar, D. (2008). *Avrupa Birliğine üye ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi.*
- Harmandar, D. (2010). *Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının incelenmesi: Türkiye-Belçika karşılaştırması. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*
- Hardman, K. & Marshall, J. (2000). *The State and Status of Physical Education in Schools in International Context. European Physical Education Review.*
- Hardman, K. (2008). *Comparative Physical Education and Sport. Directory of Sport Science.: Human Kinetics Publisher, Inc.*
- Hardman, K. (2013). *World-wide Survey of School Physical Education – Final Report 2013 Unesco*
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement London: Routledge.*
- Heikinaro-Johansson, P. (2005). *Physical education recognizes tomorrow's challenges. Exercise & Science 42 (3), 5-9*
- Heikinaro-Johansson, P. & Telama, R. (2005). *Physical education and health in Finland..*
- Hills, A. (1998). *Scholastic and intellectual development and sport. Sports and Children (Champaign, IL, Human Kinetics).*
- Huhtiniemi, M. (2011). *Impressive capacity for exercise. Department of Physical Education. University of Jyväskylä. Master's thesis.*
- Huisman, T. (2004). *Physical evaluation at elementary school 2003: ninth graders' fitness, exercise activity and attitude towards school sports. Helsinki: Board of Education.*
<https://www.eupea.com/>
<http://sgb.meb.gov.tr/eurydice/index.htm>
- Ilmanen, K. (1982). *Six first decades of physical education teacher education. Years 1882–1942. 100 years of Finnish Physical Education Teacher Education 1882-1982 (pp. 11–173). Helsinki, Finland*
- Ireland, C. (2012). *Five days in Finland - Exploring Finnish student success, Education Forum.*
- İmamlı, H. (2015). *Fransa ve Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarının karşılaştırılması yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi*

- Jyvaskylä University, 2018 bachelor's degree Physical education teacher education curriculum <https://www.jyu.fi/ops/fi/sport/liikuntapedagogiikan-kandidaattiohjelma>
- Jyvaskylä University, 2018 Master degree Physical education teacher education curriculum <https://www.jyu.fi/ops/fi/sport/liikuntapedagogiikan-maisteriohjelma>
- Kalaja, T. (2012). Changing in Student Choices in Physical Education Teacher Education, Jyvaskylä University Printing House.
- Kalemoğlu, Y (2005). Türkiye ve Almanya'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi, Gazi Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Kalemoğlu, Y. (2011). Türkiye ve İngiltere'deki ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programlarının öğretmen görüşlerine göre karşılaştırmalı olarak incelenmesi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kangalgil, M. Hünük, D. ve Demirhan G. (2006). İlköğretim, Lise Ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması, Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences
- Kansanen, P. (2004). Finlandiya mesleklerin popüleritesi (Suomen Gallup /Helsingin Sanomat, 2004), https://www.ltu.se/cms_fs/1.4762!/kansanen%20ppt.pdf
- Karaküçük, S. (1991). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Faaliyet Alanları, Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Alanı, Ankara.
- Karasar, N. (2016). Bilimsel araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler, İkinci Yazım Otuzuncu Baskı Mobil Yayıncılık.
- Kazu, H. ve Aşkın, Z. (2010). Finlandiya ve Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Karşılaştırılması. *Pegem Akademi Yayıncılık*. Ankara.
- Keten, M. (1993). Türkiye'de Spor. İstanbul: Polat Ofset.
- King, E. J. (2012). Comparative Studies And Educational Decision Volume 7 by Routledge.
- Korthagen, F. Loughran, J. Russell, T. (2006). Developing fundamental principles for teacher education programs and practices https://www.pegem.net/akademi/kongrebildiri_detay.aspx?id=129990
- Kubow, P. and Fossum, P. (2007). Comparative and international education. Exploring issues in international context. New Jersey: Pearson Education, Inc.
- Lauwerys, J. A. Varış, F. Neff, K. (1979). Mukayeseli Eğitim. İkinci Baskı, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını.

- Lumpkin, A. (2017). Introduction to physical education, exercise science and sport tenth edition, McGraw-Hill education
- Malaty, G. (2006). What are the Reasons Behind the Success of Finland in PISA? *Gazette des Mathematiciens*, 108, 59-66.
- Manzon, M. (2011). Comparative Education The Construction of a Field CERC Studies.
- Martin, A. (2014). "A Brief History of Physical Education in America's Schools." Iowa Chiropractic Clinic & Sports Injuries. www.iowachiroclinic.com/
- Marshall, J. (2019). Introduction to comparative and international education 2nd Edition SAGE Publiciaon.
- MEB Milli Eğitim Bakanlığı 2023 eğitim vizyonu (erişim 10.01.2019), www.2023vizyonumeb.gov.tr
- Meinander, H. (1992). Physical education is gaining ground.. Finland believed in Sport. The history of Finnish sport and exercise] (pp. 283–301). Helsinki, Finland.
- Metin, M. (1993). Eğitim Fakültelerinde Öğretmen Yetistirme Modeli Üzerine Bir Arastırma, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal *Bilimler Enstitüsü*.
- Morgan, H. (2014). Review of Research: The Education System in Finland: A Success Story Other Countries Can Emulate, *Childhood Education*.
- Mundy, K. Bickmore, K. Hayhoe, R. Madden, M. Madjii, K. (2008). Comparative and International Education: Issues for Teachers (International Perspectives on Education Reform Series) 50612th Edition
- Newworldencylopedia, (erişim 10.11.2018)
https://www.brainyquote.com/quotes/johann_wolfgang_von_goeth_395283" Go to foreign countries and you will get to know the good things one possesses at home".
https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Physical_education
- Noah, H. J. & Eckstein, M.A. (1969). Toward A Science of Comparative Education. New York: Macmillan.
- OECD, (2019). The Organisation for Economic Co-operation and Development <http://www.oecd.org>
- Okçabol, R. (2005). Öğretmen Yetiştirme Sistemimiz. Ankara: Ütopya Yay.
- Olympian Database Finland Results(Erişim 19.01.2019)
<http://www.olympiandatabase.com/index.php?id=13471&L=1>
- Olympian Database Turkey Results(Erişim 19.01.2019)
<http://www.olympiandatabase.com/index.php?id=13579&L=1>

- Özcan, Ş. (2004). Türkiye ile bazı Avrupa Birliği ülkelerinin beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi.
- Özkan, H. (1999). Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirmek İçin Bir Model, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Özyılmaz, Ö. (2017). Türk Milli Eğitim Sisteminin Sorunları ve Çözüm Arayışları (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Palomäki, S. ve Heikinaro-Johansson, P. (2011). A follow-up evaluation of physical education learning outcomes in Finnish basic education 2010 http://www.oph.fi/download/131648_Liikunnan_seuranta-arviointi_perusopetuksessa_2010.pdf
- Physical Education Platform, American Association for Health, Physical Education and Recreation, Washington, D.C. 1949.
- PISA, Programme for International Student Assessment. (Erişim 22.10.2018) <https://www.oecd.org/pisa/data/>
- Pühse, U. ve Gerber, M. (2005). International Comparison of Physical Education: Concepts, Problems, Prospects Meyer and Meyer Series
- Sağlam, M. (1999). Avrupa Ülkelerinin Eğitim Sistemleri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Salin, K. ve Huhtiniemi, M. (2011). Teaching practice in physical education at the teacher training School. <https://www.researchgate.net/publication>
- Sarromaa Hausstätter R. & Takala M. (2008) The core of special teacher education: a comparison of Finland and Norway, European Journal of Special Needs Education, 23:2, 121-134, DOI: 10.1080/08856250801946251
- Sel, G. V. (2004). Dünyada Ve Türkiye’de Karşılaştırmalı Eğitim: Kavram, Kapsam Ve Eğilimler.
- Sahlberg, P. (2011). Finnish lessons. What can the world learn from educational change in Finland? New York, NY: Teachers College Press.
- Shalberg, P. (2018). “Eğitimde Finlandiya Modeli” Çeviri Cansen MAVİTUNA Metropolis Yayıncılık
- SHAPE America – Society of Health and Physical Educators <https://www.shapeamerica.org/standards/pe/> > 18 Şubat 2019
- Simola, H. (2005). The Finnish miracle of PISA: historical and sociological remarks on teaching and teacher education. Comparative Education.

- Siedentop, D. (2011). Introduction to Physical Education, Fitness, and Sport. McGraw-Hill Education; 8 edition
- Søby, M. (2015). Finnish education system-Nordic Journal of Digital Literacy, volume 10. Stratgey 2030 Ministry of Education and Culture of Finland
- Statistics Finland 2009. Students and Degrees of Educational Institutions 2009. https://www.tilastokeskus.fi/til/index_en.html
- Study in Finland <https://www.studyinfinland.fi/> (erişim 20.01.2019).
- Talbot, M. (2008). Valuing physial education package or pedagogy?Physical education matters.
- The American Alliance for Health, Physical Ecuation, Recraation and Dance (AAHPERD), <https://www.shapeamerica.org/about>
- The National Curriculum Handbook for primary teachers in England www.nc.uk.net
- Tarcan, S. S. (1946). Canlı Tarihler: Selim Sırrı Tarcan'ın Hatıraları. İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Türkiye Eğitim Sistemi Yapısı (Eurydice 2018-2019) https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/turkey_en
- Türkoğlu, A. (1998). Karşılaştırmalı Eğitim: Dünya Ülkelerinden Örneklerle. Adana: Baki Kitabevi.
- Türkoğlu, A. (2012). Karşılaştırmalı Eğitim Nedir? Ankara: Pegem Akademi.
- Trethewey, A. R. (1976). Introducing Comparative Education, Pergamon Press
- Unat, R. F.(1964). Türkiye'de Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış, Ankara, Milli Eğitim Basımevi.
- UNESCO,The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization www.unesco.org.tr/
- Ültanır, G. (2000). Karşılaştırmalı Eğitim Bilimi, Kuram ve Teknikler. Ankara: Eylül Kitap ve Yayınevi.
- Variş, F. (1996). Eğitimde Program Geliştirme, Teoriler-Teknikler. Ankara: Alkım Kitapçılık Yayıncılık.
- Verguez, L. (2010). Non-Governmental organizations, UNESCO and Physical Education Teacher Training (1949 – 1988). Global perceptions: Sport education, teaching of PE and curriculum studies.
- Yaylacı, F. (1998). İlköğretim Okulları Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

- YÖK, Beden eğitimi ve spor öğretmenliği lisans programı (
https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Beden_Egitimi_ve_Spor_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf
- Yücel, H. A. (1938). Türkiye’de Orta Öğretim. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Webb, R. Vulliamy, G. Hamalainen, S. Sarja, A. Kimonen, E. Nevalainen, R. (2004). A Comparative Analysis of Primary Teacher Professionalism in England and Finland. Comparative Education
- Wennevold, S. (2004). EU-MAIL EUropean Mixed Ability and Individualised Learning. Comenius School Partnership Project, visit in Finland 02.05. - 08.05. 2004 (a report), Ostfold University College, Faculty of Education, Norway.
- Yli-Piipari, S. (2014). Physical Education Curriculum Reform in Finland Human Kinetics, 1607 N Market St, Champaign, IL 61825.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Cevdet DURAN
Doğum Yeri ve Tarihi : Çankırı/ 16.04.1967

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Orta Doğu Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği 1995
Yüksek Lisans Öğrenimi : Bartın Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü 2019
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce, İspanyolca
Projeler ve Kurs Belgeleri : Avrupa Birliği Erasmus+ Yetişkin eğitimi,Okul eğitimi, Mesleki eğitim ve Gençlik projeleri
Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı Küçük ölçekli alt yapı ve teknik destek projeleri
Avrupa Birliği Bakanlığı Vabpro projesi kapsamında;
-Avrupa Birliği Uzmanı Sertikası
-PCM Eğitici Eğitmeni Sertifikası
Çalıştığı Kurumlar : 1994-1995-Sports International Ankara Fitness Antrenörü
1995-2016 Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
2005-2016 Bartın MEM Ar-Ge Proje koordinatörü
2009-2016 Bartın Valiliği Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Koordinatörü

İletişim

E-Posta Adresi : cduran18@hotmail.com

Tarih : 30 Nisan 2019